

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 29 april 2013*§ 3 Interpellation om snö och beredskap (nr 2012:51)*

Anförande nr 1

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

K a r i n R å g s j ö (V): Vi har en ganska hård vinter bakom oss. Den här interpellationen skrev jag den 7 december. Det känns som ett tag sedan, för nu är det ju vår – hoppas jag.

Vi fick en väldigt härlig vinter. Den 5 december i fjol föll det väldigt mycket snö i Stockholm. Det var snökaosets dag då det föll 50 cm snö. Allt blev kaos. Kollektivtrafiken ställdes in, och det var en enorm turbulens här i staden. Det kan man förstå när snön faller i sådana mängder på ett ställe som Stockholm.

Hur som helst: Nästa dag var fortfarande väldigt många vägar och trottoarer helt oframkomliga. Det var verkligen som Lappland. Den 7 december var det fortfarande extremt svårt att ta sig fram. Jag bor på Kungsholmen, och jag hade det svårt, men jag tog på mig mina fjällstövlar och vandrade i väg. Men jag tänker på alla äldre, funktionshindrade och föräldrar med barnvagnar. De hade extremt svårt att ta sig fram.

Det lustiga var, Ulla, att det enda stället där det verkligen var lätt att ta sig fram var runt stadshuset. Här runt Stadshuset var det extremt snötomt. Här kunde man springa med sina joggingdojor, Ulla, till skillnad från på vägen hit. Det kan man fundera på.

Minst tre dagar innan snökaoset kom det en tydlig varning på SMHI. Alla visste om att nu blir det snökaos. Det var vi alla förberedda på. Då undrar jag exempelvis varför det såg ut som det gjorde så länge i Bandhagen. Jag kan säga att i Bandhagen var ena trottoaren fortfarande helt oframkomlig på Fågelstavägen februari-mars när vi hade snö.

Beredskapen för snö i Stockholm är god, säger Ulla Hamilton. Jag delar inte den uppfattningen, för jag tycker att det har varit väldiga svårigheter i år. Det har varit stora snövallar och iskanor som man verkligen har kunnat åka skridskor på. Jag undrar så här i efterhand hur detta följs upp. Blir det vite för de företag som inte gjorde vad de skulle? Speciellt i förorten var det svårt. Det var svårt i Vantör, det såg man med egna ögon. Det var svårt i vissa delar av Enskede, och det var faktiskt också svårt i innerstaden på sina håll.

Då undrar jag. Snöröjningen måste ju fungera. Det kan inte vara så att äldre människor i staden, föräldrar med barnvagnar eller funktionshindrade personer känner att oj, nu faller snön så nu får jag gå ut i mars igen. Så kan det inte vara. Jag undrar lite hur vi kan bli bättre på det här. Ulla Hamilton har i sitt svar försökt analysera det, men jag hade lite svårt, så jag vill veta nu. Nu är det vår och sedan kommer det en sommar som säkert blir helt underbar. Sedan kommer det en höst, och då vill jag gärna veta hur man rigger för snöröjningen 2013-2014 så att det kan bli bättre.

Anförande nr 3

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Denna dag när den första körsbärsblomman blommar i Kungsträdgården ska vi diskutera snöröjning. Snösituationen som var den 5 december var, precis som Karin Rågsjö säger, en klass 2-varning. Det innebär fara för allmänheten, risk för stora materiella skador och stora störningar i viktiga samhällsfunktioner.

Trots detta fungerade ambulans, räddningstjänst, leveranser av varor och även bussarna i innerstaden den 5 december. Sedan säger Karin Rågsjö att det fortfarande var en massa snö i staden den 7 december. Ja, det var det – av den enkla anledningen att när det kommer, som Karin Rågsjö säger, en halvmeter snö så räcker det inte bara med att ploga för att det ska vara framkomligt i innerstaden för bussar och så vidare, utan då måste man också börja forsla bort snön. Och om man både ska ploga och forsla bort snö så tar det mycket mer resurser än om man bara ska ploga. Det tar också mycket längre tid. När det kommer mycket snö som man måste ta bort tar det därför längre tid innan det blir en godtagbar framkomlighet i staden.

Till detta kommer också det faktum att vi tyvärr hade en situation med underleverantörer till dem som var entreprenörer i söderort som över huvud taget inte fungerade. Rätt snabbt, bara efter två dagar, insåg trafikkontoret detta och plockade in entreprenörerna varvid man också gjorde sig av med den här underentreprenören, skaffade in annan underentreprenör och även tog in många fler maskiner så att man kunde vidta åtgärder.

Sedan är det så, Karin Rågsjö, att det kommer aldrig att vara så att alla trottoarer kommer att vara om det är mycket snö i staden, av den enkla skälet att vi har en lagstiftning – eller ett regelverk – i det här landet som innebär att man inte kan sjödumpa snö till exempel i närförort, utan trafikkontoret måste använda den ena trottoaren för snöupplag. Det här har vi en gemensam pedagogisk uppgift att förklara för stockholmarna: Detta handlar inte om dålig snöröjning, utan detta handlar om dåliga förutsättningar för att klara en bra snöröjning i staden vilket beror på att vi har en situation i Sverige, som enda land i EU, där vi anser att snö som man flyttar på och lägger ned någon annanstans ska betraktas som avfall.

Anförande nr 4

K a r i n R å g s j ö (V): Ulla, mycket snö blir det nu när körsbärsblommorna blommar, men det vore kul om interpellationerna kom upp lite snabbare, till exempel innan snön har smält. Jag håller med om det.

Vi har en väldigt ömtålig infrastruktur i Stockholm, men jag måste säga att om man jämför med andra städer i Finland och Norge så undrar jag om ni har tittat på hur det fungerar där. Det är ju inte bara så att den ena trottoaren var oframkomlig i Bandhagen och på andra ställen. Det var också en mycket dålig snöberedskap i hela Vantör, där även den andra trottoaren som skulle vara gångbar inte var det. Det kan inte vara möjligt att 10 cm snö och is ska vara framkomligt för äldre. Det tror inte jag på.

Varje gång det snöar känns det fortfarande som om vi drabbas av något slags kollaps. Jag kan förstå Ulla Hamiltons förklaringar om snöröjning och så vidare, men det måste ändå finnas en plan för 2014 för att det ska bli bättre, för i år var det en ganska trist snöröjning. Det är många som säger det. Det måste fungera i ytterstaden. Det ska

kanske kunna se halvbra ut. Inte lika fint som runt stadshuset, det förstår jag, där det var röjt hela vägen, men någorlunda, och det var inte det på väldigt många ställen i ytterstaden men inte heller i hela innerstaden.

Det finns goda intentioner. Det är svårt att röja snö och så vidare, men jag tycker ändå att man ska sätta sig ned och fundera, dels på de leverantörer man har, dels på att de i sin tur måste ha fungerande underleverantörer. Nu var det en väldigt risig snöröjning. Det tyckte många. Det glömmar man lätt bort när körsbärsblommorna blommar och vi kan andas ut igen och solen kommer. Då glömmar man det här trista med snöröjningen. Men till nästa år skulle jag önska att det fanns en något bättre plan. Det kan ju komma sådana här klass 2- eller klass 3-varningar fler gånger, och då vore det väl himla fint om även äldre människor i Vantör eller med barnvagn eller funktionshindrade kan komma ut över huvud taget. För när det blir så att en grupp i Stockholm, det vill säga äldre personer som har lite svårt att gå, de behöver inte ha mycket svårt att gå, känner att nej, jag vågar inte gå ut för det är så ickesaltat, det är så mycket snö och det är så mycket is så jag riskerar att bryta bäckenet så jag stannar hemma, och det blir typ månadsvis, då har vi hamnat lite snett, tycker jag, Ulla.

Anförande nr 5

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Visst kan man titta på Helsingfors och Oslo, men de har inte ett regelverk som innebär att när man flyttar på snön och lägger ned den någon annanstans så betraktas den som avfall så att man därmed måste ha tillstånd för att lägga ned den. Att vi har en sådan uppfattning i Sverige ställer till mycket stora problem när det gäller snöröjningen i Stockholm.

Sedan kan jag konstatera att när vi i förra veckan hade en kampanj och jag var och kampanjade på Norrmalmstorg så kom det fram en man som kommit dit enbart för att han hade sett en annons om att jag var där. Han är rullstolsbunden, och han ville återigen tacka trafikkontoret för att de gjort en så fantastisk insats. Han mejlade också till mig i januari och påpekade att trafikkontoret verkligen gjorde en fantastisk insats när de såg till att snabbt rycka ut och se till att hans handikapparkering blev ordentligt snöröjd så att han kunde använda den och komma fram och tillbaka till den.

Det finns flera sådana exempel på att trafikkontoret verkligen har prioriterat människor som har problem att ta sig fram på vintern. Det är alltså inte så nattsvart som Karin Rågsjö försöker beskriva det som.

Sedan tycker jag naturligtvis också att det är otroligt viktigt att vi har en bra snöröjning. Man ska inte känna sig osäker eller rädd för att halka när det är isigt på trottoarerna, och det är ett problem som vi måste jobba vidare med, inte minst tillsammans med fastighetsägarna.

När det sedan gäller hur trafikkontoret jobbar med att dra erfarenheter från den här vintern kan man konstatera att det fortfarande pågår diskussioner med entreprenörerna kring just fakturering och sådana saker. Det kommer att kosta dem otroligt stora summor pengar i form av förlust av intäkter för att de inte har skött sitt jobb. Det står helt klart.

Inför nästa vintersäsong har trafikkontoret också utvecklat ett system som innebär att man kan gps-positionera och på så sätt följa exakt var de olika fordonen snöröjer någonstans. Vi kommer alltså att ha alldeles utmärkt kontroll på var man snöröjer och också kunna återkoppla omedelbart från allmänheten eller från den egna uppföljningen gentemot entreprenörerna på ett helt annat sätt än vad vi har kunnat de senaste vintrarna. Det känns verkligen som en otroligt bra utveckling, för det behövs verkligen en mycket snabbare feedback än vad vi har kunnat ha hittills. Det känns bra, tycker jag.

Anförande nr 6

K a r i n R å g s j ö (V): Vad bra att man följer upp! Det behövs säkert efter vad jag har sett hur det har funkat.

Det är kul att Ulla får feedback på Norrmalmstorg. Jag vet att hon inte skulle få lika god feedback i Högdalen, för runt om i Vantör var människor rejält sura. Det är bra att de entreprenörer som inte har gjort vad de ska följs upp och inte får pengar utan kanske till och med vite för det de inte har gjort. Det låter alldeles utmärkt.

Snöröjning i en stor stad som Stockholm handlar om infrastruktur, det handlar om att människor ska kunna komma ut, att man ska kunna hämta sina barn på förskolan – allting sådant. Jag hoppas verkligen, och det låter ju lovande, att man inför 2013-2014 års snösäsong – som förhoppningsvis är vansinnigt långt borta – kan rigga ett bättre system och just följa upp snöröjningen i hela staden. Uppenbarligen är det ju så – det visar signaler och de mejl vi har fått – att det har varit sämre snöröjning i ytterstaden än i innerstaden och i specifika stadsdelar, och det är väl superbra, Ulla, om ni följer upp det och, som du säger nu, dessutom ska följa upp så pass att man vet var någonstans de har röjt när de säger att det har röjt.

Jag ser fram emot en fantastisk vår och sommar och en vinter som är otroligt bra riggad av trafikkontoret.

§ 5 Interpellation om stadens beredskap att ta emot äldre från akutsjukhus under storhelger (nr 2013:4)

Anförande nr 7

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 8

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Jag vill tacka för svaret, och för en gångs skull menar jag det också, Joakim. Jag tyckte att svaret var bra.

Visserligen bidrog det att jag också har kollat detta med äldreförvaltningen. Jag litar ju inte enbart på Joakim Larsson alla gånger. Jag har också fått reda på att det för Stockholms stads del fungerade bra med att kunna biståndsbedöma under helgerna och ta emot de äldre från akutsjukhusen.

Bakgrunden till min interpellation var att sjukvården brakade ihop helt och hållet den 2 januari, och en av anledningarna var att kommunerna inte lyckades ta emot de äldre från sjukhusen utan de fastnade på vårdavdelningarna. Den 2 januari var beläggningen på Södersjukhuset 111 procent, på Danderyd 108 procent och på Karolinska 104 procent, vilket innebär att det nog fanns en del sängar och patienter på ställen som inte är riktigt patientsäkra.

När vi diskuterade detta med sjukhusledningen fick vi till svar att när man försökte få ut de äldre patienterna fanns det ingen i den andra ändan av telefonen. Därför ville jag alltså skriva en interpellation och kolla hur vår beredskap har varit, och vi har kunnat konstatera att beredskapen var bra.

Däremot är det givetvis viktigt – och det är min sista fråga – hur det här ser ut nästa år och att vi bibehåller den goda beredskapen. Nästa gång vi får jul- och nyårshelg kommer vi också att ha väldigt många röda dagar mitt i veckorna, vilket innebär att de fem primärkommunala dagarna i princip kommer att förlängas till 14 om inte kommunerna har beredskap.

Jag tackar för svaret, och jag är fullständigt nöjd. Jag vet att det har fungerat, så jag tänker inte hålla på och debattera och skälla på det här.

Anförande nr 9

Borgarrådet L a r s s o n (M): Det är trevligt att interpellanten är så klok att hon inte debatterar alltför högljutt sådant som vi är överens om.

Det var nämligen så att årets beredskap när det gällde just den frågan var bättre än någonsin. Tjänstemännen hade på ett mycket förtjänstfullt sätt sett till att informera alla de större sjukhusen både om hur beredskapen såg ut och om hur biståndsbedömare och andra var lediga vissa dagar och så vidare och såg till att man hade bra backup.

Mycket av det som vi såg, framgången i detta, var säkerligen den centraliserade köhanteringen som också gjorde att man kunde kontakta andra kommuner. I de fall man hade tomma platser kunde man se till att använda sig av varandra.

Man kan väl säga så här: Årets hantering ger naturligtvis den mersmaken att det är så här vi ska arbeta framöver i stället för att det, som tidigare, fanns en risk att man tappade bort människors scheman och annat.

Här har vi nu ett system som äldreförvaltningen har presenterat och som vi naturligtvis ska se till att använda oss av även kommande storhelger.

§ 6 Interpellation om outsourcing av Stockholm Vattens verksamheter (nr 2013:5)

Anförande nr 10

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 11

K a t a r i n a L u h r (MP): Jag skulle kunna hänvisa till den utdelade frågan, men jag tar en liten bakgrund först.

Stockholm Vatten är ett bolag som ägs av invånarna i Stockholm och Huddinge. Det är också det bolag som ger oss rent dricksvatten i våra kranar och det bolag som renar vårt avloppsvatten innan det går vidare till våra sjöar och hav. Stockholm var en av de sista europeiska storstäderna som införde ett vattenreningsssystem och var dessförinnan känd som en av Europas smutsigaste huvudstäder. Innan man påbörjade ledningsdragningen debatterades det länge om det var värt pengarna. Jag tror inte att någon sedan dess har tyckt att det var en onödig investering.

Efter valet 2006 började majoriteten banta ned Stockholm Vattens verksamhet, och man sålde ut både vattenlaboratoriet och den ingenjörsavdelning som projekterade nya ledningsprojekt. Man köper numera in dessa tjänster från externa bolag. I nuläget har det blivit billigare men inte nödvändigtvis bättre. Troligtvis kommer det att visa sig på lång sikt om det blir billigare i långa loppet eller inte.

I nuläget finns det i bolaget främst kärnverksamhet kvar, det vill säga dricksvattenproduktion, drift av ledningsnät och avloppsrening. I majoritetens ägardirektiv för året står det att bolaget ska fördjupa arbetet med att finna alternativa driftsformer. Samma skrivelse finns i förslaget till budget för 2014.

Vi i Miljöpartiet är generellt positiva till alternativ men kanske inte att släppa kontrollen över vår viktiga vattenverksamhet. Per Ankersjö säger i det utdelade svaret att outsourcing av kärnverksamhet inte är något han funderar på i nuläget. Därför undrar jag: Vad är det som man i budgeten vill driva alternativt inom Stockholm Vatten, och vilken typ av alternativa driftsformer är det som majoriteten tänker sig?

Anförande nr 12

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Även jag skulle bakgrundsmässigt vilja beskriva att Stockholm Vatten är ett fantastiskt väl fungerande och välskött företag som producerar vatten av absolut toppkvalitet och gör det inte bara till Stockholms invånare utan till fler invånare och därtill tar ett stort ansvar när det gäller vår vattenmiljö i allmänhet och dessutom när det gäller att låna ut sin kompetens till andra vattenbolag runtom i Sverige. Det gör man ofta, och man är också engagerad i olika sammanhang där man delar med sig av kompetensen.

Jag har svarat på frågan, och det är att när det gäller kärnverksamheterna ser jag i dagsläget inget behov av och det finns ingen vilja från min sida att outsourca dem. Det är egentligen svaret på Katarinas fråga.

Sedan finns det saker i hennes beskrivning som jag inte riktigt ställer upp på. Det Stockholm Vatten har gått igenom är ett effektiviseringsarbete som har varit

nödvändigt och som har lett fram till att Stockholm Vatten i dag faktiskt producerar vatten till ett förhållandevis lågt pris. Av ekonomiskt ansvar har vi från fullmäktige förra året också medgett en höjning av vattentaxan för att säkra bolagets ekonomi på längre sikt.

När det gäller laborieverksamheten är det viktigt att poängtera att hela laborieverksamheten, även om den socialdemokratileda oppositionen, minoriteten, brukar hävda så, inte lades ut helt och hållet. Kvalitetskontrollen vid vattenverken är kvar i egen regi. Det är viktigt att poängtera det. Bolaget har däremot sett en hel del fördelar när det gäller att lägga ut andra delar av laborieverksamheten på större aktörer som har helt andra möjligheter att leverera provsvar och sådana saker.

Anförande nr 13

K a t a r i n a L u h r (MP): Det är skönt att höra att Per Ankersjö inte tycker att vi ska outsourca kärnverksamheten. Nu är det ju så att ledningen på Stockholm Vatten redan har börjat utreda vad det är man ska lägga ut om man inte ska behålla i egen regi. Då tycker man att vattenreningen är det sista man ska lägga ut, så ledningsnät och avloppsrening är någonting man tittar på i nuläget. Det står ju faktiskt i ägardirektiven att man ska hitta alternativa driftsformer, så jag undrar fortfarande vilka driftsformer och för vad.

Dessutom tycker jag att om det nu inte finns någon plan på att lägga ut det här på entreprenad kanske man ska stoppa det arbete som pågår inom bolaget, för då kan det ju kännas lite onödigt att lägga tid och resurser på att utreda det här.

Anförande nr 14

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Katarina Luhrs fråga rör vilka verksamheter man kan tänka sig att titta på när det gäller alternativa driftsformer. När det gäller kommunfullmäktiges styrning av bolag tror jag att det är bra att sätta lite press på bolagen så att vi hela tiden får ut mesta möjliga effekt för skattebetalarnas pengar eller, i det här fallet, vattenkollektivets pengar. Därför finns det ett antal ägardirektiv som ser till att bolaget hela tiden självkritiskt belyser det de gör och prövar om det finns nya vägar. Sedan har bolaget nu konstaterat i en utredning som behandlades på ett styrelsemöte förra året att kärnverksamheten inte ska läggas ut, inte outsourcas, och jag delar den bedömningen. Det är det jag står här och säger.

Däremot kan det finnas andra saker som man hela tiden kan behöva titta på när det gäller att hitta alternativa driftsformer. I den utredning som man behandlade på styrelsemötet står det bland annat att man ska titta på fastighetsskötsel, fastighetsadministration och annan typ av administration. Jag tycker att det ligger närmare till hands att titta på om de delar som man är mer överens om är lämpligare att lägga ut på alternativa driftsformer i så fall.

Men jag står som sagt fast vid att jag tycker att kärnverksamheten inte ska outsourcas, och den bedömningen delar jag också med bolagets ledning.

§ 8 Interpellation om hyreshöjningar på Trekantens servicehus (nr 2013:11)

Anförande nr 15

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 16

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Jag får nog hålla lite räfst och rättarting med fullmäktige som kvittningskvinna, eftersom frånvaron gör att vi kommer så långt på listan. Därför var jag lite oförberedd på det här.

Hur som helst, Joakim: Här är jag inte lika nöjd. När man i fullmäktigesalen under den förra mandatperioden började fatta beslut om att alla servicehus ska omvandlas till trygghetsboenden blev jag väldigt förvånad när jag sedan hamnade i äldrenämnden och kom på den rätta anledningen till varför man gör detta: för att man ska undvika att bygga om servicehusen så att de motsvarar Arbetsmiljöverkets krav! Det hade varit himla bra om man hade vetat det innan. I synnerhet som det blivande äldreborgarrådet i valrörelsen 2006 – nu är hon inte här i salen – lovade att bara de borgerliga vinner valet så kommer inga servicehus att omvandlas till någonting annat, utan vi ska ha dem kvar.

I dag sitter vi i äldrenämnden med ett omfattande behov av att renovera servicehusen för att de ska motsvara de krav som Arbetsmiljöverket ställer. Joakim Larsson och jag har haft en del debatter där han ibland blir arg på mig när jag säger att han är lite cynisk i de här frågorna. Då säger han att det blir ju konstigt att bara några centimeter fattas. Men faktum är att det här är en viktig arbetsmiljöfråga. Arbetsmiljöfrågan blir för mig ännu viktigare när jag i mitt andra, fackliga uppdrag försöker få Försäkringskassan att förstå att de som är sjuka faktiskt är sjuka men där de på grund av arbetsskadorna inte kan vara sjukskrivna längre. Någonstans hamnar jag i att det här är en hjärtefråga.

Det som den här interpellationen handlar är dock att vi i Stockholms stad har ett vitesföreläggande från Arbetsmiljöverket om att badrummen måste åtgärdas, och då ska de äldre straffas för det och få en hyreshöjning. Interpellationen har också kommit till för att Joakim Larsson svarade på en skrivelse i kommunstyrelsen om att staden ska ta den här kostnaden. Likväl höjer nu Micasa hyrorna. Inte lika mycket som man sade från början, men man höjer ändå med 525 kronor efter en förhandling mellan Hyresgästföreningen och Micasa.

Är vi här i staden på väg mot en annan organisation än vad man brukar ha på arbetsmarknaden, att när man förbättrar arbetsmiljön och framför allt, när arbetsmiljön förbättras utifrån att man ska slippa betala en massa böter till Arbetsmiljöverket, så får brukarna betala för den arbetsmiljöförbättringen? Är det så vi ska ha det i Stockholm?

Det är anledningen till den här interpellationen. Jag har jättesvårt att begripa det här: Efter ett vitesföreläggande får man från Micasa det här till att bli en standardhöjning, och då ska pensionärerna som bor på servicehus betala den. Det övergår mitt förstånd, Joakim. Jag kanske är dum i huvudet just i det här fallet, men jag begriper inte att det kan bli så här.

Anförande nr 17

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag har, om än kortfattat, försökt beskriva som svar på de frågor som ställs i den här interpellationen vad själva anledningen är till att det blir hyreshöjningar. Hyreshöjningarna på de servicehus som vi diskuterar är i praktiken *inte* föranledda av att Arbetsmiljöverket kräver ombyggnationer av badrummen som det framför allt handlar om. Det faktum att man förstorar badrummen och i praktiken oftast tar en del av lägenheten i anspråk för att enligt Arbetsmiljöverkets riktlinjer uppfylla de krav som ställs i antal centimeter bredvid toaletter, mellan handfat och vägg och så vidare, är i praktiken inte orsaken till att man förhandlar hyrorna med Hyresgästföreningen, vilket jag också beskriver i svaret.

Micasa har de senaste åren renoverat för 4 miljarder utlagt på olika typer av stambyten och renoveringar, och det är själva stambytet och standardhöjningen som sker när man renoverar som föranleder en hyresförhandling med Hyresgästföreningen. Det är inte det faktum att badrummet nu blir förstorat eller inte, utan det är sådant som i sak, Mirja, kanske borde ha skett tidigare. En del av de här fastigheterna borde ha renoverats för många år sedan. Även under den tid då ni satt vid makten borde man ha gett sig in i det bestånd av fastigheter som borde ha renoverats.

Nu står vi inför att vi har väldigt många fastigheter och därmed många badrum som behöver renoveras. Det som jag har kritiserat Arbetsmiljöverket för i huvudsak, förutom att de inte tar till sig att det finns ny teknik som personalen ofta efterfrågar att man i stället kan använda sig av, är att de är för rigida i sitt sätt att se på vilken tidsåtgång som krävs när man ska bygga om. Om ett boende har många äldre och sjuka och man får två år på sig att bygga om så är det väldigt ansträngande för de äldre, för de måste flytta ut under stambytet, när man flyttar väggar och så vidare. Detta är vad jag har kritiserat dem för. Jag tycker mig förhoppningsvis se en ljusning i detta då man faktiskt börjar bli lite mer förstående inför att det är äldre människor som behöver flytta när man gör de här stora renoveringarna.

Men de hyresförhandlingar som sker, återigen, är för att det är standardförhöjande saker som sker i lägenheterna, och det har inte med Arbetsmiljöverket att göra.

Anförande nr 18

A n n M a r i E n g e l (V): Det här ärendet är ganska bedrövligt, precis som hyrespolitiken i Stockholm. Detta är en del av den hyrespolitik som driver i väg människor som inte har råd att betala de hyror som sätts. Vi har konstaterat tidigare att trygghetsboendena i dag betingar ett pris som gör att väldigt många inte har råd med dem. Då har man ju omvandlat servicehusen till trygghetsboenden och höjt hyrorna.

Jag skulle vilja fråga Joakim om ni räknar in Micasa i den allmännyttan som ni anser ska drivas affärsmässigt. Det är ju så att ni i Stockholm har valt att tolka den nya lagen om affärsmässighet så att man måste höja hyrorna och ta in alla kostnader på varje objekt för sig.

Det är många andra kommuner som har valt att inte göra så, men det har ni gjort i Stockholm, och då undrar jag om ni räknar Micasa hit och om det är därför som ni höjer hyrorna när ni bygger om badrummen i servicehus. Det är ju fullständigt

orimligt att de äldre boende som är biståndsbedömda och bor här ska betala en hög hyra om Arbetsmiljöverket ställer krav på större badrum när man bygger om. Jag tycker att det är ofattbart, men jag undrar om det principiellt hänger ihop med att ni tycker att också Micasa ska drivas affärsmässigt.

Anförande nr 19

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige och Joakim! Jag kan läsa. Jag har läst Joakims förklaring till varför det är så här.

När man väl flyttar in i ett servicehus har man ett behov av det. Man har en fysisk ohälsa som gör att man inte kan bo kvar i sitt gamla boende. Trots att vi har beslutat här att man lite grann ska kunna välja att bo på servicehus så vet ju du, Joakim, ändå att det inte fungerar så ute i stadsdelarna. Man får en biståndsbedömning på grund av att man är gammal, skröplig och sjuk.

Sedan har vi lagt in de här fastigheterna i Micasa. När vi har fastigheter där det bor människor som vi har ett ansvar för ska kunna ha ett eget liv under de sista åren eftersom de har ett behov, oftast ett funktionshinder och en oförmåga att klara sig själva, så blir det i min värld helt galet att samma fastighetsbolag som äger äldreboendena höjer hyran. Det måste finnas en annan lösning, och jag tycker att det är vårt gemensamma ansvar att hitta en lösning.

Många pensionärer i den generation som i dag är 80-90 år och bor på servicehus har pensioner som gör att man inte klarar av den här typen av hyreshöjningar, och då måste vi ha en lösning för det. Vi måste hitta ett sätt där Micasa inte behöver ha samma affärsmässighet som de övriga bostadsbolagen så att våra äldre i staden inte hamnar i den knipa som man nu hamnar i på Trekanten och som man kommer att hamna i på övriga äldreboenden som också måste renoveras.

Det är väl klart att man kan göra den här typen av standardhöjningar, men är det verkligen tvunget att göra dem i varje fastighet för att kunna få fram de här hyreshöjningarna? Är det kanske så att man kan titta på badrummet så att vi får de mått som gör Arbetsmiljöverket nöjda och att vi kan göra en långsiktig plan över hur vi bygger om dessa fastigheter så att det motsvarar dessa krav?

Joakim, jag tycker att det här är under all kritik. Jag skulle vilja svära, men jag vågar inte, för då måste jag be om ursäkt.

Anförande nr 20

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag tycker att interpellanten och även andra bör spara på krutet till dess att det behövs. Läs vad som står i svaret! Här får jag höra än det ena, än det andra. Jag får till exempel reda på att hyresförhandlingar över huvud taget inte ska ske. Möjligen ska det inte ske med politiker inblandade. Det är väl möjligen så som vi hittills kan konstatera, men det finns faktiskt också felaktigheter i det sätt ni beskriver det här.

I fallet Trekanten som Mirja tar upp är det ingen av dem som bor på Trekanten som i praktiken får någon hyreshöjning, trots de standardhöjande åtgärder som har skett, trots att man inte bara flyttade väggen. Man såg också till att måla, Mirja. Man såg till att göra fint när man ändå har lägenheten tom. Man såg också till att det blir

fräscha lägenheter för de nya som flyttar in i stället för det eftersatta underhållet. Man gör i ordning fastighetsbeståndet, och man ser till att de som redan bor där i praktiken får en rabatt som innebär att de inte får den där hyreshöjningen som ni står här och säger innebär att vi tvingar bort folk från servicehusen. Det stämmer ju inte, och det står i svaret. Jag ser ingen anledning till att jag ska upprepa det fler gånger, för det står i svaret.

Vi bör inte lägga oss i hyresförhandlingarna, men vi kan väl konstatera att vid hyresförhandlingar diskuterar man även med hyresgästerna. Man kan inte gå in och göra vad som helst i bostäder. Det som är relaterat till Arbetsmiljöverkets krav innebär oftast att den egna lägenheten tas i anspråk ytmässigt i och med att man ofta får flytta väggarna. Men det är ingenting som hyresgästen ska betala för. Det som den hyresgäst som sedan flyttar in i den här servicehuslägenheten betalar för – den personen får ju den höjda, förhandlade hyran – är fråga om ett stambyte och de standardhöjningar som man har förhandlat med Hyresgästföreningen.

Men det kanske är så att ni plötsligt, nu när ni är i opposition, vill att vi förhandlar hyror i fullmäktige. Är det så? Är det vi som ska sätta hyran och bestämma att Micasa inte ska få ta hänsyn till dem som redan bor på boendet och låta de nya som flyttar in få den andra hyran? Eller kan vi ha den ordning som parterna har haft även när ni har styrt?

Jag tycker att Arbetsmiljöverkets arbete är viktigt. Det är ingen tvekan om det. Men det som jag har kritiserat är just att de inte går in i planeringen av hur de här fastigheterna ska renoveras, vid vilken tidpunkt vi själva ser att vi kan renovera fastigheterna, utan kommer och säger att just den här fastigheten ska behandlas *nu*. Det gör att vi får väldigt mycket ruljängs, och det är svårt för många äldre som är tvungna att flytta ut när vi gör renoveringen. Men det har den här diskussionen inte alls handlat om, utan den har handlat om hyresförhandlingarna.

Anförande nr 21

A n n M a r i E n g e l (V): Joakim, jag konstaterar först att du inte svarade på min fråga, så jag frågar väl en gång till: Anser du att Micasa ska drivas affärsmässigt som den övriga allmännyttan?

Ni har en rolig idé på er borgerliga sida, och det är att politiker inte ska lägga sig i. De ska helst inte lägga sig i politiken alls, utan den ska tjänstemännen sköta. När ni säger att man inte ska lägga sig i hyresförhandlingarna är det ju så att förhandlingarna sker mellan två parter. Den ena parten äger fastigheten. Nu råkar det vara kommunen som äger fastigheten, och de som råkar vara ansvariga för det är ju ni som sitter i styrelserna för bolagen. Den andra parten är Hyresgästföreningen, och ni har ett intressant sätt att alltid säga att Hyresgästföreningen ju har godkänt de här. Ja, de har väl ofta inte så mycket val? Om man har en förhandling är det ju ägaren som liksom har övertaget. I det här fallet har Hyresgästföreningen lyckats förhandla ned höjningen från 700 till 500 någonting, men det innebär inte att Hyresgästföreningen tycker att det är jättebra att man ska höja hyran.

Joakim Larsson blandar bort korten när han säger att det här inte ska drabba de boende. Just precis de som bor där nu ska få undantag, men de som flyttar in i nästa vecka, de ska få den här höjda hyran. Det är ju underligt att man anser att de äldre

som är biståndsbedömda och behöver servicehus ska behöva betala en högre hyra för att man har byggt om badrummen i husen.

Men jag tycker att det vore intressant att ta en diskussion om varför Joakim tycker att ni som representerar ägarna inte har något ansvar när det gäller hyressättningen och hyresförhandlingarna. Vem är då den part som Hyresgästföreningen förhandlar med?

Anförande nr 22

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande, fullmäktige! Jag menar inte att vi ska hyresförhandla här. Men i min värld är det skillnad mellan att få höjd hyra när man bor i allmännyttan eller hos en privat hyresvärd och när man bor på ett servicehus dit man är biståndsbedömd. Det är anledningen till varför jag tjafsar om det här, Joakim. I min värld är det annorlunda.

Det är ju klart att det finns en skuld här när det gäller att rätta till den fysiska arbetsmiljön på våra äldreboenden. Vi har haft sådana här ärenden i Stockholm förut. Jag var skolborgarråd 2005. Då satt jag med ventilationen i skolorna i knäet. Där hade det också påpekats under flera års tid från Arbetsmiljöverket att detta måste åtgärdas, men ingenting hade gjorts. Och faktum är att om man börjar lägga upp en långsiktig plan första dagen som Arbetsmiljöverket börjar peka på att det finns brister i den fysiska arbetsmiljön är det inte så bråttom. Bråttom blir det när Arbetsmiljöverket har påpekat någonting under flera år och sedan tröttnar och lägger på ett vite. Det är då det blir bråttom, och det är då de inte har tid att vänta. Men gör man saker och ting i tid finns det faktiskt utrymme att diskutera med Arbetsmiljöverket.

Just i det här fallet, när det gäller så här stora höjningar på våra servicehus där det ändå är en biståndsbedömning som ligger bakom, där det finns orsaker till varför man bor på ett servicehus, tycker jag att det är saftigt att man då, förutom att åtgärda arbetsmiljön, också gör åtgärder som gör att man tvingas höja hyrorna för de boende. Det är inte okej i min värld, och där är vi oeniga, Joakim. Du tycker att det här är bra. Jag tycker att det är jättedåligt, och det fortsätter jag att tycka.

Anförande nr 23

Borgarrådet L a r s s o n (M): Jag ser inte någon större risk att vi ska bli överens i salen. Men möjligen vore det bra om du, Mirja, ändå tar till dig det faktum att jag har svarat på ett antal av de frågor som står här. Det kommer inte att vara så att de som bor på Trekantens servicehus i dag, som har blivit biståndsbedömda och som är där, får den hyreshöjning som du påstår. Det är inte så, utan där har Micasa en rabattering som innebär att det är de som flyttar in som får det.

Men då tycker naturligtvis Vänsterpartiet att nej, de som flyttar in ska inte heller ha någon hyreshöjning. Det är någon annan som ska betala. Och då börjar vi komma fram till den intressanta debatten, därför att i Vänsterpartiets värld är det alltid någon annan som ska betala. Det finns ju inget som helst ekonomiskt tänkande i er politik över huvud taget. Om vi ska se till att Micasa inte förhandlar hyror över huvud taget på sina boenden, då kan man ju ifrågasätta varför några alls av de kommunala bostadsbolagen ska förhandla hyror. Annars får de ju subventionera varandra, och till syvende och sist handlar det om skattepengar. Det är kanske så ni vill ha det. Ni kanske vill se till att inga hyror höjs över huvud taget? ”Just precis”, hör jag. Okej,

då förstår jag. Men det är just det som väljarna också har förstått, Ann Mari Engel: Ni får inte ihop debet och kredit när det gäller ekonomin i det här.

Vi ser nu till att renovera ett fastighetsbestånd som man har legat efter med. Vi har 4 miljarder avsatta för att se till att de här fastigheterna nu får en god standard. Det innebär också att man måste göra det med försiktighet. Det är många äldre som bor i de här fastigheterna, och därför har vi också kritiserat Arbetsmiljöverkets tidsplanering. Det tycker Mirja handlar om slarv och att man absolut borde ha kunnat göra det här mycket tidigare.

Mirja, jag har aldrig haft en debatt med någon politiker i hela Sverige som är så till hundra procent på Arbetsmiljöverkets sida som du är. Du är deras bästa lobbyist i denna sal! Men jag kan säga dig att i verkligheten finns det många anställda inom kommunen som arbetar på våra respektive boenden som är upprörda över hur man hanterar just tidsaspekten så äldre människor snabbt måste flytta ur sina boenden – två år är nämligen snabbt när man är gammal och sjuk – i stället för att man kan få in det i den planering som innebär att man kan stoppa intaget och se till att man kan planera en renovering på ett mänskligt och bra sätt, vilket vi försöker göra trots allt.

Återigen: Arbetsmiljöverkets arbete är viktigt, men det är tidsaspekten som inte alltid fungerar. I Trekanten har dock frågan nu lösts, och de boende kommer inte att få de hyreshöjningar som ni står här och anför gång efter annan.

Anförande nr 24

A n n M a r i E n g e l (V): Jag skulle ligga lite lågt om dåliga affärer om jag vore ni med tanke på vad som har hänt den senaste veckan och hur duktiga ni är på att slumpa bort våra gemensamma tillgångar till underpris.

Du kan vara alldeles lugn för att vår budget är balanserad, Joakim. Du vet att vi tycker att bostadsbolagen som har tillgångar på 22 miljarder inte nödvändigtvis behöver höja hyran varje år om de inte får några ökade kostnader utan tvärtom minskade kostnader.

Du säger att vi tycker att någon annan ska betala de här ombyggnationerna. Ja, vi tycker att staden ska betala det, och jag tror att jag indirekt fick svar på min fråga om ni tycker att Micasa ska fungera affärsmässigt. Joakim vågar inte säga det rakt ut, men tydligen är det så, eftersom han säger att man måste hämta hem den här kostnaden av hyresgästerna. Vi tycker att det är feltänkt. Servicehusen har ett socialt ansvar och ett uppdrag och att de hyresgäster som bor där precis just nu inte får höjd hyra förbättrar inte saken ett dugg, för de som flyttar in i morgon och i övermorgon kommer att få höjd hyra. Vi kan inte förstå att stadens särskilda bolag som tillhandahåller servicelägenheter till äldre ska behöva fungera affärsmässigt och ta ut en hyra av de äldre som bor där. Det har inte varit så tidigare, och vi tycker inte att det behöver vara så. Men ni tycker ju att det är viktigare att sälja ut de här gemensamma tillgångarna till underpris till privata aktörer än att faktiskt betala den skuld som staden har när det gäller att bygga om till exempel servicehusen. Vi tycker att skattepengarna ska användas till det och inte till privata aktörer som skickar dem till skatteparadis.

Anförande nr 25

C h r i s t o p h e r Ö d m a n n (MP): När det gäller äldreboenden är det oerhört viktigt att hålla kostnaden för hyror nere. Jag tror att det är svårt att tro att man aldrig någonsin kommer att behöva höja hyrorna. Det tror jag kommer att vara nödvändigt med jämna mellanrum, men däremot är det oerhört viktigt att man försöker hålla emot och pressa ned så att det åtminstone blir så få gånger som möjligt. Med tanke på de framtida pensionerna som ju med det nya pensionssystemet kommer att vara klart nedtryckta kommer framtidens pensionärer inte att ha samma möjligheter att betala höga hyror för sitt boende. Redan i dag är ju ett boende för många äldre väldigt dyrt, så det finns väldigt små marginaler för hyreshöjningar i äldreboendena.

Men det känns ändå som att vi är rätt så överens om att vi måste hålla ordentlig koll på kostnadsökningarna i samband med renoveringar och för nya äldreboenden så att det inte blir stora krav på väldigt höga pensioner för att äldre människor ska kunna flytta in till äldreboendena. Det är inte bara för de äldres skull, utan det är också för stadens skull. Vi måste också hålla koll på kostnaderna, speciellt om vi vill satsa på en väldigt bra äldreomsorg där inte allt går in i bostäder och i hyror och i renovering utan där en hel del i resurser går till att vi har en talrik, bra och duktig personal inom äldreboendena.

*§ 11 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Vinternatt*

Anförande nr 26

Borgarrådet M o g e r t (S): Herr ordförande! Det är väl passande att denna vårdag diskutera Vinternatt. I morgon stänger projektet Vinternatt för denna gång. Nu läste jag i pressmeddelandeskörden att Moderaterna lovat att man ska öppna igen till hösten.

Min fråga blir då enkelt: Varför stänger man den 1 maj? Varför går man ur två bra lokaler för den här verksamheten så att folk får sova under broar och i portuppgångar under tre till fem månader för att vi sedan återigen ska börja leta efter nya lokaler och göra samma sak igen? Varför håller man inte de här verksamheterna öppna men med en lägre nivå under vår och höst?

Anförande nr 27

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Då socialborgarrådet är förhindrad ska jag försöka besvara Roger Mogerts fråga. Om jag är rätt underrättad har man inte släppt de här lokalerna, utan de är kvar. Bedömningen är nu att man kan lösa den akuta situationen, som inte är lika akut som under vinterhalvåret, dels genom att man har dagverksamheten kvar, dels genom att man har andra nattplatser för att lösa akuta situationer för EU-medborgare. Det är svaret på frågan angående läget nu.

Vår avsikt är, precis som Roger Mogert uppmärksammat hade noterat, att projektet måste fortsätta kommande höst för att hantera situationen för utsatta EU-medborgare på ett humanitärt bra sätt. Vi kommer att ta initiativ till diskussion med både de nordiska länderna och EU om hur länder ska ta ett ansvar, och framför allt hemländerna, för de medborgare som har en så svår situation. Det är något vi återkommer till.

Anförande nr 28

Borgarrådet M o g e r t (S): Jag får tacka för svaret, med all respekt för att du är inhoppare, Sten. Vi visste ju att ni skulle komma fram att vi ska ha kvar verksamheten. Vi som opposition tackar för att ni har hållit oss i spänning i den här frågan.

Naturligtvis är lokalerna kvar, rent fysiskt, men hyresgästerna tvingas lämna lokalerna eftersom ingen betalar hyran. Man lägger ut, antar jag, sängarna på Blocket. Men sedan får man starta upp igen. Det är möjligt att det går att hyra lokalerna till hösten igen, men det vi inte. Vi tvingas göra om allting med en väldigt kort startsträcka. Det är det ena.

Det andra är att behoven ju inte kommer att minska under den varmare säsongen. Snarare kommer det att öka. Vi kommer att få fler medborgare från Sydeuropa som söker sig hit och som tvingas sova under svåra omständigheter.

Varför vill man inte ha de här platserna under de lite varmare månaderna? Det blir tyvärr sällan riktigt varma månader i det här landet.

Anförande nr 29

Borgarrådet N o r d i n (M): Jag har fullt förtroende för att socialnämnden och socialförvaltningen hanterar detta bra. Det är en verksamhetsfråga där principerna är fastslagna. Vi har en humanitetsprincip i Stockholm som går ut över vad vi rent formellt sett är skyldiga att göra, därför att vi tycker att vi ska hjälpa människor som kommer hit och lever under trasiga och svåra omständigheter.

Bedömningen är att man ska kunna lösa detta inom de ramar som man nu har, med dagverksamhet och andra nattplatser. Det viktiga kommer nog att bli att dra i gång verksamheten till hösten igen. Vi får naturligtvis titta på hur vi ska lägga upp det hela. Det här startade vi i höstas, det är en ny verksamhet, utifrån den situation som växt fram i Stockholm och i andra städer i Europa. Den delen får socialnämnden återkomma till och hur man gör mer långsiktigt. Förhoppningsvis ska man inte behöva ha det långsiktigt, men vi ser framför oss att det här inte kommer att kunna lösas inom närmaste året, tyvärr.

Anförande nr 30

Borgarrådet M o g e r t (S): Det är tyvärr en riktig analys: Detta kommer inte att bli bättre under en nära framtid. Det har vi sett från dag till dag de senaste två åren. En ny form av hemlöshet och en ny form av socialt elände har tagit plats i vår stad.

Frågan kvarstår. Behovet kommer inte att minska under maj, juni, juli, augusti, september och oktober, utan snarare kommer det att öka under den perioden. Tror du inte att det kommer att betyda att det blir fler människor som sover ute, som sover under broar och i portuppgångar när vi stänger dessa 40 platser? Dessa 40 platser har ju inte räckt till; de har bara bevisat att behovet är ännu större. Det här är ingenting vi lagligen behöver göra, det har du helt rätt i, utan det är för dessa människor som vi vill göra detta.

Varför stänger ni de här platserna när vi faktiskt inte behöver det? De är befintliga, och behovet finns.

Anförande nr 31

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Som sagt bedömer vi att vi kan hantera den akuta situationen. Vi ska komma ihåg att vi jobbar med detta problem på olika sätt. Det är samtidigt viktigt – det humanitära är viktigt – att det inte stannar vid att vi passivt ordnar fler och fler härbärgesplatser och inte gör andra saker. Därför är det viktigt med den uppsökande verksamheten, och det är viktigt att ta upp en diskussion på framför allt EU-nivå. Här måste det sättas press på en hel del länder, framför allt några, att ta ett större ansvar för sina medborgare. Det är i grunden detta det handlar om, och det kommer vi att göra.

Men vi kommer att återkomma med förslag om hur det ska se framöver med Operation Vinternatt, eller vad det nu ska heta, för att se till att vi kan balansera de olika åtgärderna.

Fråga nr 2. Stockholmsluften

Anförande nr 32

K a t a r i n a L u h r (MP): Jag skulle vilja fråga trafikborgarrådet Ulla Hamilton om Stockholmsluften. Under förra kommunfullmäktige debatterade vi den nya miljöbilsdefinitionen. Ulla Hamilton reagerade då väldigt starkt när jag sade att Stockholm inte klarade EU:s normer för kvävedioxid. Vad Ulla Hamilton då sade var att EU:s direktiv för kväve klarar vi med en mycket stor marginal. Eftersom båda ansvariga borgarråd, trafik och miljö, var så tvärsäkra tänkte jag att jag kanske uttryckte mig lite oklart. Sedan hamnade jag i lokalpress som den mest ödmjuka fullmäktigeledamot, vilket är en väldigt trevlig titel.

Jag hade faktiskt rätt. Under 2012 klarade inte Stockholm EU:s skyddsnorm för hälsa vad gäller kvävedioxid. På Hornsgatan överskred vi gränsvärdet 40 milligram kvävedioxid per kubikmeter luft. Att överskrida 40 är ett fördragsbrott inom EU. Så de goda marginalerna saknas; man kan till och med säga att de är helt obefintliga.

Jag skulle därför vilja fråga trafikborgarrådet om hon är medveten om att vi under 2012 inte klarat EU:s normer vad gäller kvävedioxid. Ännu viktigare: Vad tycker borgarrådet att vi ska göra för att minska halterna av kvävedioxid i Stockholmsluften?

Anförande nr 33

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Det hade varit bra om jag hunnit få lite förhandsinformation. Jag känner inte till att vi inte har klarat målet för kvävedioxid enligt EU:s normer. Jag har inget svar på frågan, eftersom jag har varit informerad om någonting annat.

Anförande nr 34

K a t a r i n a L u h r (MP): Okej, men det finns en årsrapport här. Den rapporten var ganska ny då, men jag hade läst den. Den har varit offentlig ganska länge. Dessutom gick medierna, både tidningar och tv, ut i januari och talade om att vi hade klarat partiklarna i Stockholm men att vi inte klarade normen för just kvävedioxid. Det är alltså inte någon nyhet.

Anledningen till att jag ville fråga är främst att vi har problem med kvävedioxid. De svenska normerna pratade vi om förra veckan. De svenska normerna är vi ganska långt ifrån. Det lyser rött i hela rapporten om att vi inte klarade dem. Det beror mycket på att vi behöver minska antalet dieslbilar på våra gator. Det finns lite alternativ till hur man skulle kunna minska kvävedioxidhalter i Stockholmsluften. Jag är fortfarande nyfiken, nu när vi har ett åtgärdsprogram som gör att vi inte verkar klara de svenska normerna, om det finns några idéer om hur vi ska klara de svenska normerna och EU:s normer.

Anförande nr 35

Borgarrådet H a m i l t o n (M): När det gäller just kvävedioxid har stadens miljöförvaltning och även trafikkontoret framfört i anslutning till länsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram att man ifrågasätter just kvävemiljödirektiven och skulle vilja ha en ordentlig analys om det verkligen finns det orsakssamband som man hävdar från EU:s sida. Det tycker jag vore intressant att få klarhet i. Jag instämmer i

miljöförvaltningens analys i den delen och skulle vilja ha en ordentligare analys av vilka effekterna är och vad man kan göra för någonting, om det är så allvarligt som vissa ger intryck av.

Anförande nr 36

K a t a r i n a L u h r (MP): Vi har ganska höga kvävehalter, och kväve är den markör som vi har för luftvägsproblem. Det är egentligen den enda markör vi har just nu som vi kan använda oss av. Därför tycker jag att det är ganska viktigt att man får ned halterna.

Under 2012 klarade vi för första gången normen för partiklar. Men det verkar inte som att vi klarar EU-normen i år. Vi har redan överskridit EU:s normer. Det här innebär att vi får betala ganska stora bötesbelopp för dålig luft. Det här kan vi relatera till att vi inte klarade normen för 2012 för kvävedioxid. Det jag undrar om är att om pengarna hamnar i knäet på kommunen, som miljöminister Lena Ek indikerar, varifrån har vi tänkt ta pengarna till böterna?

Anförande nr 37

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Den frågan hänvisar jag till finansborgarrådet.

Fråga nr 3. Kunskapssegregeringen

Anförande nr 38

K a r i n R å g s j ö (V): Man kan fråga sig: Hur mår skolan i Sverige? Hur mår skolan i Stockholm? Stockholm är en relativt rik stad, som ju gick med 4 miljarder i överskott förra året. Hade det inte varit väldigt bra att fundera lite mer på hur de pengarna ska disponeras i förskola och skola? Det tycker i alla fall vi i Vänsterpartiet när vi ser att utvecklingen inom Stockholms skolor är att de bästa eleverna från de skolor som har fungerat bäst och levererat de bästa betygen fått ännu bättre betyg 2011 jämfört med 2007. Stadsdelarna med skolor som inte levererar de bra betygen går det ännu sämre för sedan 2007. Det är alltså en utveckling bakåt.

Hur ser planerna ut framöver? Jag förstår att du inte kan svara på allt en minut, men kanske ändå ge en indikation på what is going on.

Anförande nr 39

Borgarrådet E d h o l m (FP): Herr ordförande! Det pågår väldigt mycket arbete i Stockholms stads skolor just nu, framför allt i de skolor som har de sämsta resultaten. Jag tycker inte att det är ett problem att många skolor presterar bättre resultat än tidigare. Det är bra, och det ska vi vara stolta över. Men det är klart att vi måste se på framför allt de skolor som har en för låg andel som blir behöriga till gymnasieskolan.

Det är därför vi har sett över det socioekonomiska stödet i totalen i ett beslut i utbildningsnämnden. I själva verket får de skolor som är de mest utsatta i dag nästan dubbelt så mycket pengar som de skolor som är lokaliserade i de mer välsituerade stadsdelarna socioekonomiskt sett. Jag tycker att det är bra. Sedan är frågan hur man använder resurserna så att det blir vettigt. Stockholms stad satsar väldigt mycket pengar på sin grundskola jämfört med de allra flesta kommuner i Sverige. Men vi måste se hur vi kan använda pengarna ännu bättre.

Utbildningsförvaltningen håller nu på med ett projekt där man under våren tittar på 17 skolor och ser vad varje enskild skola behöver satsa särskilt på. Det handlar om obligatorisk läxhjälp och lärarcoacher. Vi kommer att se till att en del av de lektorats- och förstelärartjänster som nu annonseras ut i större utsträckning styrs till de skolor där utmaningarna är som störst. Under hösten kommer man att börja arbeta utifrån de erfarenheter som man nu drar.

Det pågår alltså väldigt mycket arbete i Stockholms stads skolor just nu.

Anförande nr 40

K a r i n R å g s j ö (V): Vi tycker att det är ett problem när resultaten dalar från 2007 till 2011 så pass mycket. Det är väl jättekul att elever i Nockeby, Äppelviken, Kungsholmen, Södermalm unt so weiter kan få fantastiska betyg. Det tycker jag naturligtvis är jättekul.

Du säger att man ska gå in med mer socioekonomiska resurser i ytterstaden. Där ska, såvitt jag förstår, 400 miljoner plockas tillbaka. Om 30 procent av eleverna i skolorna i Rinkeby, Skärholmen och så vidare inte har betyg som gör att de glider in i gymnasiet uppstår den effekten att de sedan heller inte får jobb. Det här är ett megaproblem för Stockholm och för Sverige.

Vad ska man säga till föräldrarna? Hur ska vi mobilisera? Det här är en framtidsfråga. Hur ska man få ut budskapet att kunskap är nyckeln för framtiden?

Anförande nr 41

Borgarrådet E d h o l m (FP): Karin Rågsjö ställer egentligen den mest relevanta frågan: Hur ska man få ut budskapet att skolan är viktig, att det spelar roll vilka betyg man får, att det spelar roll om man tar sig in i gymnasieskolan eller inte? Det är klart att de allra flesta, både elever och föräldrar, lärare och skolledare, är fullt medvetna om detta. Men det finns elever som har kommit sent till Sverige till exempel. Vi har en ökande andel äldre elever som kommer till Stockholms skolor sent och som har en väldigt dålig skolbakgrund när de kommer. Om man kommer från ett skolsystem som är väl fungerande är det lättare, men många har väldigt dålig utbildning från början. Då är det enormt svårt, och det är enorma utmaningar för skolorna att möta detta.

Därför tycker jag att det är bra med de förslag som regeringen lägger fram. Man kan ändra om i till exempel timplanen så att man lägger större fokus på de allra viktigaste ämnena. Bra är också förslaget att man ska kunna förlänga skolplikten för de elever som har kommit väldigt sent.

Anförande nr 42

K a r i n R å g s j ö (V): Det är bra att du har förslag, eftersom det brinner och klockan är kvart över tolv. Så känns det verkligen. Det här är en jättefråga, och det behövs en långsiktig plan i Stockholm och nationellt för att lyfta skolan, eftersom skolan är grunden för samhället. En bra förskola och en bra skola har gjort att elever som inte kommer från akademiska miljöer kan gå vidare och göra en klassresa. Så ser det inte ut längre i Stockholm. Så är det. När skillnaderna blir så markanta blir det extra problematiskt.

En annan viktig del är förskolan, som ju är superviktig. Hur ska vi få fler barn i förskolan? Ska vi gå ut med uppsökande verksamhet? Ska ni ta bort vårdnadsbidraget? Vad ska vi göra? Förskolan kan också lägga en grund för många små barn så att de lättare sedan kan rulla in i skolan. Det här är en klassfråga, inte en etnicitetsfråga.

Anförande nr 43

Borgarrådet E d h o l m (FP): Det är väl både och, kan man väl säga. Det är absolut inte en etnicitetsfråga, men det är en fråga om hur länge man har haft möjlighet till exempel att lära sig svenska. Jag tror att det är ganska svårt om man kommer som 14-åring med en dålig skolbakgrund att ta sig till gymnasiet. Det är ingenting konstigt med det alls, men vi måste jobba hårt med det.

Jag kan notera när jag hör Karin Rågsjö och när jag läser er rapport från förra veckan att ni har oerhört lite egna förslag. Det är väldigt dåligt med förslag, och väldigt många av förslagen bygger på att vi i dag har kunskaper om vad de här eleverna faktiskt presterar och vad skolorna presterar. Det hade vi aldrig fått reda på med Vänsterpartiets politik, för då hade det inte funnits nationella prov, inte funnits betyg och då hade vi inte sett vad eleverna faktiskt hade fått med sig för kunskaper. Nu är det oerhört mycket tydligare än vad det har varit tidigare. Det ställer mycket större krav på oss politiker att prestera olika typer av åtgärder.

Fråga nr 4. Litterära skyltar

Anförande nr 44

E m i l i a B j u g g r e n (S): Den senaste månaden har det varit lite uppståndelse kring en av skyltarna i projektet Det litterära Stockholm. Det gäller den skylt som sitter i Rinkeby sedan 2004. Några av de boende i Rinkeby har uttryckt att de känner sig kränkta av att staden har satt upp en skylt med ordet ”neger” i sin stadsdel. Eftersom själva ordet i princip är bortsuddat från skylten känns det inte helt fel att gissa att det är fler människor i Rinkeby som känner så än de som har uttalat sig om den här skylten. Nu har den grupp som bestämmer om skyltar träffats och bestämt att skylten ändå ska sitta kvar.

Min fråga till borgarrådet är om ni tänker göra någonting eller ta bort den skylten som gör att medborgarna känner sig kränkta.

Anförande nr 45

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Den litterära skylt som är i Rinkeby innehåller ett citat av Kerstin Ekman, en akademiledamot. Hon skrev 1996 en bok som heter *Gör mig levande igen* som handlar om Europa efter Bosnienkriget, om hur främlingsfientlighet och rasism breder ut sig i Europa. Det är en väldigt stark bok. Det här citatet är inte valt på måfå. Du kan fråga dina företrädare Socialdemokraterna eftersom de hade kulturborgarrådsposten då varför man valde ett citat av en akademiledamot i just Rinkeby.

I texten finns det en formulering som beskriver Rinkebys plats i världen och Rinkeby som det är nu där man refererar till Pigalle och skriver: Det var då, ”och hon hade aldrig sett en neger. Som man sade.” En tydlig referens till att det var någonting som hände då, och så är det inte nu. I den här formuleringen kan man naturligtvis känna att det finns ett ord med som är problematiskt. Det har bedömts i den grupp som har

hand om skyltar och vars arbete jag inte har någon som helst ambition eller intention att överpröva därför att jag tycker att det principiellt vore fel. Man har pekat på att det inte finns något belägg för att den här texten har någon rasistisk idé eller ett rasistiskt uppsåt, inte alls, precis tvärtom och måste ses i sitt sammanhang. Det är viktigt med litteratur. Man lär sig att förstå böcker eller citat i de sammanhang de kommer ifrån.

Min ambition är inte att överpröva gruppens beslut. Det finns mycket i Stockholms kulturliv som man kan tycka illa om, som man tycker är stötande, men det är inget skäl till att vi politiker ska gå ut och göra något slags historierevisionism av hur det ser ut.

Anförande nr 46

E m i l i a B j u g g r e n (S): Det är viktigt att den fria kulturen just är fri. Jag tycker att det är respektfullt att kulturborgarrådet inte på något sätt ämnar detaljstyra det. Däremot undrar jag om man inte bör ta en förnyad diskussion med den grupp som äger beslutet.

Jag har funderat lite på vad syftet är med de här skyltarna. Om effekten blir att medborgarna känner sig kränkta av det citat som har valts ut ur förmodligen många andra stycken i en bok som kunde ha valts i stället kommer medborgarna knappast att bli inspirerade att ta del av den starka litteratur som texten är tagen ur. Jag kan känna personligen att om jag möttes av Stockholms stads uppvisning av kulturutbudet i mitt närområde som var sexistiskt eller kvinnokränkande kanske inte jag heller hade blivit nyfiken att vidare utforska stadens kulturutbud.

Jag undrar lite vad syftet är med att ha just den skylten i Rinkeby.

Anförande nr 47

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Jag var som sagt inte kulturborgarråd när den sattes upp. Jag tror att det var Roger Mogert, din partikamrat, som sitter här. Nej, jag ser att det inte var han utan hans företrädare, socialdemokrat, som var med när man satt upp skylten. Du får ta upp frågan inom partiet. Men jag tror inte att de var inblandade heller, för det är inte en politisk fråga vad vi har för konst eller citat i staden över huvud taget.

Jag tycker naturligtvis att det är tråkigt att människor känner sig kränkta. Och jag tycker att det är tråkigt även ur den aspekten att det är så lösryckt ur sitt sammanhang. Det är en förödande uppgörelse med det rasistiska främlingsfientliga Europa efter Balkankriget. Alla behöver naturligtvis inte läsa boken, nej, men citatet är en referens till hur det var då och att det var fel då. Man kan ha synpunkter på det. Jag har som politiker och borgarråd full tilltro till bibliotek, Stockholms Konst och alla andra om väljer ut konsten i den här staden. De gör det inte för att provocera medborgarna.

Anförande nr 48

E m i l i a B j u g g r e n (S): Eftersom citatet är taget ur sitt sammanhang och det uppenbarligen väcker anstöt hos befolkningen är risken stor att folk inte alls någonsin kommer att ta del av den berättelse som gruppen säger att den vill visa upp eller berätta om.

Jag skulle vilja citera en bloggare som skrev om den här skylten: Kommunens medborgare ogillar en skylt med rasistiskt begrepp. En skyltgrupp anlitad av kommunen som troligen inte alls bor i området tycker att ordet som i historien har använts för att förminska och förtrycka mörkhyade människor är acceptabelt då skylten citerar en bok från 1996. Utan skylten skulle det vara som att vi suddar ut en bit av historien. Men det finns andra skildringar i Rinkeby som skyltgruppen valde att inte använda i stället, till exempel ett citat ur *Bortom mammas gata* av författaren Alexander Pascalidou som också vuxit upp i det området. Men det kanske också vore att suddas ut en bit av historien, eftersom historien är rasistisk.

Anförande nr 49

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Men det här handlar inte om att suddas ut historien. Det är inget argument som jag över huvud taget har använt. Författaren använder inte ordet i ett rasistiskt sammanhang. Hon säger att det var så då, och det var fel. Det är så hon använder ordet. Kerstin Ekman är ingen rasist. Jag behöver inte säga att hon var rasist då men nu inte längre.

Jag skulle vilja ställa en fråga till er som hänger med på det här tåget: Hur långt tycker ni att man ska gå? Hur långt tycker ni att vi som politiker ska överpröva? Hur mycket ska vi byta ut? I Västertorpsbadet sitter en skulptur av Mao, en massmördare. Jag har inte tagit ned den. Jag har aldrig propsat på det. Vi har statyer av kungar som ville att svenskarna skulle ut och mörda folk i Poltava. Ska vi ta ned dem också? Nej, det är klart att vi inte ska göra det. Även om det hade varit rätt då, vilket det här inte handlar om, och författaren tar avstånd från det är det farligt att gå in och peka. Jag skulle uppmana alla att fundera över vad det skulle leda till.

Fråga nr 5. Om skattemässiga och andra konsekvenser av avknoppningar av kommunala verksamheter

Anförande nr 50

J o n a s E k l u n d (MP): Stockholmare! Det är ett år kvar tills vi återigen får se ordet ”ansvar” stort uppslaget på Moderaternas valaffischer tillsammans med en bild av en faderligt leende Reinfeldt eller borgarrådet Nordin. Vad är då ansvar? Ja, ansvar är att tänka efter före om man ska skänka bort väl fungerande förskolor, nästan hälften av Årstas förskolor, till ett privat bolag, om man formellt sett ska sälja dem till ett väldigt lågt pris till ett bolag som sedan kör dem i botten. Då är ansvar att ha tänkt efter före, tänkt efter ifall det är lagligt, tänkt efter på de ekonomiska konsekvenserna för kommunen, för stockholmarna och de sociala konsekvenserna.

Min fråga till Sten Nordin är: Har ni i Moderaterna tänkt efter nu i efterhand hur ni borde ha hanterat avknoppningarna? Hur borde ni ha gjort för att undvika den riktiga katastrofen, kan man väl säga, i politiskt hänseende?

Anförande nr 51

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Det här är en fråga som vi har diskuterat många gånger. Syftet med avknoppningarna när de började, och det var inte 2006 som de började utan det är någonting som har funnits tidigare, var att man ville bryta upp de offentliga monopolerna och ge utrymme för personalen att förverkliga sina idéer och erbjuda möjligheter till stockholmarna och medborgarna i Sverige över huvud taget. Det var syftet.

Synsättet då var, och det hade ingen myndighet några invändningar emot, att de immateriella värdena inte räknades in, utan det var de materiella värdena. Sedan kom en ny praxis, och den var inte så konstig. I och med att det finns en stor valfrihet och många aktörer finns de immateriella värdena med på ett helt annat sätt. Det är naturligt att man nu räknar in dem.

Jag tror inte att det här är första gången i politikens historia som någonting förändrar sig under resans gång och där hanteringen av vad som är rimligt förändras under resans gång. Vi har från Alliansens sida ändrat regelverken, och det är flera år sedan. Vi reagerade mycket snabbt på alla de här sakerna. Dessutom slutade vi med avknoppningar när det gäller skolor och förskolor av den enkla anledningen att där finns genom pengsystem och annat en sådan möjlighet till valfrihet att vi inte behövde stimulera det extra med avknoppningar på något sätt.

Det är så vi har agerat, och sedan flera år tillbaka är det så att i den mån det sker personalövertaganden räknar man in de immateriella värdena. I debatter om avknoppningar i denna sal lyfte oppositionen på den tiden inte alls det ekonomiska, utan man var stark motståndare till valfrihet. Debatten låg på en helt annan bog. I dag är verkligheten en annan, och vi lever efter den.

Anförande nr 52

J o n a s E k l u n d (MP): Ingen myndighet invände, säger Sten Nordin. Nej, men det är stadens ansvar, och det är Moderaternas och stödpartiernas ansvar att se till att man fattar lagliga beslut, inte olagliga beslut, att man fattar beslut som inte resulterar i att förskolorna i halva Årsta körs i botten, att barnen mår dåligt, att föräldrarna mår dåligt, att det tas ut miljoner i utdelning samtidigt som föräldrarna ombeds komma med gamla leksaker för att det ska finnas någonting för barnen att leka med.

Ansvar är att tänka efter före, att tänka efter om det kommer att få oacceptabla resultat. Finns den risken? Jag undrar: Har Moderaterna nu tänkt efter hur man ska undvika så här dåliga beslut? Hur ska man göra för att undvika det efter valet 2014 för att med något slags trovärdighet kunna skriva om ansvar på valaffischerna?

Skatteverket har beslutat att eftertaxera både de bolag som har tagit över förskolor och också Stockholms stad. Såvitt jag förstår invänder ni emot detta. Hur kommer det sig?

Anförande nr 53

Borgarrådet N o r d i n (M): Vi kommer nu och inför valet att ta ansvar för hela den situation som råder till exempel inom barnomsorgen i Stockholms stad, som har större personaltäthet än i städer där Miljöpartiet har inflytande, som har större föräldranöjdhet än i städer där Miljöpartiet har inflytande, som har större valfrihet än i städer där Miljöpartiet har inflytande i allmänhet. Ni driver absolut inte en linje för föräldrarna och barnen. Ni driver en linje för politiken.

Vi kommer också att tydligt redovisa hur vi har tänkt agera i detta. Det gjorde vi redan i valet 2010, då frågan var aktuell.

Vad Skattemyndighetens beslut slutgiltigt blir, om det prövas i högre instans, vet inte jag, men det tillhör rättssäkerheten i detta land att få pröva sin sak i flera instanser. Det tycker jag är rimligt, särskilt när det är ny praxis och särskilt när man gör en värdering som är fyra år gammal. Men högsta instans gäller, dess beslut gäller, och det följer förstås staden.

Anförande nr 54

J o n a s E k l u n d (MP): När det gäller de ekonomiska konsekvenserna av detta påstår Sten Nordin att det inte gjordes några invändningar mot dessa beslut. Det gjordes åtskilliga invändningar, åtminstone i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd där jag satt med. Dessa ignoreras fullständigt. Att det har visat sig att domstolarna har dömt att man inte får skänka bort tillgångar från Stockholms stad har gjort att ni nu har valt att stoppa avknoppningarna eller att kräva att den som ska ta över ska betala. Men det var inget hinder att det var ekonomiskt ofördelaktigt. Det enda som har stoppat avknoppningarna är själva den politiska aspekten av det hela.

Jag undrar: Menar ni att ni, bara genom att det har kommit en ny praxis från domstolarna, slutar göra på det här viset och slutar avknoppa förskolor på ett sätt som gör att man får ta ut miljoner i vinster även om man inte har gjort någon investering i princip och försämrar för barnen? Är det på det viset ni tar ansvar? Ni säger bara: Hoppsan, så borde vi inte ha gjort. Eller har ni tänkt efter något djupare?

Anförande nr 55

Borgarrådet N o r d i n (M): Det är kvaliteten på verksamheten som avgör, eller hur? Det är det som avgjorde stockholmarnas val 2010, och vi får se hur de ställer sig 2014. Men det är då stockholmarna utkräver just ansvar. Vad är det för kvalitet? Vad får jag ut av verksamheten? Har jag möjlighet att välja? Det vet vi att stockholmarna vill.

När det gäller förskolor och skolor slutade vi med avknoppningarna därför att den politik som man började med när man skulle bryta upp de offentliga monopolen behövdes inte. Pengsystemet har skapat en unik valfrihet inom förskolan och skolan. Vi jobbar nu med att införa detta även på andra områden. Det är så vi driver vår politik. Jag har sagt många gånger att avknoppningarna är ett i huvudsak passerat stadium. Personalövertaganden kan man väl tänka sig med samma regler som gäller när ett annat företag tar över inom vissa verksamheter, dock inte inom förskola och skola.

Fråga nr 6. Hur ställer man sig till fortsatt projektering av projekt "Vinternatt"?

Anförande nr 56

J a c k i e N y l a n d e r (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Vi fick höra av Sten Nordin att man stänger verksamheten Vinternatt för hemlösa över sommaren. Det verkar som att de här människorna inte har samma behov som vi alla andra av en säng året runt och möjlighet att få tvätta sig, utan de här ska man tydligen ha säsongsöppet för.

Det tycker jag är lite märkligt. Vad bygger man den kunskapen på? Är det av snålhet, eller är det av någon kunskap att man stänger den här verksamheten över sommaren? Vad är det som det bygger på? Jag skulle gärna vilja veta hur man har kommit fram

till det. Är det av ekonomiska skäl, eller är det en idé om att de här platserna inte behövs?

När jag åker tunnelbana får jag kliva över de här människorna. Jag vet mycket väl att det här inte är en kommunal fråga, och det tycker jag inte heller den ska vara. Det här är en EU-fråga. Men nu har vi öppnat den här verksamheten och tagit ansvar för dessa människor. Vi kan inte göra som folk gör med sommarkatter: Har katten över sommaren och sedan slänger ut den. Det är precis det ni gör. Det är det jag undrar: Hur har ni kommit fram till det?

Anförande nr 57

Borgarrådet N o r d i n (M): Herr ordförande! Jag besvarade för en stund sedan samma fråga från Roger Mogert, och jag kan inte förändra mitt svar, utan det blir samma svar. Det är två saker. Dels införde vi projektet Vinternatt därför att vi måste hantera situationen i enlighet med vår arbetslinje. Det tror jag vi är överens om. Sedan är det den humanitära linjen. Dels är det här en EU-fråga. De berörda länderna måste ta ett ökat ansvar för sina medborgare och försöka hjälpa dem till jobb och ett drägligt liv i stället för att hålla dem i diskriminering och utanförskap, som det väldigt mycket handlar om.

Det kommer tyvärr att bli en lång resa att nå dit. Under den tiden måste vi hantera situationen på ett bra sätt här i Stockholm, och det har vi gjort med Vinternatt, och vi kommer att göra det även framgent.

Socialnämnden och socialförvaltningen har gjort bedömningen att man nu under sommaren, då det inte är samma tryck på platserna, klarar detta med dels dagverksamhet som fortsätter, glöm inte bort det, dels de nattplatser som ändå finns att tillgå på andra håll. Man kommer att klara detta. Det är inte så att man tänker sig att problemet är borta bara för att det, förhoppningsvis, blir lite bättre väder än i vintras. Trycket på hela systemet är något mindre nu. Det är den bedömningen man gör.

Jag har ingen anledning att ifrågasätta socialnämndens och socialförvaltningens bedömningar. Vi är helt överens om vad som ska gälla för riktlinjer framöver, alltså att arbetet ska fortsätta och att även EU-medborgare som vi formellt sett inte är skyldiga att ta hand om ska erbjudas akut hjälp.

Anförande nr 58

J a c k i e N y l a n d e r (V): Minnet är kort ibland, men jag minns att det faktiskt snöade i slutet av maj förra året. Det kan även ske i år om vi har otur. De här människorna far omkring, de har inte försvunnit, vi ser dem på staden.

Anförande nr 59

Borgarrådet N o r d i n (M): Jag förlitar mig på den bedömningen att man kommer att klara detta. Socialnämnden och socialförvaltningen vet vad uppfattningen är från staden, från fullmäktige och stadens ledning. Den uppfattningen är att vi ska ha en humanitär verksamhet för EU-medborgare, och det ska vi ta ansvar för även under sommaren.

Fråga nr 7. Partikelhalter

Anförande nr 60

M i k a e l M a g n u s s o n (S): Ordförande! Stockholmsluften är drabbad av höga partikelhalter. Vi har redan slagit i taket när det gäller EU-normerna. Det blir en dålig vår 2013. Det finns rapporter som visar det täta sambandet mellan små barns exponering till partikelhalter och en ökad benägenhet att få astma. Dessutom riskerar vi höga EU-böter på grund av att det här inte klaras.

Dubbdäcken är ett stort problem. Jag och borgarrådet är överens om att dubbdäcksavgiften är en viktig del i det här. Ankersjö har sagt att om vi kan införa dubbdäcksavgift till nästa sommar kommer vi att klara det här. Men Lena Ek har sagt: Vi hoppas att vi kan vara klara inom ett år. Ett år – då är vi snart inne i 2015. Är det borgarrådet eller är det Lena Ek som har rätt?

Anförande nr 61

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Det kanske jag har. Vi är helt överens om att det här är en av de allra största lokala miljöfrågorna i Stockholm, som vi har arbetat mycket med under många år. Alliansen har sedan vi kom i makten 2006 arbetat mycket med frågan. Vi har bland annat infört dubbdäcksförbud på Hornsgatan, och det senaste är att vi arbetar med att på olika sätt tekniskt bekämpa partiklarna från dubbdäcken. Det är roligt att se att försöken med dammbindning har visat sig vara riktigt lyckosamma. Det är inte så att vi klarar av hela problemet med hjälp av tekniska metoder, som dammbindning och förbättrad städning, men vi ser att de ändå har en inte helt oväsentlig effekt, och det är jättebra.

Den slutsats som Mikael, jag och andra gör är att vi behöver fler verktyg för att reglerna dubbdäcksanvändningen, och det tror jag att alla här i salen är överens om att det är dubbdäcksavgifter som är det bästa och det mest balanserade sättet att göra det på. Vi ska inte behöva vara med om att våra släktingar som besöker oss från Norrland någon enstaka dag måste byta däck i Danderyd för att komma in till staden.

Vi är överens med miljöministern om vad som behövs. Miljöministern har å regeringens vägnar sagt att det kommer att komma en öppning i frågan under året. Jag, precis som jag hör att du gör, tar fasta på detta och ser fram emot att vi får möjligheten att införa detta, hoppas jag, till nästa säsong. Det är så jag har uppfattat de signaler jag har fått. Men inställningen från oss är att så fort vi får möjligheten ska vi börja arbeta med de redskap vi får av regeringen.

Anförande nr 62

M i k a e l M a g n u s s o n (S): Som sagt: Nu senast sade Lena Ek att vi hoppas att vi kan ha det klart inom ett år. Vi är inne i april. Då har vi tappat nästa säsongstart till hösten. Vi kommer inte att ha det här på plats inför nästa vinterperiod. Vi kommer igen i ett läge där spädbarn och små barn, och även vi andra, drabbas av höga partikelhalter. Vi kommer dessutom att ha EU:s bilar över oss som kommer att slå till med mångmiljonbelopp först, och sedan är det en halv miljon om dagen tills vi klarar det.

Inom ett år, säger Lena Ek. Det är inget bra besked. Sedan pekar hon finger åt bland annat Stockholms stad och säger: Ni får väl gå ut och städa gatorna fyra gånger om

dagen om det behövs. Är inte det en raljant och dålig inställning? Vad säger borgarrådet om det?

Anförande nr 63

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Ja, det låter mer som att vi står i Sveriges riksdag än i Stockholms stads rådssal och diskuterar vad Stockholms stads kommunfullmäktige kan göra och inte göra. Du ber mig recensera olika uttalanden från miljöministern som jag inte hört. Det jag hörde när jag var i samma lokal som Lena Ek var att hon sade att den här frågan skulle få en öppning under året. Om du har hört annat kan jag inte kommentera det vidare.

Jag kan bara säga att vi från majoriteten i Stockholms stad säger att vi har uppvaktat regeringen vid ett antal tillfällen för att få den att skynda på arbetet med att införa dubbdäcksavgifter. Vi är tydliga med att det är det som vi behöver. Jag förstår att det är en förståelse över blockgränser i den här salen i denna sak. Det är viktigt att vi för fram vår åsikt gemensamt.

Om olyckan är framme och vi inte kan göra detta till kommande säsong, vad är ditt förslag till åtgärder i så fall, Mikael?

Anförande nr 64

M i k a e l M a g n u s s o n (S): I sådant fall måste vi klara det och se till att använda dubbdäcksförbud i vissa zoner och stänga av flera gator etcetera. Givetvis är dammbindning och andra typer av åtgärder viktiga. Vi måste klara nivåerna. Som sagt: Vi klarar det inte på ett effektivt sätt utan dubbdäcksavgifter. Är regeringen slö och inte får fram detta får vi gemensamt se till att ta fram och vidta ett antal åtgärder lokalt. Det är ett kommunalt intresse, ett intresse från stockholmarna att vi kan påverka regeringen så att den ger oss de medel som gör att vi kan komma till rätta med det här problemet.

Säg vad vi kan hjälpa till med för att påverka regeringen så ska jag ställa upp.

Anförande nr 65

Borgarrådet A n k e r s j ö (C): Jag noterar att dina förslag är att stänga av flera gator och att införa dubbdäcksförbud i zoner i Stockholms stad. Vi får de signalerna från regeringen att man vill införa dubbdäcksavgifter. Om man under en halv säsong skulle införa den här typen av drastiska åtgärder som du föreslår för att sedan gå över till dubbdäcksavgifter vore det inte riktigt ansvarsfullt. Det är därför vi är fokuserade på att införa dubbdäcksavgifter.

Vi tycker att vi har fått tydliga signaler från regeringen om att göra detta så fort det bara går. Det är det vi arbetar efter. Fram tills vi får de möjligheterna ska vi helt enkelt se till att arbeta med de medel som står oss till buds. Därför är det väldigt intressant att se att de tekniska bekämpningsmetoderna med dammbindning och intensifierad städning med nya maskiner faktiskt funkar. Det funkar inte hela vägen, men vi arbetar med dessa tills vi får rätt redskap.

Fråga nr 8. Nedlagda skollokaler i Järva

Anförande nr 66

A w a d H e r s i (MP): Herr ordförande! De senaste åren har vi sett en utveckling som har inneburit att flera grundskolor och förskolor har blivit nedlagda i Järva. Där har Dalhagsskolan, Bredbyskolan, Kämpingeskolan och ytterligare ett antal skolor lagts ned. Samtidigt som kommunala skolor läggs ned ser vi att ett antal förskolor vill etablera sig i Järva, men de får inte hyra de lediga skollokaler.

Min fråga till borgarrådet är: Varför vill inte staden hyra ut tomma skollokaler till friskolor som står i kö för att få hyra skollokaler? Vad blir konsekvensen för lokalsamhället om fler skolor läggs ned i Järva?

Anförande nr 67

Borgarrådet E d h o l m (FP): Herr ordförande! Att skolor läggs ned i Järva beror på att det är färre elever i de skolorna. Det har man varit tvungen till. En del av de här lokalerna, till exempel Kämpingeskolan, hyrs ut till annan verksamhet. Ungefär halva Bussenhuskolan hyrs ut till sfi i dag. En del andra skollokaler går över till att hysa andra verksamheter. Man ska bygga bostäder till exempel. Det är lite olika. Den gamla Akallaskolan till exempel hyrs ut till en friskola.

Men vi har ett överskott på skollokaler i området och ett underskott på till exempel lokaler för olika typer av verksamheter, och vi har ett underskott på bostäder i Stockholm som är stort. Då kan det vara rimligt att använda marken på ett mer effektivt sätt. Friskolorna har ett ansvar för att själva ordna sina lokaler. Man får inte tillstånd av Skolinspektionen att starta friskola om man inte har bra lokaler att vara i.

Anförande nr 68

A w a d H e r s i (MP): Det är väl sanning med lite modifikation. Den statistik som finns har en stor osäkerhet när det gäller Järva. Den nedgång som vi ser är väldigt osäker. De här stadsdelarna i Järva har stor in- och utflyttning, och vi kan inte veta med säkerhet hur behovet kommer att se ut framöver. Men vad vi vet är att det finns en konkurrens mellan kommunala skolor och friskolor. Än så länge har staden valt att hålla borta friskolor som knackar på dörren. Det är enligt många ohållbart i längden. Det innebär att väldigt många skolbarn i dag bussas till andra stadsdelar. Det gör att hela stadsdelar kommer att bli drabbade. Det är en akut situation.

Anförande nr 69

Borgarrådet E d h o l m (FP): Herr ordförande! Sisab, som är vårt skollokalfastighetsbolag, hyr ut till friskolor i dag. Vi har uthyrningar i området till fristående verksamheter. Men det finns ett stort överskott på skollokaler, och man måste alltid fråga sig på vilket sätt marken och lokalerna kan användas på bästa sätt. Det har till exempel funnits behov för sfi och vux att få lokaler i området, och då har Sisab kunnat ställa lokaler till förfogande. Det har funnits behov för friskolor. Sisab hyr ut till friskolor över hela staden, inte jättemycket, för det klarar man inte av. Det är inte Sisabs huvuduppgift att göra.

Vi har ett enormt behov av bostäder, av studentbostäder och lokaler i Järvaområdet. Man måste se på det totala ansvaret för ett område och dess utveckling, inte bara vad enskilda friskolor önskar sig.

Anförande nr 70

A w a d H e r s i (MP): De här skolorna har varit tomma länge. Staden har haft tomgångshyror samtidigt som det har funnits skolor som vill hyra lokalerna. Det har varit enormt slöseri med skattemedel. Det du säger, Lotta, stämmer inte. Bredbyskolan, Kämpingskolan, Bussenhusskolan har varit tomma väldigt länge. Det har funnits intressenter som hade velat hyra av Sisab, men Sisab har inte velat det. Man har lämnat in intresseanmälan, men man har inte blivit erbjuden en lokal att hyra. I stället för att hyra de här lokalerna har staden valt att ha tomgångshyror, vilket i sig är ett märkligt sätt att hantera det hela. Det finns en efterfrågan på lokaler, men man vill inte hyra ut. Jag förstår inte det. Vi måste återkomma till frågan i annat sammanhang.

Anförande nr 71

Borgarrådet E d h o l m (FP): Bredbyskolan är inte nedlagd. Bussenhusskolan hyrs ut till vux. Dalhagsskolan används för olika typer av evakueringar när man rustar upp andra skolor. Det kan finnas enskilda lokaler som är lediga, men jag tror att det ibland kan vara ganska svårt att blanda olika typer av verksamheter, att blanda vuxna och barn till exempel.

Vi måste se på staden som en helhet, det vill säga att det finns behov av skollokaler, men det finns en mängd andra behov i de här områdena som vi talar om, exempelvis fler studentbostäder, fler kontorslokaler. Friskolorna har ett ansvar att själva lösa sina lokalproblem. Har man inte gjort det har man inte heller fått något tillstånd från Skolinspektionen.

*§ 17 Policy om EU-politik med påverkan på Stockholm och Stockholmsregionen
Positionspapper om EU, staden och stockholmsregionen (utl. 2013:39)*

Anförande nr 72

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag ska inte bli så mångordig, men det tjänar ändå en kommentar att vi nu har ett EU-positionspapper på fullmäktiges bord. Man kan ställa sig frågan: Måste vi ha det? Det är nog väldigt viktigt, för vi har numera sedan ett antal år tillbaka att förhålla oss till två lagstiftningsprocesser och nivåer beroende på vilka frågor det rör sig om, dels vår egen inhemska, dels EU-lagstiftningen.

Stockholms stad måste tillsammans med alla andra städer och regioner vara en mycket aktiv aktör, och är det också, på EU-nivå. Väldigt mycket av lagarna i EU påverkar oss, och där behöver vi komma in med vår kunskap för att kunna påverka den här lagstiftningen i rätt riktning. Inte minst handlar det om gränsdragningar som EU-nivån ska ägna sig åt, det som är rimligt just på EU-nivån, och inte detaljstyra sådant som man fortsättningsvis kan sköta bäst på lokal nivå. Där har vi att vara vakthundar, och det är vi också.

Vi är i dag rätt väl kända i Stockholmsregionens Europaförening där vi har en väl fungerande och fokuserad bevakning av viktiga frågor som kommer upp på EU-nivån och som påverkar oss. Det som kan vara lite problematiskt för oss med vår vana vid ganska långa, ibland för långsamma, demokratiska processer men ändå grundliga, till exempel remissförfarandet, är att den traditionen inte alltid finns på den europeiska nivån. Därför tvingas vi ibland till väldigt snabba reaktioner. Då är det viktigt att vi har politiska beslut i botten och helst att vi kan samverka med landstinget, med andra delar av Stockholmsregionen och gärna med andra regioner förstås. Det handlar många gånger om att vara väldigt snabbfotad.

Sist men inte minst vill jag understryka att för oss är det självklart viktigt att ha en röst och en uppfattning om vad EU:s budget används till. Vi tror att det råder en ganska bred enighet om att vi ska använda EU:s budget till tillväxt, jobbskapande, till forskning och sådant som skapar den nödvändiga tillväxt som tyvärr stora delar av Europa just nu saknar men som vi bland annat den vägen kan få fart på. Genom den här strategin kan vi implementera verksamhetsplanerna på nämndnivå för 2014.

Med detta, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 73

J a k o p D a l u n d e (MP): Fru ordförande! I den vida bemärkelsen anser vi i Miljöpartiet att det strategiarbete som nu pågår inom EU är väldigt viktigt. Det är bra att vi får till en större och vidare demokratisk debatt om EU:s framtida inriktning och att vi tar EU:s demokratiska underskott på allvar och vill stärka demokratin. Vi önskar också att Stockholm ska få ökad tilltro till att EU tillvarar medborgerliga rättigheter och att vi får bättre möjligheter att påverka EU:s utveckling.

Lite mer specifikt skulle vi vilja lyfta fram frågan om offentlig upphandling och Stockholms stads möjligheter att utöva den betydligt bättre än vad vi gör i dagsläget. Miljöpartiet välkomnar EU-kommissionens förslag om nya upphandlingsdirektiv som bland annat har som mål att ge upphandlaren bättre möjligheter att använda

upphandlingar som stöd för gemensamma samhällliga mål, såsom skyddet av miljön, högre resurs- och energieffektivitet, kampen mot klimatförändringar, främjande av innovationer, sysselsättning och social integration samt säkerställande av bästa tänkbara villkor och tillhandahållande av högre sociala tjänster och hög kvalitet.

Miljöpartiet följer med intresse de försök som pågår i ett antal kommuner med att använda så kallade sociala klausuler vid upphandling. Inom EU utmärker sig Skottland exempelvis där man under många år har använt så kallade Community Benefit Clauses utan att stötta sig med EU:s regelverk. Vi skulle gärna se att Stockholm tog lite mer utrymme och bröt ny mark i hur man kan använda offentlig upphandling för att ta ansvar för sociala och miljömässiga faktorer och skapa ett bättre lokalsamhälle.

Vi inser att det är nödvändigt att den offentliga konsumtionen i samverkan med andra styrmedel används för att påskynda omställningen till ett hållbart samhälle. Exempelvis finns det studier från Swedish Institute for European Policy Studies där direktören och forskaren i juridik Jörgen Hettne har tagit fram ett policypapper som jag gärna skulle se att majoriteten tog till sig och som klart och tydligt visar att man inom ramen för rådande regelverk skulle kunna använda betydligt mer effektiva insatser för att använda just offentlig upphandling som ett mer effektivt medel. Man kan göra mer; man behöver inte bara använda offentlig upphandling som ett sätt att spara pengar. Man kan också använda det som ett sätt att ta samhällligt ansvar.

Därför yrkar jag bifall till Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 74

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Jag vill bara säga om upphandlingar att vi är i full gång med det. Dels hade vi ett telefoniärende där vi skrev in redan då ytterligare krav, som du väl vet. Dels har vi från Alliansens sida aviserat att vi avser att verkligen fördjupa och bredda underlaget och de krav som kan ställas vid upphandling. Det kommer att ske förändringar. Det gör vi med hänsyn till att vi ska klara detta. Vi är angelägna om detta så att vi inte ska få bakslag om någon överklagar våra upphandlingar.

Därför välkomnar jag det kommissionen aviserar. Vid det senaste mötet i Europaföreningens styrelse konstaterade vi att det här är en fråga där vi ska vara med och påverka och där vi säkert kan få mycket input från Stockholms stad och från andra kommuner.

Anförande nr 75

J a k o p D a l u n d e (MP): Fru ordförande! Det är gott att sådana avsikter finns, men ute i nämnder och i resten av staden märker vi ofta att man säger: Nej, det här går inte. EU:s lagstiftning säger nej, man måste bara titta på priset och ekonomisk effektivitet.

Vi skulle gärna vilja se lite mer aktivism, att man utmanar lagstiftningen och ser att det går att använda offentlig upphandling som ett instrument inte bara för att spara pengar utan till att få ett bättre och hållbart samhälle.

Anförande nr 76

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, kommunfullmäktige! För några år sedan fick jag, och kanske andra fullmäktige, en enkät där det stod om hur mycket vårt arbete påverkades av EU. Då tänkte jag först att det inte var så relevant, men det är faktiskt så som SLK har räknat ut, att 60 procent av fullmäktiges dagordningar är påverkade av EU. Därför ser jag det här som en stor och viktig fråga. Det är precis som SLK skriver att med tiden har det blivit alltmer uppenbart att det inte går att särskilja EU:s politik om ekonomisk integration från medlemsstaternas välfärdspolitik. Eftersom EU bygger på en ekonomisk grund och EU-rätten har företräde framför nationell rätt har resultatet i många fall blivit att de nationella välfärdssystemen har behövt ändras.

Därför är det förstås väldigt viktigt att staden skaffar sig en EU-policy, men vi vill avslå förslaget därför att vi inte tycker att staden ska anpassa sig till den policy för handel som präglar EU. Vi tycker inte heller att det är vettigt att uppdra åt stadens alla bolag och nämnder att de ska ägna sig åt att skaffa sig en egen EU-policy. Vi tycker att staden övergripande ska ha en EU-politik. Då vill vi ha en helt annan inriktning på den. Vi vill inte att den ska begränsa våra möjligheter att föra den kommunalpolitik som vi vill ha, alltså oavsett majoritet. Vi vill inte att de nyliberala principerna ska implementeras här.

I vårt förslag finns ett antal viktiga faktorer med. Det handlar om sociala hänsyn, klimat och miljö, mänskliga rättigheter, demokrati, kvinnors och barns rättigheter, arbetsrätt och många andra saker som är viktiga för oss i Sverige och i Stockholm och som vi vill inte ska begränsas av EU. EU:s politik i dag är ett hot mot detta. Man bygger murar mot resten av världen som gör att vi måste ha en asylpolitik som bryter mot mänskliga rättigheter.

Det här positionspaperet som man har tagit fram i staden cementerar den nyliberala politiken, en borgerlig politik. Man säger till exempel att vi ska acceptera lägsta möjliga pris vid upphandling. Man vill begränsa offentligt stöd. En sak kan vi hålla med om, och det är att beslut ska fattas på rätt politisk nivå, som det står i det här paperet. Det verkar rimligt. Men som sagt är konsekvenserna snarare att man anpassar sig till EU:s ekonomiska politik än tycker att man har rätt att föra en självständig kommunal politik som gynnar invånarna och välfärden.

Vi yrkar avslag på förslaget och bifall till Vänsterpartiets skrivning.

Anförande nr 77

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, kommunfullmäktige! EU:s positionspaper och vad staden ska göra som påverkar stockholmarna i vårt arbete med EU är det härligt att få anta i dag. Men den viktigaste uppgiften för EU måste ändå vara att bidra till tillväxt och flera arbeten. Ska det kunna bli verklighet behöver såväl regelverk som budget förändras. Vi måste bli bättre på att rikta våra resurser där de verkligen behövs.

Vi kan se att unionens budget ska riktas mot tillväxtskapande åtgärder och därmed mindre till jordbruk. Därför måste en aktiv tillväxtpolitik bli norm i både Stockholm, Sverige och EU. Det borde vara stadens policy och främsta utgångspunkt i ett positionspaper som detta.

Men det handlar också om att minska den onödiga byråkratin inom EU. Där är vi faktiskt överens. Men det är underligt att stadshusmoderaterna väljer att öka byråkratin på hemmaplan, att vi liksom ärver EU:s sätt att arbeta i Stockholm, att varje nämnd och verksamhet ska utarbeta och så småningom revidera egna positions-papper om EU-samarbetet. Det känns lite överdrivet. Det känns överdrivet att ha en byråkrati likt den i Bryssel i Stockholm. Men vill verkligen Sten Nordin att Älvsjös stadsdelsnämnd ska utarbeta ett eget EU-positions-papper och för den sakens skull ha ökad administration så vill jag ha svar på frågan.

Den tredje utgångspunkten är att staden bör vara positiv till att staden ställer krav vid upphandling, en diskussion som Miljöpartiet förde tidigare här. Vi som stad ska kunna ligga i framkant och gå före när det gäller mer långtgående miljökrav, sociala krav, kollektivavtalsliknande former i upphandlingen. Det känns inte som att Sten Nordin är riktigt villig att gå hela vägen. Därför har vi socialdemokrater lagt fram ett mycket bättre förslag i detta ärende, och jag yrkar bifall till Socialdemokraternas förslag i kommunstyrelsen.

Anförande nr 78

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Först vill jag ändå säga att det var ljuv musik när gäller talet om EU:s budget och vad den ska fokuseras på. Det är en styrka om vi kan ha en enig syn på det.

Nej, var inte orolig, Karin Wanngård, jag tänker inte förvandla Stockholm till en EU-byråkrati. Därför är det viktigt att fullmäktige antar detta positions-papper, som blir plattformen för stadens synsätt, agerande och förhållningssätt. Sedan är våra nämnder våra expertorgan inom sina olika ansvarsområden. Det är av dem som vi är beroende i kommunstyrelsen, du och jag och andra. Deras kunskap på deras områden måste finnas med när det gäller EU-nivån. Därför måste varje nämnd klara av att ha ett eget positions-papper, men det ska inte vara en omfattande process som liknar denna.

Anförande nr 79

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Annars kunde vi ha sett fram emot att flytta fullmäktigesammanträdena och ha dem någon annanstans varannan gång. Skämt åsido, men det är det som oroar i det här ärendet. Jag litar på dina ord, Sten, att administrationen inte på något sätt ökar. Det vore oroväckande om vi på något sätt skulle copy-pasta EU:s byråkratiska formalia och implementera den i Stockholm. Är det någonting vi ska vara bäst på och världsledande i är att ha en effektiv administration, och därför ska vi låta det här ligga på kommunstyrelsen och fullmäktige som fastställer detta och inte i respektive nämnd.

Anförande nr 80

F r i d a J o h a n s s o n M e t s o (FP): Jag tycker att det är härligt att den folkpartistiska slogan som länge har drivits om ett smalare men vassare EU har fått genomslag även i den här policyn. Det behöver knappt sägas i dag. I stället tänkte jag fastslå att det är viktigt att tro på samarbete och tro på EU. Policyn i dag visar så tydligt hur EU utvecklas, att det inte är ett samarbete för nationer utan i stor utsträckning ett samarbete för städer. Stockholm som Sveriges storstad kan jämföras med andra storstäder med liknande problem och möjligheter och därför vinna otroligt mycket mer än om jämförelserna bara gällde inom Sverige.

Vi liberaler vill att Sverige ska tillhöra EU:s kärna. Det innebär att det inte bara är att påverkas utan framför allt också att påverka. Ett policypapper som visar hur det görs tydligt från stadens sida är förstås väldigt viktigt.

Själv har jag framför allt fastnat för den text som finns under punkt 2: Den inre marknaden bör dock inte avgränsas till EU. Unionen får inte resa murar mot omvärlden. Det är här EU är som mest fantastiskt, när man arbetar med tanken om utvidgning, att sprida fred, mänskliga rättigheter och krav på att skydda minoriteter. Oavsett på vad policypapperet bygger är det så att EU inte byggdes för att bara vara en ekonomisk union. Man blev en ekonomisk union för att man ville värna fler. Om man vill fokusera på den nytta som ekonomiska incitament ändå kan göra handlar det förstås om EU:s roll för frihandel. Vi ska inte prata om jordbrukspolitiken med någon stolthet alls, men vi måste se vad som görs runt det. Som folkpartist säger jag i mitt eget parti att vi som fullmäktigeledamöter, som stockholmare, som svenskar måste driva på EU i frihandelsfrågorna för att FN:s millenniemål om halvering av fattigdomen i världen ska bli verklighet och för att kunna se till att frihandeln kommer att omfatta en större del av hela världen.

Frihandel är det som minskar motsättningar. Tanken med EU är i grunden hur fiender en gång nu blir vänner och handlar med varandra. Ensidiga handelsliberaliseringar är något som vi alla gynnas av. Där vill vi från Folkpartiet slå fast att det är viktigt att EU går framåt. Vi vill också fastslå att det handlar om att EU måste stå upp för den fria människans rörlighet och inte minst för den ofria människans rörlighet, att Stockholm som stad och att Sverige som land kan verka för att EU ska stå upp för de internationella konventioner som innebär att vi respekterar mänskliga rättigheter och ser till att exempelvis asylsökande får tillgång till trygghet i vår världsdal.

Politiker säger ofta till sina väljare att tillsammans kan vi göra Sverige bättre. EU säger inte att vi kan göra Europa bättre utan att vi i Europa kan göra världen bättre. Man säger faktiskt att man dessutom gör Sverige bättre och dessutom kan göra Stockholm bättre genom bättre jämförelser.

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 81

A n n M a r i E n g e l (V): Det är många vackra ord, Frida. Jag delar säkert mycket av hur du vill att det ska vara. Men du lyckas glömma bort hur det faktiskt är i dag. Hur ser det ut runt om i Europa i dag inom EU? Det är ju oerhörda kriser, både ekonomiska och mänskliga, i många länder. Murarna runt Europa växer; de är allt högre. Det har man konstaterat från många håll. Det har blivit väldigt mycket svårare att ta sig in i Sverige och andra länder i Europa sedan Schengenavtalet kom.

Det sades när Sverige trädde in i EU att vi skulle påverka och förändra EU:s politik. Du säger också att Sverige ska verka för att ändra den. Tyvärr har verkligheten visat att det inte är så, utan det är EU som har påverkat oss och ändrat vår politik i sämre riktning. Det är beklagligt, men det är så. Våra asyllagar till exempel har blivit mycket sämre sedan vi gick med i EU. Det är inte vi som påverkar EU, det är EU som påverkar oss. Därför tycker jag att det är viktigt att måna om kommunernas självständighet.

Anförande nr 82

F r i d a J o h a n s s o n M e t s o (FP): Jag håller verkligen med om att vi ser hur murarna byggs runt om i Europa. Det handlar delvis om att ha gemensamma visumregler i stället för att alla länder har sina och prövar dem en för en. Men jag håller inte med dig om att vi skulle ha haft det så väldigt mycket annorlunda om varje nation hade gjort på sitt eget sätt. Jag skulle gissa att det skulle se precis likadant ut eftersom man skulle vilja undvika negativ konkurrens och sökte sig till ett enskilt land därför att det är bättre villkor. Jag säger inte att EU har gjort det väldigt mycket bättre, men jag håller inte med om din analys att det skulle ha sett annorlunda ut. Tyvärr tror jag att de konsekvenser vi ser i dag skulle ha funnits i alla fall.

Jag tycker att det är en fördel att muren finns runt och inte inne i och att EU arbetar för att utvidgas, för rättigheter för minoriteter och för att människor ska kunna röra sig runt i Europa och motverka sin egen fattigdom på det sättet. Det är inte det jag vill flytta, utan jag vill flytta murarna utåt, även om det inte är lätt, och bräcka ned dem därför att nationerna kramar om dem så mycket.

Vidare tycker jag att det är tråkigt att du inte kan se de positiva effekter som EU har framför allt på det område jag talade om, frihandelns möjligheter, både det som har hänt och det som händer senare och andra goda exempel.

Anförande nr 83

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Det är ganska klart att EU är en motsägelsefull organisation, och det ska man inte sticka under stol med, Frida. Jag håller med dig om många saker när det gäller EU. Det är en fredsorganisation, men det står ingenting om det i positionspapperet. Det vet man om man som jag till exempel som är gift med en fransman med en mamma som var tyska och som levde med konflikten mellan Frankrike och Tyskland hela sin barndom. Har man sådant med sig är man ganska positiv i EU. Man vet att människor som har med varandra att göra inte krigar mot varandra.

Det finns ett stort hot inom EU. I dag beräknar Eurostat att det finns minst 20 miljoner människor som lever i riskzonen för fattigdom eller är fattiga – 20 miljoner människor! Jag ser väldigt lite av det i positionspapperet. Det kan vara så att vi kan vara solidariska med de länder i dag som har det väldigt svårt, Spanien, Grekland och flera av de gamla öststaterna som kämpar hårt. Där tycker jag att vi som en stad som har ganska bra med pengar, nästan 5 miljarder hade vi över, ska se till att ställa upp för dessa. Det kan vi bland annat göra genom att se till att det blir bra satsningar i EU:s budget. Där debatterar man just nu till exempel de vuxnas lärande. En annan sak är jordbrukspolitiken, men jag lämnar den utanför.

Dessutom kan man på hemmaplan kämpa för bättre sociala och miljökrav. Det kan man, och det säger en professor som heter Jörgen Hettne. Han säger så här: Det finns bra många fler möjligheter än vad man tror. Det är bara att pröva så kan man lägga upp det i upphandlingarna. Vidare tycker jag att ni i Alliansen ska tänka er för när ni hela tiden säger: Det här går inte, för EU säger nej. Jag tycker att ni ska säga så här: Det här vill vi inte. Det är ju detta det handlar om.

Anförande nr 84

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Som en sann EU-vän kan jag inte nog betona de frihetsvärden som den europeiska unionen står för. Men jag vill börja med att betona att den här debatten inte handlar om huruvida Sverige eller Stockholm ska vara kvar eller inte vara kvar i EU. Det är lite den tendensen man ser i delar av oppositionens reservationer om ett gemensamt stadsövergripande positionspapper. Det här är ett dokument som ska vara vägledande för stadens ställning till EU-politik.

Jag tycker att det är viktigt att positionspapperet, som vi fattar beslut om i kväll, har en bred enighet bakom över blockgränserna, att alla partier ställer sig bakom det, och det av två orsaker. Dels handlar det om, och det har finansborgarrådet redan sagt, att Stockholms stads åsikter ska ge gehör på EU-nivån när det gäller lagstiftningsärenden, regleringsfrågor och myndighetsutövning och ge staden en samlad röst för att få större påverkan gentemot våra samarbetsorganisationer, till exempel Eurocities, Stockholmsregionens Europaförening och Sveriges Kommuner och Landsting, när vi framför våra synpunkter och invändningar.

Dels handlar det om att medborgarna på ett enkelt och transparent sätt ska kunna förhålla sig till EU:s regelverk eftersom SLK har beräknat att 60 procent av dagordningar på kommunfullmäktige direkt eller indirekt har med EU-frågor att göra.

Fru ordförande! Det är ingen hemlighet att Folkpartiet liberalerna är det parti i Sverige som är mest EU-vänligt, men även ett EU-vänligt parti tycker att det är viktigt att EU ägnar sig åt rätt slags frågor. EU vilar på två ben. Det ena är, som Frida så tydligt sade, värderingar, demokrati och rättvisa, det andra den fria rörligheten på den inre marknaden. Den europeiska unionen har gjort en lång resa av politisk strävan och kompromisser för att bli en union som omfattar 27 länder i dag, förhoppningsvis fler länder i framtiden.

Vi har inte nått vår slutstation. Därför är debatten om vart EU är på väg ständigt nödvändig att hålla vid liv för att unionen ska kunna fortsätta att utvecklas åt rätt håll. Vi lever i en globaliserad värld, och Sverige är en del av den världen. Vi ska trycka på för att till exempel subsidiaritetsprincipen ska respekteras och att de verksamheter som EU:s regelverk i dag har att göra med fortsatt ska beslutas i kommuner och så nära medborgarna som möjligt.

Folkpartiet har länge drivit linjen att EU:s budget ska minska och att jordbrukssubventionerna ska avvecklas. Det är helt oacceptabelt att hälften av EU:s budget avsätts för detta ändamål i dag. Det drabbar inte minst bönderna i utvecklingsländerna. Men budgetfrågan och jordbruksfrågan är kanske angelägenheter som vår regering och våra ministrar ska driva i olika plattformar, så dem vi kan lämna därhän. Vi ska ha ett positionspapper för staden och dess förvaltningar.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 85

A n n M a r i E n g e l (V): Jag håller med dig, Gulan, om att det absolut inte är en debatt om Sveriges medlemskap i EU utan en debatt om hur Stockholms stad ska förhålla sig till EU. Vi har hört ganska många gånger att det är EU-direktiv som

säger att vi måste höja hyrorna och så vidare, vilket inte alls är sant, för det finns inget EU-beslut om sådant.

Jag tänkte fråga dig om en sak som står i positionspaperet. Det står att staden ställer sig avvisande till att ge de offentliga myndigheterna större möjligheter att ge stöd som hotar att snedvrider konkurrensen. Det finns en rörelse inom EU att man skulle kunna ge nationellt stöd. Hur ser du på det när det gäller miljö- och kulturfrågor till exempel? Ska inte myndigheterna ha möjlighet att ge ett stöd även om det finns en konkurrensutsatt marknad? Är det rimligt att staden ska anta ett sådant positionspaper där det står att vi avvisar den möjligheten? Det undergräver ju våra egna möjligheter att ge stöd på miljöområdet och på kulturområdet till sådant som vi tycker är viktigt och angeläget även om det finns en annan marknad.

Anförande nr 86

G u l a n A v c i (FP): Ja, det tycker jag. Jag tycker inte att vi ska snedvrider konkurrensen som slår undan benen för de små företag som verkar i staden och som är med och bidrar till tillväxt, sysselsättning och utveckling.

Men det är ganska intressant när man läser Ann Mari Engels och Vänsterpartiets reservationer till positionspaperet att alla bekymmer vi har i Sverige är att hänvisa till att vi är med i den europeiska unionen. Det är inte ett seriöst sätt att föra debatten på. Här är det viktigt att vi har en tydlig gemensam linje om vad det är som EU ska ägna sig åt. Jag tror att det är nödvändigt att vi har det ställningstagandet inför framtiden, med tanke på att Sverige i allt större utsträckning blir en del av den globala världen, och att vi är tydliga med vilka beslut som kommunen fortsatt ska verka för.

Det här verkar ni inte tycka är så viktigt. Ni säger nej till allting, och det är väldigt tråkigt.

Anförande nr 87

A r b a K o k a l a r i (M): Fru ordförande! Det är en väldigt intressant debatt. Det är många stora ord om vad EU ska göra och vad EU inte ska göra nationellt, internationellt, på EU-nivå, ja, på alla nivåer. Den här debatten handlar om: Hur påverkar EU Stockholms stad? Hur bemöter vi det inflytande som EU ger i Stockholm och hur kan vi ha mer inflytande i EU?

Som det sades tidigare är 60 procent av dagordningarna på kommunfullmäktige påverkade av EU. Det gäller även lagstiftningen, ungefär 70 procent av EU-lagstiftningen genomförs på lokal och regional nivå. Därför är det verkligen på sin plats att vi har ett EU-positionspaper.

Hur funkar processen? Varför är det här viktigt? Låt oss kolla på hela situationen. Vi har ungefär 100 000 kommuner och regioner i hela Europa som ska säga sitt, som har olika idéer och synpunkter på hur saker och ting ska förändras i EU. Då är det helt nödvändigt att Stockholms stad är med i frontlinjen på det området.

Som Sten Nordin sade tidigare är det ofta korta tidsfrister i alla EU-beslutsprocesser. Vi måste vara aktiva och veta var vi står. Därför är det här positionspaperet viktigt.

Det är centrala principer för hur förhållandet till EU ska vara så att alla våra förvaltningar och bolag vet hur vi ska förhålla oss.

Vad består positionspapperet av? Det är väldigt enkelt. Ett: Det står att besluten ska fattas så nära medborgarna som möjligt – inga problem med det. Två: EU ska syssla med gränsöverskridande frågor. Ja, jag tror att vi kan alla hålla med om det. Tre: Vi ska undvika överreglering på EU-nivå. Varför är det viktigt? Jo, EU ska syssla med rätt saker så att vi sedan kan ägna all vår tid åt frihetsprojekt som vi verkligen vill att unionen ska hålla på med, mänskliga rättigheter, demokrati, sprida frihet i världen. Problemet är att Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet inte vill ha en begränsad makt i EU. De vill rösta för mer EU-skatter. Tobinskatten säger de ja till men också till en större EU-budget. Det tycker inte vi. Det är det som positionspapperet bygger på.

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 88

A n n M a r i E n g e l (V): Nu vet jag inte riktigt hur du har läst det här ärendet eftersom du säger att vi vill ha en högre betalning till EU. Du sade själv att det handlar om positionspapperet som staden ska anta, och det tycker jag är jätteviktigt. Det är så fel att det här positionspapperet ansluter Stockholms stad till de mest ekonomistiska principerna inom EU. Titta på avsnitt 2 om valfrihet, kostnadseffektivitet och miljö. Vi tycker att det är förödande att säga att man alltid ska anta lägsta acceptabla kostnad vid offentlig upphandling. Vi tycker att det är ett hot mot löne- och arbetsvillkor inom staden. Därför vill vi ha ett annat positionspapper. Det är vad det handlar om. Det handlar inte om hur mycket vi ska betala till EU. Jag vet inte varifrån du fått det. Det här handlar om att vi tycker att det som ni säger om vår position i EU är nyliberala ekonomiska principer, och dem är vi emot.

Anförande nr 89

A r b a K o k a l a r i (M): Jag tycker att du bör vara väldigt tydlig mot väljarna, Ann Mari Engel. Du säger att kommunen ska vara självständig och makten ska ligga så mycket som möjligt på den nivån. Det tycker jag också. Men å andra sidan säger dina kolleger i Bryssel ja till Tobinskatt, skatt som går till EU. Det tolkar jag som att mer makt och mer pengar ska gå till Bryssel. Ni säger en sak här hemma, att ni inte gillar maktöverföringen från det lokala till Bryssel, men å andra sidan beslutar ni det totalt motsatta. Det är viktigt att vara ärlig mot väljarna, tycker jag.

Anförande nr 90

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Vi kanske inte ska fördjupa oss så mycket i vad våra vänner gör i EU-parlamentet. I vilket fall som helst kan man se att det finns en möjlighet i EU, inte bara att handla med varandra utan att även tackla de väldigt stora problem som vi inte kan tackla själva. Miljöproblemen och de sociala problemen fixar vi inte på egen hand. Därför behöver vi ha EU till det. Det är så enkelt.

Sedan tycker vi i Miljöpartiet att vi ska ha stor frihet att använda oss av ett väldigt progressivt och dynamiskt miljöarbete i kommunerna och inte låta några EU-

lagstiftningar att hindra oss att göra det. Snarare vill vi att de ska stödja oss. Det är vad det handlar om.

Anförande nr 91

A r b a K o k a l a r i (M): Jag håller med dig. Jag vill inget hellre än att EU ska syssla med de gränsöverskridande problemen – miljöproblemen, främja frihandel, ta bort murarna, främja demokrati och mänskliga rättigheter. Men då måste EU orka göra det. Man sysslar med alldeles för många onödiga saker i dag. Det är också därför som positionspaperet är viktigt. Ni säger att EU kan göra mycket men inte allt. Den makten måste ändå vara begränsad på den nivån så att de kan syssla med de frågor som är gränsöverskridande. Det vill jag också.

Anförande nr 92

S t e l l a n H a m r i n (V): Fru ordförande! Gulan Avci sade blankt nej till EU:s miljöstödet, vilket var lite förvånande. Vi hade en kort period i Sverige innan vi gick med i EU då vi hade jordbrukspolitik. Då hade vi ett ganska stort miljöstödet i Sverige, fast nationellt, procentuellt ungefär lika stort som vi har nu. Det var Folkpartiet helt överens med andra partier om att vi skulle ha. Jag tror att det var oerhört stor enighet om det. Det är vi för att kunna ha marker öppna och viss typ av eget jordbruk som en säkerhetsfråga. Dessutom har EU ett omfattande stöd till utveckling av miljövänliga bränslen och miljövänliga fordon som naturligtvis inkräktar på den fria marknaden och konkurrensen. Jag antar att du är emot det också, Gulan.

Jag skulle vilja höra: Är det verkligen så att du, Gulan, är emot alla former av miljöstödet i Sverige och stöd till den svenska fordonsindustrin och andras för att utveckla miljövänliga bränslen som gör att vi kan lösa klimatproblemen? Eller vad menar du egentligen?

Anförande nr 93

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Jag ska vara tydlig med vad jag tycker om EU:s jordbrukspolitik. Jag tycker inte att det är acceptabelt att nästan hälften av EU:s budget går till att subventionera bönder i Frankrike, Polen och andra EU-länder därför att det skapar tullmurar, det stöter ut bönder i tredje världen och det motverkar frihandel. Jag är för en fri global konkurrens där aktörer ska kunna verka med sjysta villkor. Med den subventionspolitik som EU driver i dag motverkar den sitt syfte och slår ut redan fattiga människor i tredje världen. Det tycker inte jag att EU ska ägna sig åt.

Jag hoppas att mitt svar var klart och tydligt.

Anförande nr 94

S t e l l a n H a m r i n (V): Det beror naturligtvis på hur miljöstödet är utformat. Det tycker vi också är väldigt dåligt och uselt. Men det kan göras på ett bättre sätt om vi tar hand om det själva. Det var det jag var intresserad av, eftersom vi har varit överens om det förr mellan alla partier i Sverige. Vi var faktiskt överens om ett annat miljöstödet.

Man kunde på tv i dag se sändningar från riksdagen där man diskuterade den framtida bilindustrin och vad vi ska göra för att anpassa bilindustrin till klimatförändringen. Både den statliga organisationen och den privata industrin tar

emot stöd på en miljard från EU just för att göra miljön bättre. Jag tycker att man ska titta på vad det handlar om och inte vara så pass generell.

Anförande nr 95

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, kommunfullmäktige! Jag tror ändå att jag måste säga emot påståendet om Tobinskatt. Jag förstår verkligen att Moderaterna ser rätt, för det är en skatt på ekonomiska transaktioner. Det är någonting som vi har drivit väldigt länge inom Vänstern, och vi kommer att föreslå i vår budget att det ska införas en Tobinskatt i Sverige. Det är en skatt på aktiehandel till exempel. Den skulle dra in ungefär 7,4 miljarder till den svenska statskassan. Vi föreslår att de ska användas till att garantera alla ungdomar utbildning eller jobb inom 90 dagar.

Kan man läsa det här som att vi tycker att EU:s budget ska bli större? Jag bara frågar.

Anförande nr 96

A r b a K o k a l a r i (M): Det stämmer att ni har precis sagt ja här hemma att införa en sådan skatt, men det får inte glömmas bort att ni har sagt ja till en Tobinskatt som har velat införas på EU-nivå. De pengarna kommer inte hit, de går till EU-budgeten. Ni får vara lite tydliga mot väljarna. Om ni vill att EU ska mer makt får ni stå för vad ni tycker.

Anförande nr 97

A n n M a r i E n g e l (V): Det är intressant att som vänsterpartist bli anklagad för att vilja att EU ska ha mer makt och en större budget. Det stämmer inte precis med den politik som vi har fört. Elva EU-länder kommer att införa en sådan skatt, men det är en nationell skatt. Jag förstår inte riktigt vad du pratar om. Dessutom är det väl känt att vi vill minska jordbruksbudgeten i EU.

Men nu handlar inte det här ärendet om EU-budgeten, utan det handlar om Stockholms stads relation till EU. Där vidhåller jag det som jag har sagt, att det är väldigt viktigt att Stockholms stad har en EU-policy som ansluter till de bästa delarna av det europeiska samarbetet och inte de sämsta. Det är vad det gör just nu eftersom man tar fasta på alla de nyliberala ekonomiska principerna i stället för på frågorna om fredligt samarbete.

*§ 19 Nytt it-program för Stockholms stad
Ett program för digital förnyelse 2013–2018 (utl. 2013:46)*

Anförande nr 98

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! It-programmet är oerhört viktigt för utvecklingen av vår stad och för att vår stad ska vara tillgänglig för medborgarna, stockholmarna. Det är vad det handlar om. Det är detta det kokar ned till.

För vår del togs ett rejält språng 2007 då satsningen på e-tjänster inleddes och där Stockholm kan sägas vara en föregångare i både antalet e-tjänster och hur mycket de används av kommuninvånarna samt hur viktiga de är och hur de förenklar vardagen. Man kan sköta sina kontakter med staden oberoende av telefontider när man själv får en stund över, kanske på kvällen. Det frigör resurser för vår del att lägga tid på dem som verkligen behöver personlig service. Så dessa står inte mot varandra utan alldeles tvärtom. Det handlar om att båda delarna är viktiga.

Det här it-programmet tar sin utgångspunkt i att fortsätta utveckla och förbättra arbetet att göra Stockholm till en frontstad när det gäller it och e-tjänster, som är bra för kommuninvånarna och förbättra vår it-infrastruktur som hela tiden, det är omvittnat, bidrar till tillväxten i Stockholm. Stockholms it-infrastruktur involverar medborgarna på bredden, och it- och telekombolag av alla möjliga slag ser det som intressant att utvecklas i Stockholm. Det har vi alla otrolig nytta av.

Därför är det ett dubbelt ansvar för staden att vara på frontlinjen i de här frågorna: ansvaret för medborgarna och ansvaret för hela stadens utveckling och för att skapa plattformen för tillväxt. En del i detta är öppna data, som betonas i det här ärendet. Vi öppnar upp alla de rådata som finns. Det har vi börjat med, och det ska utvecklas vidare. Det ger möjligheter för innovationer, för företagsidéer, utveckling och bättre service.

Det här är otroligt viktiga delar, och vi ska inte glömma bort hur viktigt det är med it kopplat till skolan och utbildningen.

Med dessa ord, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 99

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, kommunfullmäktige! Det är härligt att vi har ett ärende om it-programmet och att vi får möjlighet att diskutera det. Stockholms och Sveriges it-mogenhet är en av våra främsta styrkor och konkurrensfördelar. Att staden följer med i utvecklingen är oerhört viktigt. Våra medborgare är moderna. De vill att it ska fungera. 90 procent av stockholmarna har bredband och känner sig uppkopplade och är med i den it-värld som vi faktiskt lever i. It möjliggör att vi kan utveckla och effektivisera stadens verksamheter och uppnå de mål som vi gemensamt sätter upp. Ett utvecklat och öppet it-system ger också möjlighet för företag att växa. Stockholm behöver därför en ambitiös samlad strategi för it.

Därför ställer vi oss naturligtvis bakom väldigt stora delar av förslaget till it-programmet. Men eftersom vi läser detta noga vill jag påtala att det är lätt att måla upp verkligheten och framtiden i stora ord, ibland i alltför stora ord. Det är den borgerliga majoriteten mästare på. Gällande it är det grundläggande att se till att it-systemet

fungerar bra i stället för att föreslå förlängningar av avtalet med Volvo IT, ett system som har uppenbara problem när det gäller användarvänlighet. Det hade varit bättre att ta ett helhetsgrepp om stadens it-system på en gång och göra en ny upphandling.

Jag har vissa farhågor och önskemål gällande förslag till it-program. Vi måste tydligt utgå från förvaltningarnas, bolagens och medborgarnas behov i utvecklingen av nya it-system. Flera remissvar visar oro på denna punkt. Ändå är det inte inarbetat i ärendet.

Jag vill vidare påpeka vikten av systemens öppenhet, såväl tillgången till data och information, vilket påpekas i förslaget, som att system ska utveckla plattformsoberoende. Plattformsoberoendet leder till att fler kan delta i utvecklingsarbetet. Där ser vi inte att utvecklingen går åt rätt håll, snarare åt andra hållet, så gärna ett nytt it-program. Vi är naturligtvis väldigt kritiska i de delar som gör att vi går bakåt i stället för framåt.

Bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 100

A n n M a r i E n g e l (V): Ordförande, kommunfullmäktige och Sten Nordin!
Vi har pratat flera gånger här i salen om staden och it, och då har det handlat om upphandlingen av Volvo IT. Där finns det väldigt mycket övrigt att önska, vilket även revisorerna har påpekat.

Vi vill alltså återremittera det här ärendet därför att vi tycker att det måste kompletteras. Vi vill att man ska göra en grundlig utvärdering av upphandlingen av Volvo IT och hur det fungerar innan man antar ett nytt it-program. Vi vill förstås att staden ska arbeta för att det ska ske i egen regi. Vi har sett väldigt många nackdelar med den outsourcing som gjordes. Vi har sett att den centrala modellen och centralstyrningen inte alltid är det optimala ur verksamhetssynpunkt. Därför vill vi utreda möjligheterna att lägga saken mer lokalt.

Det finns en hel del som är bra, men vi tycker att det är tråkigt att ni knyter det här till det politiska visionsdokument, Vision 2030, som det inte finns någon enighet alls om i staden. I en sådan fråga vore det bättre att ha en bred enighet, för alla är överens om att det är en otroligt viktig framtidsfråga att satsa på it och att det ska fungera.

Vi är mycket förvånade över att Funktionshindersrådet inte har fått ärendet på remiss, att man inte har tagit det med i referensgruppens arbete. It är otroligt viktig för många grupper funktionshindrade. Man har inte brytt sig om att ta med det i det här ärendet. Där skulle vi gärna ha besked varför.

Vi tycker att det förstås är viktigt att vi antar en strategi, men den bör inte vara så dåligt genomarbetad och så hastigt genomförd som upphandlingen av Volvo IT var och som har givit så många negativa konsekvenser. Det finns tid att arbeta igenom detta lite bättre och ta hänsyn till många av de synpunkter som har kommit in i remissomgången.

Vi yrkar på återremiss och ser fram emot ett bättre genomarbetat ärende.

Anförande nr 101

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Det här med it är komplicerade saker, och det märker man när man läser ärendet. Att bygga it-strukturer tar hemskt lång tid. Det blir lätt fel, och det är viktigt att man gör rätt från början. I ett av dokumenten står det att det ska bli enklare för stockholmare. Ja, det tycker vi också, och vi vet att e-tjänsterna gör att det blir enklare att vara stockholmare. Vi hoppas att det här verkligen kommer att leda dit.

I stora drag tycker vi att det här är bra även om det i det här läget är mycket ord, och det är svårt att se igenom verksamheten. Men det ska också vara enkelt att vara stockholmare i själva verksamheten i Stockholm, och det har flera talare redan talat om när det gäller till exempel Volvo IT. Jag tycker att det är skrämmande att man i den här staden möter elever som har vuxit upp med datorer och tycker att det är en självklarhet att de ska kunna hantera saker i sina datorer på ett bra och smidigt sätt men som i lektionssalen har datorer som det tar halva lektionstiden att få i gång. Det är en skandal!

Nu handlar inte det här ärendet om just detta, men vi ska påpeka att så här ska det inte vara. Det är samma sak för oss med våra system i det här huset. Nu är vi inte lika många som eleverna, och det är dem vi ska prioritera. Det tar så mycket tid. Det är konstigt att vi inte klarar av det, och det är konstigt att man i det här ärendet inte pratar om det. Volvo IT nämns på ett par ställen men egentligen inte substantiellt alls.

Därför skulle jag vilja veta: Hur kunde det gå så här? Vad var det som hände?

Det krävs helt enkelt en fördjupning av detta. Man skulle behöva en bättre belysning av nuvarande system, och kanske borde man göra det vid sidan av detta, för den här it-strategin i sig är inte dum. Jag vill bara säga så här: Ska vi hålla på med it, vilket vi måste göra eftersom detta är så otroligt viktigt för staden, måste vi se till att de system som vi har för våra användare inom staden fungerar. Det har inte gjorts.

Anförande nr 102

D a n i e l S o m o s (M): Stockholms stad har inlett en imponerande process med att göra hela staden mer digital och mer tillgänglig för medborgarna. Detta it-program är i många delar en fortsättning på det arbete som har inletts. Jag själv tycker att det är mer eller mindre självklart att vi ska göra staden tillgänglig 24 timmar om dygnet on line. Det är ett arbete som har pågått intensivt ända sedan vi fick makten här i Stadshuset.

Ett tydligt exempel är on-line-tjänsten Tyck till, som lanserades förra året. Bara under 2013 har det kommit in fler än 1 100 frågor, klagomål, beröm och idéer från medborgarna runt om i staden. Detta går sedan ut till berörda nämnder och förvaltningar. Samtliga stadsdelar och nämnder är anslutna till exempel till detta system. Det finns systemstöd för att hantera frågorna, följa dem i processen och se till att de besvaras. Detta är ett exempel på hur vi jobbar med att göra staden tillgänglig. Detta arbete stärks i och med it-programmet.

Någonting som är positivt med it-programmet är att man föreslår att tydliga nyckeltal införs för att följa i vilken mån medborgarna använder it-tjänsterna och i vilken mån

de är nöjda med dem. Detta kommer också att kunna användas för att motivera fler investeringar och nå fler medborgare.

Någonting annat som jag tycker är positivt är arbetet med öppen data. Ett bra exempel var när staden anordnade en tävling – Open Stockholm Award 2012 – där man ville inspirera utvecklare att använda den öppna data som fanns tillgänglig då. Det kom in 42 stycken helt färdiga appar och över 336 idéer på vad man kunde göra med datan. Sedan dess har ännu mer data gjorts tillgänglig, bland annat geodata och miljödata. Det är ett oerhört viktigt stöd för att bredda de aktörer som kan jobba med stadens data. Ju mer data som görs tillgänglig, desto fler aktörer kan vara med och göra Stockholm till en bättre stad. Det kan handla om allt från organisationer som vill analysera datan, till exempel miljödatan, till företag som vill erbjuda applikationer till medborgarna för att underlätta deras vardag. Det kan också handla om privatpersoner som är intresserade av specifika verksamheters kvalitet. Allt detta görs möjligt i och med att vi öppnar upp mer och mer data i stadens system.

För att Stockholm ska vara en stad som är öppen och tillgänglig 24 timmar om dygnet tycker jag att vi självfallet ska bifalla motionen med programmet. Jag tycker att det är ett mycket bra sådant.

Anförande nr 103

K a j N o r d q u i s t (S): Ordförande, ledamöter och webbkonsumenter – för det är vad detta i grund och botten handlar om! Först och främst instämmer jag självfallet i Socialdemokraternas beslutsförslag.

Det viktiga i sådana här frågor är i grund och botten att man ska utgå ifrån medborgarnas behov. Det är det vi är till för. När man talar om en digital förnyelse är det meningen att alla ska med – eller i alla fall så många som möjligt. Jag uppskattar ledord som service, kvalitet och valfrihet. Det är det som är så fantastiskt med it; man kan göra massor med saker som man bara inte kunde förut.

Jag tillhör en av de grupper som verkligen tjänar enormt på fungerande it. I Sverige har vi visserligen världens bästa talboksbibliotek, men det är ingenting om man jämför med vad som finns på internet. Tillgänglighet är något verkligt centralt för en sådan som mig och för de grupper som jag av och till försöker representera i dessa sammanhang.

Därför tycker jag att det är lite tråkigt att jag saknar den riktigt tydliga formuleringen om vad man ska göra för människor med funktionsnedsättningar. Jag tycker att det borde finnas i detta program. Det bör röra hela kedjan från upphandlingen, där man ska ställa krav på att de system som finns ska fungera väl för dessa grupper, ända till utvärdering och hur man går vidare. Man ska uppfylla de riktlinjer som finns och inte bara fastna i stora och vida ord utan se till att saker och ting går att använda även för människor med funktionsnedsättningar. Vi är en oerhört central grupp när det gäller detta.

Jag har en vän – detta är ett exempel från Synskadades Riksförbund – som tänkte att man genom det kontaktcentrum som staden har ska kunna boka aktiviteter även när man är synskadad. Det gick inte alls med de system som vi använder. När han tog kontakt med dem som jobbar där var de fullständigt avvisande mot att hjälpa till över

huvud taget. Okej – detta är ett enskilt exempel, men det är sådant som man ska ta höjd för i sådana här dokument så att det inte ska bli på det viset. Hemsidor ska vara tillgängliga för människor med funktionsnedsättningar. Vi använder ofta program som behövs. Digital förnyelse, ja – men för alla!

Anförande nr 104

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Det är säkert så, Kaj, att det går att uttrycka ännu större tydlighet när det gäller hur detta ska kunna användas av personer med funktionsnedsättning. Men eftersom du också tog ett konkret exempel när det gäller kontaktcentret vill jag bara tala om för dig att också jag har haft kontakt med dem i ärendet. De har tydligt talat om hur de ska gå vidare, och de har också kontakt med SRF i frågan för att vi ska kunna tillgodose det som har kommit upp.

Det är så här vi måste gå vidare. Ett problem som dyker upp är till för att ta tag i. Sedan ska vi se till att det går att åtgärda. Men ibland kan man inte förutse problem som kan uppstå. Här har kontaktcentret lovat att ta tag i frågan, och jag ska få besked tillbaka när det hela har kunnat åtgärdas.

Anförande nr 105

K a j N o r d q u i s t (S): Javisst, Ewa! Det är precis därför jag tar upp detta. Jag vill verkligen att det ska nämnas så att folk känner till att det finns sådant här.

Min upplevelse av it och sådant är att man brukar skriva av och till att det ska vara tillgängligt, men man preciserar det inte tillräckligt. När papperen sedan kommer i händerna på någon som jobbar med datorer och som inte vet vad man menar med detta utan bara ser att det är tillgängligt tycker de: Bra – lampan lyser!

Det är inte riktigt så det ska vara, utan man måste vara mer konkret. Det är därför jag skulle ha velat ha lite mer precisa skrivningar. Man kan hänvisa till referensgruppen och man kan ha bilagor eller något sådant som tydligt pekar ut hur sådant här kan göras. Utan att tala om det tydligt blir det inte så mycket. Då glömmer man lätt de där sista två procenten, och det var just det som man inte skulle göra.

Anförande nr 106

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! It-utvecklingen drivs av vår nyfikenhet eller vilja till mer kunskap, kan man lite idealistiskt säga. Men jag tror inte minst att den drivs av vår otålighet, och då menar jag inte bara oss, vi 101 som sitter i den här salen, utan alla it-konsumenter. Det är det som också är en stark drivkraft för den tekniska utvecklingen. Det gäller för staden att hänga med i detta.

Funktionshindersrådet har haft representanter i referensgruppen. Men jag kan gärna ta till mig kritiken för att det inte har varit på remiss där. Jag tycker att den här typen av ärenden ska vara det, så det tar jag på mig.

När det gäller Volvo IT, som ju detta ärende inte rör vilket oppositionen har noterat fast man ändå vill diskutera Volvo IT, säger jag samma sak som jag har sagt tidigare i debatten: Ni kan inte övertyga mig om att det skulle vara bättre för it-utvecklingen i den här staden att nu göra en ny stor upphandling eller gå tillbaka till egen regi – det spelar ingen roll vilket – när vi nu har kommit så långt med denna stora implemente-

ring. Det finns problem kvar, och de ska lösas. Det gäller framför allt skolan. Det är ett mycket hårt krav, och det vet leverantören. Man har inte så lång tid på sig för att göra detta nu.

Men glöm inte bort hur det har varit! Ibland beskrivs det nästan som att det har varit problemfritt i staden tidigare, när vi hade nästan 1 000 olika plattformar. Det är ingenting att gå tillbaka till. När man sedan ska föra samman detta till ett enhetligt system i den största it-upphandling som har gjorts i världen finns det barnsjukdomar – det erkänner jag också. Men jag är övertygad om att vi har slagit in på rätt väg och att vi på detta sätt kommer att skapa en bra it-miljö i Stockholm.

Och det står inte stilla. Vi har i dag 12 000 fler datorer än vad vi hade när avtalet ingicks. Alliansen har nyligen fattat beslut om att varje elev i gymnasiet nu ska ha en egen bärbar dator. Vi har infört från 0 till 6 000 läsplattor i grundskolan. Utvecklingen står verkligen inte stilla utan fortgår. It-användandet i Stockholm ökar. Inte minst blir det, som jag tror och ser det, viktigare och viktigare i skolan. Detta ska vi se till att skapa en bra miljö för.

Med detta, fru ordförande, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 107

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Sten! Ärendet handlar inte riktigt om Volvo IT. Samtidigt är det intressant i och med att det handlar om hur vi ska ha det med vår it-struktur och hur vi ska tänka om den.

Jag skulle bara vilja säga att vi alla är konsumenter och driver på. Problemet med eleverna i skolan är att för dem, som är unga, är ett till tre år i skolan en extremt lång tid om det inte händer någonting. Då måste vi ha system som vi kan justera på ett bra sätt och snabbt. De orkar inte vänta på det sätt som vi kanske gör här. Dessutom är barnen vår kreativa framtid, och om de inte har möjlighet att utnyttja de it-system som vi erbjuder dem så blir det inte bra i den här staden.

Jag hoppas verkligen att de gymnasieelever som kommer att få sina datorer också kommer att kunna använda dem på ett bra sätt. Men vi måste kunna komma åt ett system som vi vet inte fungerar, och vi måste kunna säga till leverantören på en gång: Lös det!

Anförande nr 108

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Det är det vi gör. Vi är otroligt tydliga med leverantören, och man jobbar med att lösa detta och de kvarvarande problemen. Såvitt jag är underrättad är det inte problem på varenda skola och i vartenda klassrum. Det är inte där vi står.

Det är alldeles riktigt att det inte står stilla och att det inte ska vänta i två år. Det är också därför vi har gjort dessa reformer från Alliansens sida: en dator till varje gymnasieelev och flera tusen läsplattor i grundskolan. Vi har alltså inte stått stilla och väntat på något slags åtgärd från leverantörens sida, utan de har ett avtal med oss, och det här ska levereras.

Anförande nr 109

A n n M a r i E n g e l (V): Jag skulle vilja säga någonting om tillgänglighet. Anledningen till att vi talar om Volvo IT är att det är den it-verklighet som folk lever med och ett exempel på en väldig centralisering och en hastig outsourcing. Detta kan man diskutera, och det här vill vi undvika i framtiden.

När det gäller detta att det ska vara enkelt att vara stockholmare och att detta ska vara tillgängligt för alla vet vi att på nästan alla våra frågor till staden i dag svaras: Gå in på vår hemsida och titta på det och det! Dels finns det ett antal människor som faktiskt inte är datoriserade – fast det kanske är en krympande skara – dels kan man tänka sig att man går in på Stockholms stads hemsida och är en stockholmare som inte behärskar svenska. Det finns ganska många sådana. Det finns en hemsida på engelska. För alla andra språk hänvisas till Google translate. Jag tycker att det är pinsamt. Alla vet att Google translate är ett språk som inte är användbart.

Att inte staden kan kosta på sig att göra sin egen hemsida, som ska vara den centrala informationen, med rimliga översättningar till de stora invandarspråken tycker jag är ett exempel på att det är väldigt långt från visionen om en it-stad till verkligheten. Man måste tänka på att detta ska gälla alla stockholmare. Det är trevligt att vinna it-tävlingar med appar, men det är också trevligt för alla Stockholms invånare att kunna ta till sig den viktiga information de söker om barnomsorg, äldreomsorg och kommunens service.

Skärpning när det gäller Stockholms stads hemsida!

§ 20 Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013–2016 (utl. 2013:47)

Anförande nr 110

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Detta program är otroligt viktigt, för vi måste hela tiden vara förberedda på det otänkbara, som tyvärr då och då blir verklighet. Här handlar det om hur hela stadens organisation måste vara tränad och samordnad för att kunna klara och hantera olika former av större eller mindre krissituationer. Vi lever i ett samhälle med it och med ett beroende av det – som vi just har diskuterat – för att ta ett exempel. Vi lever i ett samhälle som är öppet och komplicerat på många sätt, och därmed också sårbart. Det har vi att förhålla oss till.

Därför är detta program väldigt viktigt. Staden måste efter ett tydligt beslut från kommunfullmäktige ha ett trygghets- och säkerhetsprogram. Det gäller för alla nämnder, organisationer, bolag och allting under stadens hatt. Detta måste man förhålla sig till och se till att man har en fungerande organisation.

Därmed yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag, fru ordförande!

Anförande nr 111

S a r a P e t t i g r e w (MP): Fru ordförande, fullmäktige och stockholmare! Detta är ett viktigt dokument. I stort sett tycker vi att det också är ett välarbetat sådant. Vi tycker att det är positivt att man framhåller vikten av ett förebyggande arbete och ett långsiktigt hållbart perspektiv, som vi själva ofta försöker lyfta fram. Det är positivt med en tydlig ansvars- och rollfördelning.

Miljöpartiet har ingen reservation och inte något eget förslag i ärendet, men vi vill ändå ta tillfället i akt att belysa några funderingar som vi har. Genom att inkludera begreppet trygghet i programmet höjer vi ambitionen ganska rejält för vad programmet också ska syfta till. Det är i princip bra. Den upplevda tryggheten från våra medborgare och förtroendet för våra institutioner är stora frågor. De påverkas också av så mycket mer än det som berörs i själva programmet. De sociala skyddsnäten och demokratisk inkludering är jätteviktiga verktyg. Det kanske är en debatt som vi egentligen ska föra vid ett annat tillfälle, men faktum är att bristande social jämställdhet också påverkar den upplevda tryggheten i stadens olika områden och i allra högsta grad tilltron till samhällets institutioner. Här måste staden ta tag i de ökade klyftor som finns också ur trygghetsperspektivet.

Vi lever trots allt inte i en isolerad värld. Det finns en hel del i vår omvärld som utgör potentiella säkerhetsrisker för oss. Vi anser att staden behöver ha ett genomtänkt arbete för att försöka påverka även sådana risker. Forsmarks kärnreaktor har uppenbara säkerhetsbrister, vilket Greenpeace förtjänstfullt har visat oss. Med klimatförändringar kommer risken för översvämningar, bland annat. Ett annat exempel är transporter av farligt gods genom Stockholm. Alla dessa risker kräver också en nationell samverkan. Vad har vi för strategi för ett aktivt sådant påverkansarbete?

Individens trygghet och säkerhet är också beroende av att vi säkerställer en sund miljö. Gifter, avgaser och partikelhalter – allt detta arbete är också en del av en tryggare stad. Miljöpartiet anser som bekant att staden och den moderatledda ledningen måste höja sina ambitionsnivåer för detta.

Vi undrar också över ansvarstagande vad gäller aktörer i upphandlad verksamhet. Vi är måna om att vi ska kunna påverka också den upphandlade verksamheten. Där har vi lite frågor om hur den ska styras.

Slutligen noterar vi att inga särskilda resurser har tillförts för att säkra detta ambitiösa arbete. Det har påpekats också i remissvaren. Vi är måna om att säkerställa att denna typ av ofinansierade satsningar – som i sig är viktiga; det säger vi ingenting om – inte blir till dolda neddragningar i praktiken när de ska genomföras. Det får inte ske på bekostnad av annat viktigt arbete.

Anförande nr 112

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, ledamöter och eventuella åhörare! En stad med växande sociala klyftor blir förstås också på lång sikt en mer otrygg stad. Det tror jag, och det har man också kunnat se i andra länder. Utan att ha ett jämlikhetsperspektiv är det svårt att också tala om trygghet. Vi måste bygga in tanken om den jämlika staden när vi talar om en trygg stad. Det är oerhört viktigt, och det är vår ansats i detta ärende. Jämlikhet är förebyggande i en stad på alla sätt.

En sak som vi undrar över är att programmet bara tar upp den egna regionen och inte det som är upphandlat. Vi tycker att det är väldigt märkligt, och jag skulle vilja ha ett litet svar på det från ansvariga borgarråd.

Varifrån kommer hoten? Vi har sett att fram till den 9/11 i New York kom hoten mest inifrån. Om vi tittar på vad som hände i Norge 2011 och i Stockholm ser vi att det är inläningar som utför dessa dåd. Det är viktigt att komma ihåg det.

Jag tänkte läsa ett utdrag ur *Jämlikhetsanden*: Där ingen får rättvisa, där fattigdom är påtvingad och där okunnigheten härskar och varje klass känner det som att samhället är en organiserad konspiration för att förtrycka dem, plundra dem och degradera dem kommer ingen person eller egendom att gå säker. Det handlar om att ha ett jämlikt samhälle. När samhällen flyter isär uppstår också problem när det gäller trygghet.

Jag tänker också tala lite om Storstockholms brandförsvaret, där vi ingår. De har under ett antal år haft ganska stora underskott. Man har skurit ned på säkerheten, och det tycker vi i Vänsterpartiet är sorgligt. Nu ska man flytta till en gemensam byggnad. Man kan fundera hur det blir på lång sikt: Är det bra att ha alla insatsstyrkor på ett ställe? Det kan ni fundera på. Jag är ingen säkerhetsagent, men det tål att tänkas på.

Jag tycker att man ska lyfta fram detta: I en stad där segregationen fortgår och där människor känner sig exkluderade skapar man enligt vår och enligt samhällsforskningens uppfattning väldigt farliga situationer. Se till att minska klyftorna, så kan vi i alla fall försöka mota Olle i grind!

Bifall till Vänsterpartiets reservation!

Anförande nr 113

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Ordförande, fullmäktige! Detta ska handla om trygghets- och säkerhetsprogrammet. Men jag kan inte underlåta att säga att Sverige ändå är ett av de länder som har de minsta inkomstklyftorna. Det är du ju också medveten om, Karin Rågsjö.

Jag yrkar bifall till trygghets- och säkerhetsprogrammet och att vi ska godkänna det i dag.

När det blir strömavbrott på nästan hela Järva eller i nästan hela Söderort, när Lodbrok drar rakt in i Essingeleden eller när det brinner i ett flerfamiljshus i Rinkeby och flera barn dör i olyckan – det är inte de enda anledningarna till att det är viktigt att man har ett aktuellt och väl genomarbetat trygghets- och säkerhetsprogram. Men det är en del.

Det handlar också om att analysera risker och sårbarheter så att vi kan jobba med förebyggande insatser och för att vi ska veta hur vi ska kunna ha upparbetade strukturer som gör att man kan vidta åtgärder när det är någonting som tyvärr ändå händer. Vi lever i en stor stad, så det går tyvärr inte att undvika att sådana här situationer uppstår.

Trygghetsarbete handlar också om att minska rädslan för att råka ut för saker som man inte vill ska hända. Vi ska skapa en tillit för institutioner och för människor.

Ansvarsprincipen, som finns med i programmet, är viktig. Krisen ska hanteras, och man ska veta vem som har ansvaret. Det är den som har ansvaret under normala förhållanden. Likaså ska verksamheten bedrivas så normalt som det bara är möjligt och med de personer som kan det hela. Det är viktigt, för ofta vill man ha extraordinaära saker som gör att man räddar till alltihop ännu mer.

Det är bra att man i programmet verkligen tydliggör vem som ska göra vad och vem det är som har ansvar. Jag vet inte om det är fler än jag som har varit med i situationer där det händer någonting i vår stad eller på andra ställen där det är många som ställer upp och vill hjälpa till. Det är många som vill vara ledaren, och det är många som vill bestämma hur arbetet ska bedrivas. De tror att de vet bäst. De vill det allra bästa, men om man inte har koll på det hela slutar det i fullständigt kaos. Det blir många chefer och inte så många som utför det hela, och man drar åt olika håll. Det är bra att det är tydliggjort i programmet, inte minst för oss politiker som gärna vill göra allt till det bästa och lägga oss i sådant som vi ska hålla tassarna borta ifrån.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 114

K a r i n R å g s j ö (V): All forskning visar att i samhällen där man har ökande klyftor, en ökad boendesegregation och en ökad kunskapssegregation bidrar man till att lämna många människor – och många unga människor – utanför. Det visar all forskning.

Det är detta jag säger: Om man har en stab som på olika sätt försöker bygga in incitament för en jämställd stad undviker man situationer där exempelvis bilar och skolor brinner och så vidare. Det är också ett sätt att bygga in tryggheten: att få folk att känna tillit till institutionerna. Det gör man på det sättet. Man minskar klyftorna för att människor ska känna att de har en del i samhället. Det är superviktigt. Om man inte känner sig samhörig med det samhälle där man bor skapar man problem på kort sikt och på lång sikt. Det var det enda jag ville svara dig.

Anförande nr 115

A n n - K a t r i n Å s l u n d (FP): Då skulle jag vilja säga att det är kul att du vill undervisa mig i detta – jag som är ordförande i Spånga-Tensta stadsdelsnämnd. Jag känner väl till att det är viktigt att ungdomar arbetar och känner framtidstro. Det är därför vi jobbar med detta hela tiden både när det gäller mer pengar och att vi satsar på skolorna och kunskapen, som vi kunde höra under frågestunden. Jobbtorgen gör ett bra arbete i dessa stadsdelar. Det handlar också om de projekt som nu pågår när det gäller ungdomar som är på gränsen till kriminalitet och som ska få extra stöd till utbildning eller jobb. Det pågår alltså väldigt mycket.

Jag vill understryka att allt alltid kan bli bättre, men när du drar de här långtgående slutsatserna låter det ungefär som om Sverige tillhör de värsta länderna i världen när vi faktiskt är ett av de bättre länderna, även om vi kan bli ännu bättre.

Anförande nr 116

Borgarrådet N o r d i n (M): Fru ordförande! Debatten om utanförskapet var den som sköljde bort Vänsterpartiet från politiskt inflytande 2006, så den debatten är jag aldrig rädd för att ta, Karin Rågsjö. Tvärtom tar jag den med stor glädje.

Ärendet handlar om stadens säkerhetsprogram och om hur vi ska arbeta med olika nämnder, bolag, styrelser och så vidare för att ha en bra säkerhet i staden. Det ställs frågor här om det som drivs i enskild regi på uppdrag av staden genom pengsystem eller upphandling.

Det är klart att ett säkerhetsarbete som fungerar inte sker isolerat i staden. Men vi måste ta ansvar för hur vår organisation fungerar. I varje form av krissituation måste vi sedan samarbeta med en rad andra. Det handlar om enskilda verksamheter, äldreboenden, landstinget, polismyndigheten, företag med flera – beroende på vad situationen innehåller. Därför måste var och en ha ett säkerhetsarbete. Men vi fattar beslut i denna sal om stadens egen regi, och det är också därför ärendet handlar om det.

Anförande nr 117

S a r a P e t t i g r e w (MP): Jag vill poängtera frågan om trygghet. Detta är ett trygghets- och säkerhetsprogram. Man har valt att lyfta in det, och borgarrådet Hamilton har till exempel lyft fram i ett särskilt uttalande att man kanske skulle ha separerat dessa två. Om vi talar om trygghet öppnar det för den diskussion som vi har nu om den upplevda tryggheten för individen. Det är ett val man har gjort i det begrepp som vi har tagit fram. Jag tycker alltså inte att det är så konstigt att vi debatterar detta.

I den andra frågan, om den upphandlade verksamheten, tänker jag att om vi har stora delar av en viktig verksamhet som är upphandlad – vilket jag i sig inte vänder mig emot – har vi också ett ansvar för att säkerställa den verksamheten precis som den egna verksamhet som vi själva utför.

Anförande nr 118

Borgarrådet N o r d i n (M): Staden har ett ansvar för alla sina invånare. Om det händer någonting som berör barnen i skolorna, till exempel, har vi ansvar för alla skolbarn. Vi säger inte: Er ska vi inte bry oss om.

Det handlar också om att man i det förberedande arbetet, när utbildningsnämnden gör sin krisplan, tar hänsyn till hur man involverar de fristående verksamheterna. Det har vi inga olika åsikter om.

§ 21 Inriktningsbeslut gällande AB Svenska Bostäders ombyggnad till studentbostäder i kvarteret Vallgossen 14 inom Kungsholmen (utl. 2013:48)

Anförande nr 119

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Det är roligt med Svenska Bostäders ärende om St Görans gymnasium – inte bara därför att det är 240 studentbostäder utan också därför att tidsplaneringen har gått väldigt bra och snabbt. Det innebär att vi faktiskt ganska snart – med tanke på storleken på storleken på projektet får vi ändå anse det som snabbt marscherat – får 240 studentbostäder centralt placerade i Stockholm.

Den typ av snabba lösningar som vi här ser är ett mycket bra komplement till de 5 300 olika studentbostäder som finns i olika pågående eller antagna detaljplaner. Men i den här typen av bostäder som vi snabbast ser på plats har Micasa omvandlat strax över 500 äldre bostäder till studentbostäder just nu när antalet äldre i behov av dessa är lägre än på många år. Sammantaget har vi genom att bygga om och bygga nytt fått fram ett antal bostäder. Det är ett bra tillskott.

Detta kommer också att innebära att vi får en förskola på plats. Det är efterfrågat i stadsdelen. Vi har också en idrottshall som kommer att kunna utnyttjas. Det är den idrottshall som jag tror har den bästa utsikten i hela Stockholm – om inte annat har den utsikt över Björn Ljung! Det är bra i sammanhanget.

Dock har det de senaste dagarna varit en del korrespondens i ärendet. Föräldrarna i förskolan känner sig osäkra på att skolgården i praktiken kommer att räcka till för förskolan. Svenska Bostäder har varit tydliga med detta, och de har också meddelat mig att man pragmatiskt kommer att se till att anpassa skolgården efter barnens behov. Det finns yta och form att diskutera när det gäller gården, som inte fastslås just i dagens ärende.

Det är optimala lösningar både för att förskolans verksamhet ska bli på topp och för att man har möjlighet att använda huset på bästa sätt för såväl förskolan som de studenter som man planerar ska bo där.

Det är med stor glädje jag yrkar bifall till dagens ärende och noterar att vi är relativt överens om det, fru ordförande.

Anförande nr 120

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Ordförande! Ja, vi är relativt överens, Joakim. Vi yrkar också bifall till ärendet, och vi tycker att det är jättebra att St Görans gymnasium nu får en bra användning. Det framgår tydligt i detta ärende och när vi har haft detta uppe till diskussion i stadsbyggnadsnämnden att det passar alldeles utmärkt för studentbostäder.

Vi ser verkligen fram emot att det blir 240 studentbostäder. Det är vad Stockholm behöver. Vi behöver många studentbostäder, och vi behöver se till att det både omvandlas hus, som i det här fallet, och byggas hus. Där är ni mycket sämre än när det gäller omvandlingen.

Men ni kan bli ännu bättre när det gäller omvandling. Vi hade ett utmärkt förslag om tekniska-nämnd-huset för någon vecka sedan. Det kan ni ta vidare.

St Görans gymnasium är en monolit – en byggnad som är unik i Stockholm. Det gör det dessutom ännu roligare; studenter kan verkligen ta till sig detta, vara på denna plats, utnyttja den och bo centralt.

Joakim har täckt in det mesta i ärendet när det gäller förskolorna. Vi har tittat lite grann på gården och förskolornas utrymmen och ställt frågan: Kan man få in så många barn samtidigt i utrymmena så att de får möjlighet till den utevistelse som de ska ha för att de ska kunna fungera bra i sin miljö? Vi hoppas verkligen att det löser sig. Vi lägger med ett litet särskilt uttalande som understryker detta. Vi tycker att det är jättebra att Vallgossen blir studentbostäder och att de små telningarna får en bra utemiljö. Jag ser verkligen fram emot det fortsatta arbetet.

Anförande nr 121

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (M): Ordförande, fullmäktige! Som ordförande för Svenska Bostäder yrkar jag naturligtvis bifall till ärendet.

Det är glädjande att Svenska Bostäder har fått ta hand om denna ombyggnad. Det är en fantastisk byggnad. De studenter som får möjlighet att bo här kommer att få ett guldäge. De fantastiska trapporna, pelarna och hela miljön i byggnaden kommer att vara enormt tilltalande även efter ombyggnationen. Det är bara att gratulera studenterna till att de får bo där så småningom.

Ett antal föräldrar har hört av sig och klagat på att skolgården skulle bli för liten eftersom det ska bli en förskola till där. Som borgarrådet Larsson sade ser Svenska Bostäder positivt på att kunna tillmötesgå föräldrarna och omdana gården så att det ska kunna finnas plats för ett ökat antal dagisbarn. Däremot avstyrker vi ett förskoleutrymme uppe på takterrassen. Det skulle leda till en rad aspekter av svårartad karaktär, och det kan få komplikationer. Det vill vi därför avstyrka.

För övrigt tror jag att det blir en fantastisk ombyggnad som blir till nytta och glädje för såväl studenter som för dagisbarn. Det blir också ett lyft för området med ombyggnationen och fler studenter som kommer att röra sig och utnyttja faciliteter där.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 122

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande! Vallgossen med alla dess studentlägenheter tycker vi alla är jättebra och roligt. Det är ett fantastiskt läge centralt i staden med bra kollektivtrafik.

Det som också är roligt, och som någon har nämnt här i kväll, är att kulturmiljön bevaras. Vi river inte ett fungerande hus som man kan göra någonting med. Det är jättebra. Vi behöver ha fler sådana förslag och exempel i den här staden, tycker vi i Vänsterpartiet.

Vi får se vad länsstyrelsen kommer att säga i ärendet. De har ännu inte svarat på remissen. Vi vet alla att ärendet fortfarande pågår som ett detaljplaneärende. Det är

inte alls avgjort ännu. Det handlar huvudsakligen om buller. Det som också är viktigt när det gäller gården – om vi talar om själva gården och inte förskolegårdarna – är att den blir bilfri. I dag är den inte bilfri. Jag var där på besök tidigare i dag för att se mig runt lite grann. Det visade sig att det kör in bilar på kullerstensgården och parkerar där. Så var det i dag, och så sade föräldrarna på förskolan att det brukar vara ganska ofta. De är väldigt irriterade, och de har tagit kontakt. Ni som sitter i Svenska Bostäders styrelse kanske kan ta upp detta med Svenska Bostäder så att de kan se till att grinden låses efter det att man har åkt in.

När det gäller förskolegården är det två förskolor som ska slås ihop, och det blir ganska många platser för barnen. Det är viktigt att man ser till att det blir bra, tycker jag. Det vilar ett stort ansvar på oss som sitter i stadsbyggnadsnämnden att se till att planen blir bra. Detaljplanen kommer att komma tillbaka till oss i stadsbyggnadsnämnden, och jag hoppas att de borgerliga partierna ser till att det blir en stor förskolegård. Föräldrarna är inte nöjda med det som finns i förslaget. Förhoppningsvis kommer också studenterna att ha sina barn på förskolan; det vore trevligt.

Jag brukar inte hålla med Berthold så jätteofta, men jag håller med honom när det gäller att detta är en fantastisk miljö. Om ni går in på nätet och tittar på bilagorna till ärendet i dag, som handlar om kulturmiljön eller kvalitetsprogrammet, ser ni ganska många bilder inifrån huset. Om ni inte har varit på detta gymnasium någon gång och sett det inifrån på riktigt ska ni titta på bilderna. Det är en fantastisk miljö, och det är riktigt roligt att den bevaras.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 123

E w a S a m u e l s s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Också jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Ni vet hur det brukar vara: Inför varje hösttermin är det högljudda rop på fler studentbostäder. Nu tar vi steg för steg och utökar detta. Här kommer 240 stycken i ett fantastiskt centralt läge. Det brukar vara ett plus i kanten när man talar med studenter. Vi har en hel del lägenheter ute i Kista som vi inte alltid fyller. Jag vet inte exakt hur det är i dag, men ibland händer det att det står tomt där. Men detta ligger centralt.

Så här ska vi tänka – hela tiden flexibelt! Det gillar jag. Hur kan vi utnyttja byggnader? I det här fallet är det en skola som inte längre ska användas. Vad kan vi göra av den? Nu passade den bra för studentbostäder. Borgarrådet Larsson nämnde äldreboenden, som vi också har kunnat konvertera till studentbostäder. Vi måste tänka på skolor och förskolor hela tiden för att utnyttja de byggnader som finns. Vi måste naturligtvis också utnyttja den mark som finns här i Stockholms stad. Detta är 240 nya platser som nu Svenska Bostäder får ansvar för att bygga om. Troligtvis, om allt går vägen, kommer man att kunna flytta in redan 2015.

I ärendet talas också om en sammanslagning av två förskolor. Det blir naturligtvis många barn. Men samtidigt hör vi diskussionen om skolgården som fler ska dela på. Och det blir en utmaning. Men också här får vi lita på att Svenska Bostäder tar sitt

ansvar och ser till att ombyggnaden av skolgården blir så pass bra att leken kan tillgodoses och att man inte behöver minska utevistelsen på grund av att skolgården inte skulle fungera. Jag tror inte att vi behöver vara oroliga i det här fallet. Platsen ska byggas på ett sådant sätt att lek i dess bästa bemärkelse möjliggörs.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 124

K a r i n H a n q v i s t (S): Fru ordförande och fullmäktige! Jag får sälla mig till den eniga hyllningskören i ärendet och yrka bifall till förslaget också från vårt håll.

Det är bra att det blir fler studentbostäder i vår stad, för vi vet att det finns ett stort behov. Hittills anser jag att majoriteten inte har tagit sitt ansvar för att bygga bostäder. Nu ligger mycket i pipeline, men det har gått sex år, och våra kommunala bostadsbolag har inte producerat studentbostäder under dessa år.

Ombyggnaden blir lite speciell, och den kan bli rätt besvärlig. Det är inte helt enkelt att bygga om skolsalar till bostäder. Men jag tror att våra bolag kommer att lyckas med det, och jag tror att det blir väldigt fint. Flera har påtalat det här, och vi är rätt säkra på det ändå. Det blir i alla fall fint inuti. Byggnaden har antikvariska och kulturhistoriska värden som kommer att bevaras, men jag gissar att inte alla stockholmare tycker att exteriören är särskilt vacker. Jag vet inte, men jag tror att det är så.

Här inne kommer det också att bli allmänna ytor. Det är bra för kungsholmsborna. Det kommer att finnas restauranger och möjlighet för konferenser och butiker. Det är alltså inte bara studenterna som får glädje av detta.

Vi har från vårt parti varit med om att bygga om befintliga fastigheter till studentbostäder, men det har inte Alliansen alltid varit. Jag vill påminna om Skatteskrapan för några år sedan. Då var ni oerhört kritiska till att vi ville göra om den till studentbostäder. Ni sade att det kommer att bli för dyrt och att det inte kommer att vara några studenter som har råd att bo där. Men vad jag vet finns det inte en enda tom lägenhet i Skatteskrapan. Det är likadant där; den har kommit stockholmarna till glädje eftersom det finns allmänna utrymmen där och en fantastisk restaurang högst upp.

St Görans gymnasium kommer också att bli ganska kostsamt att bygga om, men det har staden råd med. Men vi har inte råd att utestänga så många studenter som vill flytta hit och omöjliggöra för dem att komma hit. Därför är det viktigt att vi får fler bostäder för studenter.

Slutligen: Vi socialdemokrater ställer oss bakom det särskilda uttalande som Miljöpartiet har gjort.

Anförande nr 125

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (M): Jag hickade till lite när du först lät som om du tvekade när det gäller Svenska Bostäder och dem som de anlitar för att kunna klara av ombyggnaden. Jag tror att det kommer att gå utomordentligt.

Jag vet inte om ni ska yvas så mycket över Skatteskrapan. Visserligen är det bra med de studentlägenheter som kom till, men det var till enorma pengar. Vi kunde ha fått tre gånger så många studentlägenheter om vi hade byggt på något annat sätt. Jag vill

betona de ombyggnationer som vi har gjort, bland annat i Långbro Park, som det nu heter, i Långbro sjukhusområde. Där finns till exempel Stora kvinns, med enorma salar. Det har blivit helt fantastiska bostäder. Jag har en dotter som bor där, så jag vet hur fantastiskt fint det har blivit.

Jag är helt säker på att detta kommer att fungera väldigt bra, bara det inte blir något problem med buller och synpunkter på det.

Anförande nr 126

K a r i n H a n q v i s t (S): Berthold! Jag sade att det blir en ganska besvärlig ombyggnad, men jag sade inte att vi inte kommer att klara det här. Jag sade att jag tror säkert att vårt bolag kommer att klara det bra. Det är jag rätt övertygad om. Men det är ingen vanlig ombyggnad att bygga om skolsalar till bostäder; det har vi sagt i ett svar till bolagsledningen. Det kommer att gå utmärkt – det tror jag också.

Jag har varit med om andra verksamheter som har varit sjukhus tidigare och som har byggts om till kultur. Det går alldeles utmärkt att lösa, men det är inte som en vanlig ombyggnation.

När det gäller buller är det trafiken på Mariebergsgatan som kan vara problemet. Men på kvällar, helger och nätter är det inte så mycket trafik där, och på dagarna står det ganska still eller går ganska långsamt. Jag tror alltså inte att bullret är någon fara.

Jag vill passa på att säga något om parkeringen, som Maria Hannäs undrade om: Det blir ett garage i källarplanet.

Anförande nr 127

B j ö r n L j u n g (FP): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare och speciellt kungsholmsbor! Vi ska tala om ett hus som inte för så många år sedan utnämndes till åtminstone Kungsholmens fulaste. Jag håller dessvärre med; det är fruktansvärt fult utanpå. Jag trodde inte att jag skulle stå och berömma ett hus som egentligen är så fult som det där är, men vi får en alldeles utmärkt användning för huset nu.

Att vi på detta snabba sätt kan bidra med flera hundra studentbostäder är det som gör ärendet så bra. Egentligen blir det inte särskilt billigt. Det är nästan nyproduktionspriser på att bygga om huset till studentlägenheter, men smarta som vi numera är i Stockholms stad bygger vi så att vi också får fler förskoleplatser. Det finns det ett stort behov av på Kungsholmen.

Samtidigt som vi bygger studentbostäder och får användning för detta gamla nedlagda gymnasium kombinerar vi verksamheter. Det är precis så vi ska göra för att komma fram snabbt och få totalt bra ekonomi i det hela.

När det gäller utevistelserna för förskolebarnen ska jag ge ett löfte här i fullmäktige: Jag kommer att arbeta intensivt med detta i stadsbyggnadsnämnden så att det verkligen blir så att Svenska Bostäders försäkran om att det går att kombinera på ett bra sätt också blir till verklighet. Flera av oss här i salen sitter i stadsbyggnadsnämnden, så vi kan se till att kontoret arbetar på ett sätt så att frågan löses.

Det har talats om att länsstyrelsen skulle säga att det är för mycket buller eller något annat här. Om detta skulle vara fallet kan vi börja fundera på hur vi ska få vår innerstad att bli mer livlig och hur vi ska få mer bostäder. Detta är en ganska lugn del av Kungsholmen där det inte är särskilt mycket trafik. Å andra sidan finns Essingeleden en bit därifrån, och man vet aldrig hur mätningarna genomförs. Men låt oss nu hoppas att detta går och att vi inte behöver lägga ut en massa pengar på bulleråtgärder på utsidan.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 128

M a r i a H a n n ä s (V): Fru ordförande! Jag var lite okoncentrerad, så jag glömde att säga att vi vill stödja det särskilda uttalande som Miljöpartiet har gjort.

När det gäller buller, som Björn Ljung tog upp, kan man ju också försöka minska bullret – inte minst från luften.

§ 22 *Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2013–2017*
Förslag från idrottsnämnden (utl. 2013:49)

Anförande nr 129

Borgarrådet K e v i u s (M): Ordförande, fullmäktige, åhörare och webblyssnare! Tid är någonting som vi alla önskar att vi hade mer av. Brist på tid är också den stora orsaken till att många, framför allt vuxna, inte idrottar i dag. Fysisk aktivitet är inte bara bevisat viktigt för att vi ska må bra, vara friska och leva längre. Det ger också bättre skolresultat och koncentrationsförmåga. Idrott och motion är ofta grunden för mångas välbefinnande, glädje och gemenskap.

Även om en majoritet av stockholmarna i dag idrottar i någon form är det en betydande andel som inte idrottar. I forskningsrapporten *Ung livsstil* visar forskningsledaren Ulf Blomdahl att tjejer motionerar i mindre utsträckning än pojkar, att personer med någon form av funktionsnedsättning idrottar i mindre utsträckning och att även etnisk bakgrund och socioekonomiska faktorer påverkar i vilken utsträckning man är fysiskt aktiv.

Det råder alltså stora skillnader mellan killar och tjejer. Åtta av tio killar i högstadiet idrottar mer än en gång i veckan medan det bara är fem av tio tjejer som idrottar mer än en gång i veckan. Bland de personer som har någon form av funktionsnedsättning är det endast tre av tio som motionerar mer än en gång i veckan. Rapporten visar också att andelen fysiskt aktiva minskar ju äldre man blir. I mellanstadiet är ett av fyra barn inaktiva på fritiden. I högstadiet och gymnasiet är siffran fyra av tio.

Vänner! Detta är förslaget till nytt idrottspolitiskt program. Äntligen är vi i mål! Det har utgått från dialogen med föreningslivet. Det har utgått från aktuell forskning. Vi i idrottsnämnden – alla partier – har kommit överens. Vi har diskuterat prioriteringar, och vi har lyssnat på alla nämnders olika förslag och synpunkter. Jag är glad och stolt i dag som idrottsborgarråd. Det är ett gemensamt ansvar vi har att skapa långsiktigt goda idrottsmöjligheter här i Stockholm.

Programmet har, till skillnad från det tidigare programmet, ett tydligt folkhälsofokus. Jag är som sagt glad att vi är överens om detta. Vi har valt att fokusera på prioriterade målgrupper som vi kan se idrottar mindre i genomsnitt. För att lyckas nå fler stockholmare och få dem att bli fysiskt aktiva ser jag två stycken stora utmaningar: Hur ska vi locka nya målgrupper att börja idrotta? Hur ska vi behålla ungdomar, främst i tonåren, inom idrotten? Vi är alla olika individer med olika förutsättningar och olika önskemål.

Undersökningar som har gjorts visar att såväl de som motionerar som de som inte gör det pekar ut tre saker som behövs för att man ska idrotta: att må bra, att ha kul och att ha bra ledare. Hur ska vi då förverkliga dessa mål? I det idrottspolitiska programmet diskuterar vi en hel del konkreta förslag som vi har. Det är en hel del konkreta indikatorer som kommer att följas upp kontinuerligt – en del varje år och en del vartannat år. Föreningslivet är en viktig förutsättning för ett rikt idrottsliv här i Stockholm. Det är viktigt att vi samarbetar med föreningarna och lyssnar på vad de har för idéer. Men det handlar också om hur vi tillsammans kan få fler människor att idrotta.

Det finns en hel del idéer. Jag hoppas att alla ni läser förslaget till idrottspolitiskt program. Jag vill också lyfta fram tillgänglighetsaspekterna. Det är viktigt att det finns tillgängliga idrottsmöjligheter för de människor som har en funktionsnedsättning. Därför lanserades i förra veckan fritidsnatet.se. Det är en webbportal som samlar all form av fritidsaktiviteter.

Jag vill också göra reklam för idrotts- och friluftskartan och appen Upptäck Stockholm, som är viktiga verktyg för att vi stockholmare ska kunna hitta det närmaste stället att idrotta. Det ska vara nära till idrottsmöjligheter. Därför är det också viktigt att vi planerar in idrottsanläggningar när vi planerar nya stadsdelar. Stockholm ska erbjuda en stor bredd med alltifrån bra motionsspår till ett brett utbud av träningsformer och anläggningar.

Ordförande! Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till nytt idrottspolitiskt program.

Anförande nr 130

E m i l i a B j u g g r e n (S): Vi socialdemokrater är också glada för att vi har tagit fram detta gemensamma program, som tar sikte på att möjliggöra för alla stockholmare som vill att röra på sig. Man har folkhälsoperspektivet som utgångspunkt.

Vi är övertygade om att det är viktigt att vi alla känner ett ansvar för att det ska kunna vara möjligt att genomföra detta. Jag vill tacka för att vi har fått tid att verkligen diskutera programmet både med varandra inom den politiska gruppen och genom att få input och synpunkter från föreningslivet och även från gedigen forskning via förvaltningen. I programmet fastslås höga ambitioner, vilket gläder mig och oss mycket. Men det ställer också höga krav på oss som idrottsnämnd och på de kommande budgetar som vi ska ta här i fullmäktige för idrottsnämnden.

Vi har från Socialdemokraterna tidigare uttryckt en viss oro för att programmet riskerar att bara bli fina ord om det inte fylls också med satsningar för att uppnå alla de mål som är utstakade i programmet. I programmet slås bland annat fast att kostnaden inte ska utgöra ett hinder för någon att delta. Det är ett ambitiöst mål. Jag vet inte om vi har haft ett så ambitiöst mål tidigare. Sanningen är också att vi är långt ifrån att nå det. I stället hör vi berättelser om föräldrar som inte har möjlighet att låta alla sina barn idrotta, till exempel, därför att kostnaderna stiger. Det är något som självfallet är svårt för oss att kontrollera, men det är också delvis ett beslut som vi kan fatta.

I programmet slås fast att särskilt unga flickor med utländsk bakgrund är prioriterade. Som Regina själv lyfte fram har det forskats i vad de efterfrågar. En sak är att många unga flickor vill ägna sig åt gruppträning som aerobics och dans. Det stämmer också väl överens med den bild som jag själv får när jag är ute i till exempel Hjulsta, Tensta och Rinkeby och talar med unga tjejer. Samtidigt finns det i dag i Hjulsta inte en enda danshall eller spegelhall kvar. Detta ställer också höga krav på vilka lokaler som finns tillgängliga runt om i staden.

I programmet fokuserar man också på att öka tillgängligheten för spontanidrott så att människor ska kunna motionera även utanför föreningslivet. Samtidigt är det hård

konkurrens om de hallar och planer som finns mellan föreningarna. Om vi ska kunna nå de högt uppsatta målen behöver vi se att antalet idrottsanläggningar ökar.

Det är inte bara vi som har uttryckt denna oro för att Alliansens idrottspolitik ofta har mer ord än praktisk politik. Stockholms idrottsförbund framförde samma oro redan i november i en debattartikel i DN där de i ett förslag kräver att idrottsborgarrådet ska ge ett skriftligt löfte om de nya anläggningar som ska till. Jag tycker att det vore ett oerhört bra komplement till detta fina program.

Anförande nr 131

G u l a n A v c i (FP): Fru ordförande! Idrotten är vår största folkrörelse. Den engagerar människor i alla åldrar, den fostrar våra barn och ungdomar och den får människor att växa och känna samhörighet.

Inom idrottsrörelsen finns ett starkt engagemang som vi måste ta till vara. Därför är det bra och viktigt att Stockholms stad har tagit fram detta långsiktiga idrottspolitiska program i bred samstämmighet med samtliga partier i Stadshuset. Programmet har ett tydligt folkhälsoperspektiv och betonar vikten av att staden ska erbjuda alla människor oavsett ålder, kön, sexuell läggning, etnisk och religiös bakgrund eller socioekonomisk bakgrund möjlighet till idrottande och fysisk aktivitet.

Fru ordförande! Vi lever i ett samhälle som i ökad omfattning präglas av stillasittande arbete. Den tekniska utvecklingen – som jag vill påtala är bra, så att man inte missuppfattar mig – har också bidragit till att den fysiska aktiviteten bland ungdomar har minskat. Då krävs det att vi gör rätt satsningar och skapar fler möjligheter så att fler människor kan idrotta.

För att nå målet har sju fokusområden identifierats. Jämställdhet, som är en viktig och prioriterad fråga för Folkpartiet, har lyfts fram tydligt i programmet. Låt mig nämna ett exempel: ridsporten, där Folkpartiet tydligt har tagit ställning för att unga flickor ska fortsätta att kunna rida och att ridning inte ska bli en ekonomisk fråga. Mångfald, tillgänglighet, föreningsliv, övrig organiserad idrott, spontanidrott, samverkan, anläggningar och ytor – allt detta är områden som ligger till grund för det program som vi ska besluta om här i kväll.

Folkpartiet värnar breddidrotten och tycker att det ska finnas bra förutsättningar också för elitverksamheten i Stockholm. Programmet sätter höga ambitioner för jämställdhetsatsningar. Det är bra och viktigt.

Vi prioriterar fler idrottsanläggningar över hela staden så att fler människor får möjlighet till motion och idrottsutövande. Våra investeringar ska komma fler stockholmare till del, och det uppnår vi bäst genom att satsa de medel vi har till hands på kloka och bra investeringar.

Med detta vill jag bifalla kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 132

E w a S a m u e l s o n (KD): Ordförande, fullmäktige! Vikten av ett stort engagemang i det civila samhället kan vi verkligen se inom idrotten. Tusentals

fantastiska ledare engagerar sig ideellt, och många föräldrar finns också med och stöttar sina barn runt omkring på sin fritid. Det är helt fantastiskt.

Därför är det också roligt att detta idrottspolitiska program inriktar sig mer på detta; det ska stimulera till aktivitet för alla. Vi har naturligtvis ett eget ansvar för att se till att vi rör på oss, att vi går, cyklar och passar på att se till att detta sker i vardagen. Men sedan har också skolan en jätteviktig roll i arbetet i att se till att rörelse finns över veckans alla dagar. Det finns forskning som visar att om man ser till att gymnastik och idrott fördelas över veckans dagar så blir också skolresultatet bättre. Ni har nog hört talas om Bunkefloprojektet som pågick under många år och kan visa på evidens i detta arbete.

Det handlar också om tillgänglighet. Våra anläggningar ska vara tillgängliga. Det gäller både de stora arenorna och våra idrotts- och simhallar. Det är viktigt att vi hela tiden följer upp detta och kontrollerar att tillgänglighetsarbetet fullföljs. Borgarrådet Kevius nämnde fritidsnätet.se, som lanserades i förra veckan. Det ger möjligheter att på ett enkelt sätt se var de olika aktiviteterna finns och var tillgängligheten är som bäst för den idrott som en enskild ungdom eller äldre vill vara med och utöva.

En viktig fråga som jag tror att vi måste vara uppmärksamma på är elitänkandet. Man ska naturligtvis uppmuntra dem som vill gå vidare och bli bättre, men det finns en risk för utslagning också inom idrotten. Därför måste vi beivra detta och uppmärksamma det arbete som sker i stadens regi men också i samarbete med alla föreningar runt om i staden så att ingen ungdom eller barn ska behöva känna att de blir utanför gemenskapen i det som var tänkt att vara en gemenskap.

Vi behöver också samarbeta över hela regionen när vi vill göra större satsningar. Bandyhallen är ett sådant exempel, där vi har arbetat för att försöka få med fler kommuner runt om i Stockholm. Men vi måste driva frågan vidare för att fler ska kunna dela på kostnaderna.

En stor utmaning som Stockholms stad har gäller innehallar. Stockholm växer, och vi blir fler och fler. Vi behöver utveckla och bygga fler innehallar. Vi kan tyvärr i jämförelse med andra större städer se att vi ligger i efterkant där. Vi behöver snabbt bygga dessa hallar vidare.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 133

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande! Jag vill börja med att hänvisa till Vänsterpartiets särskilda uttalande i idrottsnämnden och kommunstyrelsen.

Ordförande, fullmäktige! Man kan invaggas i tron att i och med det idrottspolitiska program som vi ska fatta beslut om i dag kommer högeralliansen att göra en total kursändring vad gäller idrottspolitik i Stockholm. Så är det dess värre inte.

Nedskärningarna kommer att fortsätta som förut. Det finns inte tillräckligt många anläggningar; det säger många remissinstanser i ärendet, bland andra Simförbundet och Fotbollförbundet. Simförbundet klagar på att det inte finns tillräckligt många

simhallar. Det handlar om efterfrågan på att lära sig simma, till exempel crawla. De kan inte ta emot alla som är intresserade av att förbättra sin simkunnighet.

Det blir avgiftshöjningar, herr ordförande. Det är tvärt emot det som Regina Kevius sade i sitt anförande. Detta gör att många barn och ungdomar, som hon säger sig värna, exkluderas och inte kan delta i föreningsliv eller i icke-organiserad idrottsaktivitet.

Ordförande, fullmäktige! Regina talade också om andra prioriterade grupper – flickor med annan etnisk bakgrund än svensk. Men i praktiken händer det inte så mycket. Det fanns en fotbollsförening som bedriver flickverksamhet i Sättra, där en enig stadsdelsnämnd i Skärholmen begärde att man skulle bygga en konstgräsplan på Sättra bollplan. Men man fick kalla handen av högeralliansen. I Hjulsta-Tensta skulle det byggas en inomhushall. Den har också fått kalla handen. Det finns många exempel på att det skevar och glappar enormt mellan tom retorik och högeralliansens praktiska idrottspolitik i Stockholm.

Anförande nr 134

Å s a J e r n b e r g (MP): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tycker att det känns roligt att stå här i dag och fatta detta beslut gemensamt över alla partigränser. Det är roligt att vi spelar i samma lag i dag här på planen. Jag tror att det är viktigt att vi gör så ibland. Det är bra för staden och stockholmarna när vi kan enas över partigränserna om viktiga och långsiktiga frågor och få mer stabilitet i besluten.

Jag skulle vilja passa på att tacka idrottsborgarrådet och alla kolleger i idrottsnämnden från samliga partier för detta samarbete, som jag tycker har varit öppet och konstruktivt. Idrottsrörelsen och idrotten är Sveriges största folkrörelse, med hårt arbetande människor. Utan dem skulle Sverige inte vara det fantastiska idrottsland som vi är. Deras insatser för barn och unga i Stockholm är ovärderliga. Det är en viktig utgångspunkt. Från Miljöpartiets sida tycker vi att det är bra att det nya idrottspolitiska programmet tar ett tydligt avstamp i folkhälsoperspektivet och att det har en inriktning på fysiskt inaktiva.

När vi nu fattar detta beslut om ett nytt idrottspolitiskt program är det viktigt att programmet får genomslag i hela staden. För att leva upp till de höga ambitioner som finns i programmet krävs politisk vilja, resurser och god samverkan med Stockholms idrottsföreningar. Här har inte minst ni i majoriteten möjlighet att påverka eftersom det är ni som styr över resurserna. Det är också viktigt att detta verkligen blir ett program för hela staden, och inte bara för idrottsnämnden. Det vill jag verkligen inskräpa. Folkhälsoperspektivet måste finnas med överallt, när vi bygger nya bostadsområden, när vi utvecklar våra skolor, när vi anlägger cykelvägar och när vi stöttar idrottsföreningar. Detta är ett program för hela staden och för alla stockholm-are.

Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 135

K a r l B e r n (FP): Ordförande, fullmäktige! Jag vill understryka vad Gulan från Folkpartiet har sagt: Vi är jätteglada för detta program, och det är verkligen ett steg framåt. Men jag har i denna talarstol, i många andra talarstolar och i artiklar år efter

år påpekat behovet av ytterligare idrottshallar – fullstora idrottshallar. Och det ska inte vara några eventhallar, utan det ska vara träningshallar för våra ungdomar. Som vi har sagt allihop här är det en investering för framtiden med idrottshallar för ungdomarna.

Det är bra med de prioriteringar som vi har hört talas om och som alla är här överens om. Men man måste få träningstider. Det är inte meningen att barn och ungdomar ska åka i väg och träna klockan halv elva på kvällen någonstans i Jakobsberg, utan de måste få andra möjligheter. Vi, och speciellt jag, har gjort bedömningen att vi kan behöva uppemot tio nya fullstora hallar här i Stockholm. Jag är medveten om att det är mycket pengar. Jag vill då påpeka och speciellt trycka på att i Norra Älvsjö, Sjöängen, har det utlovats hallar i över 20 år. Nu finns det inte med på kartan. Vi har även Spånga, Gubbängen och Bromma där det råder akut brist på hallar. Detta måste vi satsa på.

Jag vill inte gå i polemik med Regina Kevius. Jag förstår att hon har en budget. Idrottsförvaltningen har en budget att jobba med. Men vi måste titta på om det finns andra möjligheter att finansiera detta. Ja, det gör det – genom så kallade OPS-lösningar. Det betyder offentlig-privat samverkan. Före anbudsgivningen när man ska bygga ett industriområde eller en bostadsbebyggelse säger man då till ett företag: För att ni ska få bygga detta måste ni bygga en idrottshall i närområdet, och ni får bekosta den helt själva!

Detta gör man runt om i hela Sverige. Många tjänstemän inom Stockholms förvaltning säger att det är olagligt. Det är inte olagligt; det går. På tjänstemannanivå finns det kanske en ovilja mot denna lösning. Därför måste vi ta tag i detta. Vi behöver fler hallar, och fler fullstora sådana. Det ska nu ske bland annat genom att staden lättar på sin plånbok och prioriterar och genom att vi får OPS-lösningar där man låter näringslivet vara med och betala. Vi håller dem med hyresgäster till deras hus, och då ska de vara med och betala.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag. Till Mehdi vill jag säga: Se möjligheterna! Du är alldeles för negativ. Vi måste se möjligheterna. Detta går att lösa.

Anförande nr 136

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande! Det är roligt när Karl Bern går i opposition mot sig själv. Jag kan berätta för dem som lyssnar på debatten att Karl Bern hör till högeralliansen, som snart har styrt den här staden i åtta år utan att prestera några större anläggningar i Stockholm.

Jag håller med dig: Det råder stor brist på hallar och idrottsanläggningar. Fotbollförbundet, Simförbundet och förbund för andra idrottsgrenar som utövas inomhus efterfrågar hallar. Om man jämför Stockholms tillgång till hallar och andra idrottsanläggningar med den i Malmö och Göteborg ser man att Stockholm ligger långt efter.

Men det är ni som styr staden, snälla Karl Bern! Jag vet att ert samarbete börjar krackelera; det såg man på det senaste idrottsnämndsmötet. Jag hoppas att ni sätter ned foten och talar om för era bröder i Moderaterna att det är dags att satsa och inte bara prata.

Anförande nr 137

K a r l B e r n (FP): Jag vill påpeka att jag inte går i opposition mot Moderaterna. Däremot kan jag hålla med om en sak: Det är för få folkpartister i den här församlingen. Men vi driver på i frågan och jobbar med den, och vi har en förhoppning om att vi kommer att kunna lyckas med att få fler hallar. Vi kommer inte att sluta att tala om det här. Regina säger inte motsatsen, utan hon håller med om detta. Men hon är inte pojken med guldbyxorna; hon har inte hur mycket pengar som helst. Därför måste vi kunna påvisa en finansiering, och det är det vi inom Folkpartiet har gjort.

Anförande nr 138

M a l t e S i g e m a l m (S): Karl Bern! Jag tycker att det var ett fantastiskt bra tal som du höll. Jag vet inte riktigt vilket parti du tillhörde när du höll talet. Du är välkommen att rösta på Socialdemokraternas budget när det gäller denna fråga nästa gång vi har budgetsammanträde. Då kan vi ta upp de här frågorna.

Frågan är om det finns någon OPS-lösning som är i gång i Stockholm i dag. Finns det någon OPS-lösning som fungerar? Det märks att man börjar närma sig valet. Folkpartiet ska utmärka sig i hallfrågorna. Jag förstår inte, Karl Bern, när du nu har denna entusiasm för och detta engagemang i dessa frågor, varför majoriteten i Stockholm inte har kommit längre i frågorna.

Anförande nr 139

K a r l B e r n (FP): Jag kan säga igen att vi håller på att diskutera detta. Regina Kevius och jag är helt överens om att det behövs fler hallar. Hon har inte fler att tillgå i detta lag. Vi är en pådrivande faktor i frågan.

Du undrar vilket parti jag tillhör. Vi är fyra olika partier, och vi kan ha nyansskillnader och olika prioriteringar. Politik är att prioritera. Jag vidhåller fortfarande att vi kommer att driva på hallfrågan från Folkpartiet.

Anförande nr 140

Borgarrådet K e v i u s (M): Jag kan känna lite grann att diskussionen har tagit en vändning. Vi har gått från att diskutera hur vi får dem som inte idrottar att börja idrotta.

Självfallet bygger vi nya anläggningar. Idrottsnämnden och fastighetsnämnden håller just nu tillsammans på med ett arbete för att få fram billigare idrottshallar. Men detta ärende handlar om hur vi kan uppmuntra och hur vi kan inspirera människor som i dag inte idrottar. Det handlar om de 15-åringar som får frågan: Ska du satsa eller inte? Hur får vi dem att fortsätta idrotta? Hur satsar vi på ledare? Hur får vi de människor som inte idrottar i dag att ge sig ut i joggningsspåret?

Till lyssnarna vill jag säga att i år satsar vi drygt 254 miljoner på investeringar. I år kommer många anläggningar att stå färdiga. Vi kommer också att återkomma här i kommunfullmäktige om den långsiktiga investeringsplanen. Sedan 2008 har 25 konstgräsplaner stått klara. De efterfrågas mycket. I år kommer Engelbrektshallen att stå klar. I år kommer också Tanto bollplan. Nästa år kommer Vanadisbadet, och i år kommer Kaknäs BP, Kärrtorps IP, Årsta IP, Stora Mossens IP och två fullstora hallar. Det kommer många anläggningar. Det är klart att man kan önska att man hade mer än 254 miljoner kronor, men det gäller att vi använder pengarna på bästa sätt.

Mina vänner! Eftersom alla partier är överens om dagens beslut om det idrottspolitiska programmet finner jag goda förutsättningar för att vi tillsammans över parti-gränserna kommer att kunna samarbeta inför den långsiktiga investeringsplan som vi kommer att ta här. Men låt oss i första hand diskutera hur vi får fler människor att idrotta som i dag inte idrottar.

Anförande nr 141

M a l t e S i g e m a l m (S): Jag undrar bara hur du ser på Karl Berns attacker mot Moderaterna i frågan. Det var inget försvarstal som han höll, utan det var tvärtom ett ganska bra tal om att han tycker att det är ett ganska dåligt sätt som Alliansen i dag för idrottspolitiken i Stockholm på.

Jag vill också bara belysa att ni vill låta påskina att ni satsar pengar, men vi har faktiskt 450 miljoner mer i vår idrottsbudget under de kommande tre åren. Jag vet inte hur du kommer att hantera Karl Berns påhopp på Moderaternas idrottspolitik. Det var ett riktigt bra påhopp, måste jag säga.

Anförande nr 142

Borgarrådet K e v i u s (M): Du säger att Socialdemokraterna satsar mer. Kommer ni att höja skatten? Kommer ni att ta pengar från lärarlöner, äldreomsorg eller barnomsorg? Det handlar om skattepengar. Här har vi 254 miljoner att investera i idrottsanläggningar. Det är mycket pengar. Men om man ska lägga mer pengar måste man ta från något annat eller höja skatten.

Vad gäller Karl Bern är Folkpartiet och Alliansen överens om budgeten för i år, och jag tror att vi kommer att gå till val tillsammans. Jag tycker att det är viktigt att vi ser på olika möjligheter att bygga nya idrottsanläggningar. Men det är också viktigt att vi håller oss till lagar och regler. Där har vi en dialog med fastighetskontoret och idrottsförvaltningen. Jag kan säga att det finns exempel ute i landet där man kanske inte alltid har följt lagar och regler.

Ordningsfråga

Anförande nr 143

M a l t e S i g e m a l m (S): I detta replikskifte ställer man en massa frågor till oss, och vi har inte fler repliker.

Anförande nr 144

O r d f ö r a n d e n : Man kan begära ordet på nytt.

Anförande nr 145

M e h d i O g u z s o y (V) : Ordförande! Jag höll med om det inledningsanförande som borgarrådet Kevius höll för tio minuter sedan. Jag skriver under på allt som du sade. Men verkligheten ser annorlunda ut, Regina.

Låt oss ta ett exempel. I ditt inledningsanförande sade du att vi särskilt ska inrikta oss på de grupper som vi i dag inte når, bland annat tjejer med annan etnisk bakgrund än svensk. Föreningen för flickfotboll i Sätra har via Skärholmens stadsdelsnämnd ställt en skrivelse till idrottsnämnden där en enig nämnd vill ha en konstgräsplan. Men de

får kalla handen av högeralliansen. Detta finns inte heller i någon långsiktig investeringsplan.

Det är detta som jag har invändningar emot; er verklighet och er retorik stämmer inte. Det är det som jag tycker är allvarligt. Ni är inte ärliga och säger: Vi har inga pengar att satsa för att möta de behov som finns.

Anförande nr 146

Borgarrådet K e v i u s (M): Vi har inte tagit den långsiktiga investeringsplanen. Den hoppas jag att du, jag och alla andra partier kommer att diskutera. Jag vill också nämna för åhörarna att vi har en investeringsplan som är ungefär tre år just nu. Det är många föreningar som har väntat på till exempel konstgräs. Det är många föreningar som har väntat i flera år.

Att prioritera något är samtidigt att inte prioritera något annat. Vi har satsat på tjejböjning. Jag vet att det finns ishockeyföreningar som satsar på tjejer. Det går alltid att ställa vissa idrotter mot varandra. Men vi måste också ha respekt för dem som har blivit lovade någonting sedan flera år tillbaka.

Anförande nr 147

Å s a J e r n b e r g (MP): Jag tycker att det är positivt att Karl Bern i Folkpartiet lyfter fram hallbristen. Det finns stora utmaningar; Stockholm behöver fler hallar.

Jag kan också passa på att säga: Hatten av för Folkpartiet, som i idrottsnämnden håller jämställdhetsfanan högt! Det hedrar er. Jämställdhet är något som också vi i Miljöpartiet tycker är en grundläggande demokratisk och central fråga. Jämställdhet ska genomsyra all politik inklusive idrottspolitik.

Som komplement till det jag sade tidigare vill jag från Miljöpartiets sida lyfta fram några frågor som har varit viktiga för oss i arbetet med att ta fram programmet. För det första har vi poängterat att det är viktigt att ha ett hbtq-perspektiv i programmet och att vi skriver ut i texten att alla ska kunna idrotta oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Det är välkänt att hbtq-personer har en betydligt sämre hälsa i jämförelse med befolkningen i övrigt och att denna grupp deltar i idrottslivet i mindre utsträckning.

Från Miljöpartiets sida har vi verkat för att skärpa skrivningarna i programmet angående idrottsmöjligheter för personer med funktionsnedsättning. Det är en viktig fråga för oss. Generellt har vi tryckt på vikten av att motverka mobbning, trakasserier och diskriminering inom idrotten. Idrotten rymmer så mycket glädje för många, många människor. Men här finns också skadliga elitsatsningar och mobbning. Det är viktigt att staden stöttar Stockholms fantastiska föreningsliv så att de kan motverka mobbning, trakasserier och diskriminering och ge breddidrotten goda möjligheter.

Ytterligare en fråga som har varit viktig för oss är att programmet tar sin utgångspunkt i barnkonventionen. Det gäller inte minst barns rätt till inflytande, som är en av portalparagraferna i konventionen.

Självklart handlar det också om jämställdhet, som är ett viktigt perspektiv. Vi har lång väg att gå både i Stockholm och i Sverige som helhet för att se till att resurserna fördelas lika mellan tjejer och killar.

Detta var några viktiga aspekter som vi har lyft fram i programmet för att skapa ett bättre Idrotts-Stockholm.

Anförande nr 148

J a r i V i s s h e d (S): Ordförande, fullmäktige! Man kan inte annat än välkomna det nya idrottspolitiska programmet. Jag gillar ansatsen i folkhälsoperspektivet och detta att alla stockholmare ska kunna utöva idrott efter egna önskemål och förutsättningar. I programmet uttrycks det också att tillgång och närhet till anläggningar för fysisk aktivitet inte ska underskattas när det gäller att få fler fysiskt aktiva. Det är det vi alla strävar efter.

Om man sedan tittar på vad remissinstanserna har sagt, speciellt från idrottsrörelsen, är det ganska samfällt. De säger ungefär som Karl Bern: Bygg fler hallar! Det är det som i stort sett alla säger. Till och med stadsledningskontoret efterlyser en tydlig investeringsstrategi med koppling till det idrottspolitiska programmet.

Jag instämmer fullt ut i alla delar i idrottsprogrammet. Det är ganska lätt att göra det; det tror jag att alla känner. Men jag saknar en tydlig fysisk plan speciellt för hallar. Vi saknar hallar. Här ligger Stockholm efter. Jag menar att detta idrottspolitiska program förpliktar. När vi ska ta investeringsplanen hoppas jag att den följer upp det idrottspolitiska programmet. Sedan kan man bygga billiga hallar eller vilka slags hallar man vill, bara man bygger hallar.

Anförande nr 149

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande, fullmäktige! I det nya idrottspolitiska programmet står det att ekonomiska tillkortakommanden inte ska utgöra hinder för att idrotta och motionera.

När vi styrde staden tillsammans med S och MP den senaste gången, mellan 2002 och 2006, införde vi gratismat för barn och ungdomar, på prov dock. Men så fort högeralliansen tog över styret tog de bort det. Det blev inte någon fortsättning trots att utvärderingen visade att det var ganska bra resultat.

Det som jag försöker säga är att jag blir så trött på att det är så stor skillnad mellan teori och verklighet. Jag kan bara påminna åhörarna och fullmäktigeledamöterna här om att man privatiserade Högdalens sim- och idrottshall trots att den går med förlust på minst 2 miljoner per år. Trots det lyckades man privatisera driften. Av dessa två miljoner hade högeralliansen, som de vackert talade om, kunnat prioritera och satsa på till exempel gratis bad för barn och ungdomar eller införa personneutrala kort till simhallarna. Det är något som Vänsterpartiet har drivit länge.

Karl Bern! OPS-lösning verkar vara Folkpartiets visa här i idrottsdebatten. Brommahallen, som man skulle bygga i enlighet med OPS-lösning, visar att det skulle bli mycket dyrare än om man byggde i egen regi. Skarpnäcks sim- och idrottshall, som alla i den här församlingen en gång för tio år sedan beslutade om att man skulle bygga, blev det inte heller någonting av. Det var tänkt att när högeralliansen tog över

skulle man finna en lösning genom så kallat OPS. Men det har alltså inte blivit någonting av det heller.

Ordförande, fullmäktige! Mindre prat och mer action krävs det av högeralliansen om vi ska råda bot på de problem som idrottslivet i Stockholm i dag brottas med.

Anförande nr 150

K a r l B e r n (FP): Vi talar om OPS-lösningar. Det här är ett sätt för att få fram pengar till fler hallar. Man måste sätta upp målet först. Skillnaden mellan dig och mig är att du ser alla problem. Jag ser möjligheterna i samma sak. Det är det som är skillnaden. Här går det att få en finansiering med OPS-lösningar där man går in. Detta gör man på tusentals ställen runt om i Sverige. Det är mycket möjligt att det är som Regina säger – att det finns ett och annat ställe där det är lite tvivelaktigt om det är lagligt. Man måste göra det på rätt sätt. Jag har talat med stadsjuristerna här i Stockholm. De säger att inom förvaltningen och överallt finns inte den rätta viljan till OPS-lösningar.

Varför ska vi säga nej till det här? Jag förstår att du kanske inte gillar det här med OPS-lösningar, men det är din sak. Vi i Folkpartiet vill vända på alla stenar för att nå målet att få fler hallar. Det kommer jag inte att sluta jobba för.

Anförande nr 151

M e h d i O g u z s o y (V): Hittills har det som sagt inte genererat någonting, i alla fall. De erfarenheter som finns visar att det blir mycket dyrare att förlita sig på OPS-lösningar än om man skulle bygga och driva i egen regi.

Anförande nr 152

D a n i e l S o m o s (M): Det måste vara himla trevligt att vara oppositionspolitiker, tänker jag ibland. Då kan man bara gå ut och säga att allt ska vara gratis och att alla som räcker upp handen ska få en hall. Nu är det faktiskt så att vi lägger 250 miljoner om året på investeringar. Vi har byggt 30 konstgräsplaner sedan 2006 och många nya hallar. Jag har själv varit och invigt en supermodern ridanläggning som kostade väldigt många miljoner. Jag är i och för sig lite ny i idrottsnämnden, men jag förstår inte riktigt vad det är för gigantisk nedskärning du talar om. Konstgräsplanerna är fler, vi bygger nya ridanläggningar och vi bygger nya hallar. Över 250 kronor om året läggs på investeringar.

Vi måste som sagt prioritera mellan olika områden. Vi kan inte bara lova och lova utan att ta ansvar för finansieringen. Den andra sidan av myntet av det du säger, som du inte riktigt tar upp, är att vi måste höja skatten för de låginkomsttagare som bor i staden för att kunna finansiera dina löften. Det kanske inte alla skulle uppskatta.

Anförande nr 153

M e h d i O g u z s o y (V): Jag vill bara säga till dig, Daniel, att de ridprojekt som du nämnde var initierade långt innan dess att högeralliansen tillträdde makten. Jag köper självfallet att ni prioriterar att sänka skatten med 100 kronor för en normalinkomsttagare bland stockholmarna. Men då ska ni också tala om för dem att de i gengäld får betala högre avgifter, till exempel till simhallarna. Det är det som skiljer din politik från min politik.

Anförande nr 154

K a r l B e r n (FP): Mehdi! Jag måste gå upp och fortsätta diskussionen. Du säger att det blir mycket dyrare med OPS-lösningar. Först och främst låter man vid OPS-lösningar en byggherre av ett bostadsområde ta kostnaden, vilket gör att man inte behöver höja skatten. Man tar pengarna från ett annat håll. Det sker på så sätt, och det berör inte skattebetalarna.

Jag har ställt denna fråga flera gånger, både under den rödgröna tiden och den blå tiden: Varför kostar det fem gånger så mycket att bygga en hall då staden gör det jämfört med om man har en så kallad OPS-lösning? När staden bygger en hall kostar det 100 miljoner. Ett byggföretag, till exempel, tar 20 miljoner. Vad är skillnaden? Det kan visserligen vara en skillnad med lite läktarplatser och så vidare. Men även om det blir fyra gånger dyrare om staden bygger undrar jag: Vart tar pengarna vägen? Varför ska man hålla på på det här sättet?

Mitt och Folkpartiets mål är att få fler idrottshallar. Det ska vara fullstora träningshallar och inga eventhallar, för det tycker jag att vi har tillräckligt av. Vi vill ha fler hallar, och det ska inte drabba skattebetalarna. Vi har lösningen, och vi kommer att jobba vidare på detta. Jag tycker att det idrottspolitiska programmet är en lysande plattform att jobba från.

Anförande nr 155

M e h d i O g u z s o y (V): Karl Bern! Det är ni som sitter vid makten tillsammans med andra borgerliga partier. Det är ni som i så fall ska komma med förslag på hur man på ett mer ekonomiskt fördelaktigt sätt bygger ytterligare anläggningar. Men i denna församling fattar vi beslut om att man skulle bygga Brommahallen utifrån det du nämnde nyss – OPS-lösning. Men det visade sig att det skulle bli mycket dyrare.

Fråga inte mig varför! Det är ni som sitter vid makten. Man avbröt detta på grund av att det skulle bli mycket dyrare. När ni inte lyckades sätta i gång bygget av Skarpnäckes sim- och idrottshall lovade ni att ni skulle finna en så kallad OPS-lösning för att bygga den. Men det blev ingenting av det. Det är som sagt ni som har suttit vid makten de senaste åtta åren. Det är ni som i så fall ska komma med förslag som är ekonomiskt fördelaktiga för alla stockholmare.

Anförande nr 156

K a r l B e r n (FP): Det är inte jag som har försökt göra denna upphandling, och jag sitter inte i stadsbyggnadsnämnden. Däremot kommer vi med ett förslag. Jag vet att detta är fullt möjligt om man gör det på rätt sätt. Det kan hända att man gjorde det på fel sätt. Det är inte politikerna som sköter om detta, utan det är tjänstemännen. Den kritik som man hör kan nog gå mycket åt tjänstemannahåll. Det går att lösa detta.

Därför säger jag igen: Se möjligheterna! Det går att fixa. Se inte bara problemen!

§ 24 Motion om jämställd trafik (utl. 2012:156)

Anförande nr 157

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Herr ordförande! Jag tänkte avstå och lämna ordet till Ewa Larsson, så jag återkommer.

Anförande nr 158

D a t e v i g T j ä r n b e r g (M): Kära fullmäktige! Motionären tar upp ett angeläget perspektiv i trafikplaneringen, som under många årtionden tidigare prioriterade biltrafik framför andra transportmedel, vilket säkert var rätt i den tidsandan. Detta i kombination med andra samhällsstrukturer har bidragit till ett ojämnt resmönster hos män och kvinnor.

Glädjande nog lever vi med en tidsanda där vi har en medvetenhet om dessa frågor. Utifrån ett jämställdhetsperspektiv är det viktigt att inte bara titta på skillnader i hur de olika könen färdas utan även på hur ålder och till exempel funktionshinder påverkar resmönstret.

I den framkomlighetsstrategi som vi i fullmäktige fattade beslut om i början på året har vi fastslagit prioriteringsordningen för färdmedlen för att förbättra möjligheterna till resande på ett effektivt sätt. Det ska göras genom att vi underlättar för kollektivtrafiken att ta sig fram samt genom bättre möjligheter för resande med cykel eller gång.

Motionären tar upp livspusslet i sin motion. Att kunna lita på att bussen eller tunnelbanan både kommer i tid och kommer fram i tid gör att man kan planera sin vardag. Genom att planera områden så att förskola, skola, affärer och hem ligger bra till och i nära anslutning till kollektivtrafiken kan man korta ledtiderna och göra det lättare för människor att planera sin vardag. Genom att människor kan få välja vilken förskola och skola de vill gå i, till exempel, gör man det lättare för folk att planera sitt livspussel. Det kan vi göra genom att fatta beslut här och genom att arbeta vidare med framkomlighetsstrategin.

Att kontinuerligt analysera hur medborgarnas resvanor ser ut är en del i detta för att se om vi får det utfall vi önskar. Detta görs redan i dag inom ramen för framkomlighetsstrategin och promenadstaden. Jämställdhetsperspektivet är någonting som ska tas med i stadsplanering samt trafikplanering. Det kan vi också se i de remissvar som vi har fått. Det gäller till exempel hur stadsdelarna planerar nya bostadsområden.

Vi anser att motionen är besvarad, och det tycker jag är bra.

Anförande nr 159

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande! Kära lyssnare, åhörare och webb-tv-tittare! Vad händer om vi skulle börja resa jämställt och göra vår mobilitet och vår vilja att röra oss jämställd? Hur skulle samhällsstrukturen förändras? Och kan en sådan förändring leda till att vi får det stockholmarna vill ha – ett jämställt samhälle där alla är lika mycket värda och där medel fördelas därefter? Om detta handlar denna motion från Miljöpartiet, och i och med detta vill jag yrka bifall till motionen.

Vi anser inte att vi har fått svar på motionen, och det är tragiskt att inte trafikborgarrådet Ulla Hamilton är här. Jag vill att ni som hör och ser denna debatt ska höra att Ulla Hamilton prioriterar annat i kväll. Hon törs inte stå upp och diskutera jämställdhet med Miljöpartiet.

Så här säger hon i sitt yttrande: Kön är en av många olika aspekter som beaktas i stadens trafikplanering. Inom ramen för framkomlighetsstrategi prioriteras det kapacitetsstarka yteffektiva trafikslagen. På svenska betyder det alltså kollektivtrafik, cykel- och gångtrafik. Hon fortsätter: I övrigt hänvisar jag, borgarrådet Ulla Hamilton, till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Vad säger då stadsledningskontoret? Jo, de säger så här: Det är relevant att analysera stockholmarnas resmönster just utifrån kön. Dock görs detta bäst som en del av det pågående arbetet med bland annat framkomlighetsstrategin, det vill säga det som borgarrådet själv hänvisade till och sade att det var där det skulle göras. Det kallar vi i Miljöpartiet för cirkelresonemang. Det svar som vi vill ha på motionen är att man ska utreda hur resmönstren i Stockholm förändras om män börjar resa som kvinnor gör. Hur påverkar det våra transportsystem? Hur stora ytor kan frigöras från personbilstrafik för andra transportslag som gång och cykel? Hur påverkar det klimatutsläppen?

Vi vill också utreda hur bostadsområdena och transportsystemen kan anpassas för att underlätta för resor med flera målpunkter som bostad, förskola, arbete, förskola, inköp och så tillbaka till bostaden. Vi tror inte att våra pussel kan lösas här, som Moderaterna sade. Vi tror att människor själva kan lägga sina livspussel och att vi ska ge verktyg till det.

Anförande nr 160

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (M): Ordförande! För det första har Ulla Hamilton skrivit ett utlåtande. För det andra har Datevig företrätt Moderaterna i denna fråga. För det tredje var det en del bordläggningar som gjorde att det gick snabbt framåt. För det fjärde händer det även att borgarråd från Miljöpartiet inte är i salen.

Anförande nr 161

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande! Jag har precis läst upp vad Ulla Hamilton har skrivit som borgarråd, så jag tror ändå att hon har blivit korrekt behandlad här. Vad vi menar är att vi redan har beslutat om den framkomlighetsstrategi som borgarrådet hänvisar till. Vi hade mycket positivt att säga om den strategin, men det är inte det som motionen handlar om. Den handlar om att göra en analys av hur staden skulle kunna bli om män gör mer som kvinnor gör. Det kan inte vara någon nackdel att ta reda på det, att fördjupa sig i det och att göra en sådan analys.

I sammanhanget kan det inte heller skada att man samordnar planeringen. Det trodde jag att vi skulle kunna vara överens om, så jag är lite förvånad över att vi inte har fått bifall till vår motion.

Anförande nr 162

S t e l l a n H a m r i n (V): Herr ordförande! Det var en intressant motion som Miljöpartiet har väckt. Det är synd att Alliansen inte har svarat på den. Majoriteten silar gärna mygg och sväljer kameler i sådana här fall.

Har ni märkt att det har hänt något när ni läser tidningarna? Förr var pressen fylld med artiklar om bilköer och trängsel och om hur bra allt skulle bli när Förbifarten var klar. Himmelrikets portar skulle öppnas, nästan, för alla män med bil och pengar. Men har ni märkt att det inte är så längre? Det står knappt ett ord om detta kommande himmelrike i pressen numera. Den som tittar noga kan dessutom se att kostnaderna för Förbifarten skenar. I dag är det 33 miljarder. Luften i tunneln blir jättegiftig – 100 gånger giftigare än gränsvärdet utomhus. Biltrafiken har minskat sedan 2008 och har inte ökat alls. Vem betalar de ökade kostnaderna när underlaget minskar?

Vad kan man då i stället läsa i tidningarna? Jo, man kan läsa om vad folk vill ha. Det är kollektivtrafik och tunnelbana till Nacka. Det är mer av bussar, pendeltåg och båtar, det vill säga trafik för kvinnor men också för män både med och utan bil och med och utan pengar. Miljöpartiets motion är verkligen befogad och viktig.

Svaret är ganska givet, tycker jag: Stoppa Förbifarten och använd pengarna till det som kvinnor mest behöver, nämligen kollektivtrafik! Se samtidigt till att minska klimatförändringarna! När Förbifarten blir klar – om den nu blir det någon gång, vilket Gud förbjude – har den i bästa fall kostat runt 40 miljarder. Med räntor blir det närmare 70 miljarder.

Tänk vad mycket bättre det vore, inte bara för Stockholms kvinnor utan också för alla andra stockholmare, om dessa pengar gick till kollektivtrafik! Då skulle vi också slippa den giftiga luften i tunneln. Den är som sagt 100 gånger giftigare än gränsvärdet utomhus, och fram till 2100 kommer den att döda 1 600 människor, enligt forskarnas och Trafikverkets bedömningar. Av dessa är de flesta antagligen kvinnor, för de som dör av sådant här är de som är överkänsliga. Kvinnor är tre gånger mer överkänsliga än män. Det blir ett stort ansvar att ta för moderater, folkpartister, centerpartister och socialdemokrater. Hur ska ni ta det?

Stöd till Vänsterpartiets motion! Stoppa Förbifarten och se till att kvinnorna gynnas i framtiden i trafiken!

Anförande nr 163

Borgarrådet H a m i l t o n (M): Stellan! Du läser tidningarna väldigt selektivt. Så sent som i förra veckan redovisades en tydlig opinionsundersökning där man konstaterade att det var 10 procent som var emot att man skulle börja bygga Förbifart Stockholm, eller *Förbifart* Stockholm, som den heter. Det är 74 procent som tycker att det är väldigt bra och som verkligen vill se att Förbifart Stockholm kommer i gång.

Jag tror att många av dessa 74 procent också inser att det även kommer att gå kollektivtrafik på Förbifarten. 10 procent har du möjligtvis med dig, Stellan, men inte så många fler.

Anförande nr 164

S t e l l a n H a m r i n (V): Det är många som läser selektivt, och man får svar som man frågar, skulle jag vilja säga. Om man frågar vad folk vill använda 30, 40 eller 70 miljarder till – Förbifart eller kollektivtrafik – tror jag att det är 70 eller 80 procent som svarar kollektivtrafik. Det är det val som vi faktiskt står inför.

Kostnaderna är ett problem, och luften i tunneln är ett jättestort problem. Man räknar alltså kallt med att 20 personer per år dör och menar att vi får räkna med det och att vi inte kan göra någonting åt det.

För både kvinnor och män är det självklart mycket bättre att använda pengarna till kollektivtrafik. Då får alla det mycket bättre, vi slipper den giftiga luften i tunneln och vi slipper 1 600 dödsfall fram till 2100.

Jag yrkar bifall till vårt förslag.

Anförande nr 165

D a t e v i g T j ä r n b e r g (M): Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jag vill fråga Ewa Larsson vad hon anser vara viktigast. I motionen ställer ni frågan vad som händer om männens resvanor förändras. Vi har konstaterat att män åker mer bil, men vi vill satsa på att förbättra kollektivtrafiken och framkomligheten för den. Genom att den kommer fram i tid kan fler också lita på den. Jag tycker att det är viktigare att vi utgår från de strategier vi har. Jag förstår inte varför det är fel att vi gör analyser utifrån de resvaneundersökningar som görs. Utifrån det kan man se om vi har fått det utfall vi vill ha.

I framkomlighetsstrategin och i promenadstaden säger vi att vi vill förbättra möjligheterna och helt enkelt göra det lättare och bättre för kollektivtrafiken och för gång- och cykelfärdmedlen. Jag ser inte motsatsförhållandet i detta.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 166

S t e l l a n H a m r i n (V): Motsatsen dyker upp när man ska betala, precis som när det gäller idrottshallarna i den tidigare motionen. Om vi hade haft oändligt med pengar hade det naturligtvis räckt till allting, men så är det inte. Ni har inte ens pengar till Förbifarten i dagsläget. Hur ska ni då få pengar till en tunnelbana till Nacka? Det kan man fundera över.

Vi menar att vi ska använda pengarna till att verkligen bygga ut kollektivtrafiken med 30, 40 eller 60 miljarder mer än vad man kan göra med Förbifarten. Då tillgodoser man verkligen kvinnors och mäns behov i staden i framtiden.

Anförande nr 167

D a t e v i g T j ä r n b e r g (M): När man inte har oändligt med resurser måste man prioritera. Det är riktigt att prioritera alla de trafikslag som vi har. Om vi utgår från det befintliga vägnätet får vi se till hur vi kan öka hastigheten så att bussarna kommer fram. Hur ska vi få fler cykelbanor så att man kan cykelpendla lättare? Vi behöver även få bort bilar från genomfartstrafiken – sådana som bara ska passera genom staden för att ta sig till en annan punkt utanför staden. Då behövs även andra vägsatsningar.

Anförande nr 168

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande! Jag vill lyfta tillbaka debatten till motionen. Vi i Miljöpartiet jobbar för en grön ekonomi. Vi har sett att en grön ekonomi där sociala och ekologiska värden värderas ekonomiskt lika också är en jämställd

ekonomi. Men vi vill gärna ha med oss alla i den här salen på samma resonemang så att vi inte slänger siffror i ansiktet på varandra. Det är därför som motionären vill att vi ska analysera resmönster i Stockholms stad och göra det lokalt utifrån kön så att det blir ett strategiskt redskap som vi kan gå vidare med för att underlätta för samordningen i stadens planering. Vi vill alltså också implementera kvinnors resmönster. Vad vill borgarrådet?

Jag har ett exempel här. Det är vårt förslag att styra om Brommaflyget norr och söder om staden och bygga en ny stadsdel på den attraktiva platsen. Själva grunden i planeringen ska vara just människors mobilitet, och utgångspunkten är att den spårbundna trafiken ska ligga mitt i bebyggelsen. Det är stadsmässigt, och det en utveckling ett attraktivt läge.

Alliansen kontrar med ett förslag om en ny stadsdel på Järvafältet. Den koncentrerar sig kring en trafikkrater. Det skulle bli en separat satellit utan annan samordning än en förbifart. Gynnar det mobiliteten? Nej, det är faktiskt helt motsatt fokus.

Miljöpartiet vill gärna ha med sig allianspartierna också på att bryta upp normen för mobiliteten. Vi vill bygga där vi själva vill bo och förflytta oss klimatsmart i alla lägen. Det är motionärens förslag. Detta ska vara ett redskap för att öppna för en vidare kunskap. Vi tror att flera av dagens styrande partiers väljare vill samma sak som Miljöpartiet. För att ta reda på det kan vi hjälpa väljarna att få reda på det och göra den analysen utifrån motionärens förslag. Det handlar om att se vad som skulle hända om män gör som kvinnor gör. Vi bryter norm. Kvinnorna blir förebilder i Stockholms stad.

Anförande nr 169

M a l t e S i g e m a l m (S): Ordförande, fullmäktige! Först vill jag yrka bifall till Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen när det gäller den här motionen. Det finns stora skillnader i resmönster mellan män och kvinnor, men vi tycker att man inte bara ska titta på kvinnornas resmönster utan på alla individers resmönster i staden på olika sätt. Jag tror också att det är mycket viktigt att titta på serviceresorna och arbetsresorna, och framför allt på de rena arbetsresorna. Vi kommer att bli fler i staden och få en större befolkning. Det innebär att arbete, bostad och resor kommer att vara otroligt viktiga i planeringen av staden.

Det som förs fram är inte helt orimligt, det vill säga att man ska titta på detta, men man ska inte bara titta på kön utan också på alla individer som rör sig från norr till söder och från söder till norr. Det handlar kanske inte om att det ska in några fler bussar för öka kollektivtrafiken, utan vi tror att man måste satsa otroligt mycket på många fler tunnelbanelinjer, spårvägar och bussar för att man ska kunna klara av detta, få fler att välja att åka kollektivt och få ett bättre klimat i Stockholm. Men då måste det också finnas förutsättningar för att man ska kunna åka kollektivt.

När det gäller samhällsplaneringen måste man kanske se hur man planerar bostäder och arbete på ett bättre sätt så att folk slipper åka kors och tvärs genom staden. När vi planerar detta är det också viktigt att det fungerar för individen så att man kan planera utifrån sin egen tid.

Jag tror att det viktigaste med den här motionen är att man inte bara ska se på detta utifrån kvinnors perspektiv, utan det handlar också om män och alla som rör sig i den här staden. Då först kan vi få ett bra resmönster.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas reservation.

Anförande nr 170

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Herr ordförande! Det finns många saker man kan utreda och titta på. Den här motionen handlade just om kvinnors resandemönster, och det är det vi vill hålla oss till.

Nu har jag förstått varför Ulla Hamilton vägrar att tillstyrka den här motionen och bara ägnar sig åt att prata allmänt runt detta och säger att det finns en massa andra saker som förklarar detta och att vi inte behöver göra någon analys. Det blev analyserbart och synligt när du började prata om den där opinionsmätningen som dök upp häromdagen. Jag skulle vilja säga: Hörsägen!

Viktor Barth Kron skrev en jätteintressant notis i DN om den där opinionsmätningen om förbifarten. Den har rubriken: Glass, godis eller en motorvägstunnel? Man kan fråga: Vill ni ha glass? Svaret blir: Ja. Man kan fråga några andra: Vill ni ha godis? Svaret blir: Ja. Man kan fråga: Vill ni ha en motorvägstunnel? Konstigt nog blir svaret ofta ja när man ställer frågan på det sättet. Man måste ha källkritik, Ulla Hamilton, om man ägnar sig åt sådan här verksamhet.

Det finns en jättebra slutkläm i den här notisen. Miljöpartiet gjorde en undersökning där man fick välja mellan olika saker, och då fick man fram någonting vettigt, det vill säga att en majoritet är emot förbifarten.

Kvinnors resandemönster i förhållande till männens bör undersökas. Här ska man inte gå på något allmänt tyckande och kännande, utan man ska titta på det. Det är det vi vill att man ska göra.

Bifall till Emilia Hagbergs motion! Vi hoppas att Ulla Hamilton ska ta sitt förnuft till fånga.

§ 26 Motion om uppkallande av en plats efter författaren Emelie Flygare-Carlén (utl. 2012:158)

Anförande nr 171

M a r i a Ö s t b e r g S v a n e l i n d (S): År 2012 var det 100 år sedan August Strindberg dog. Det uppmärksammades med ett antal olika aktiviteter, och med all rätt säkert. Det fick oss att återigen fundera över hur lite duktiga kvinnliga författare har uppmärksammats genom åren. Ni vet – och jag tror att vi alla är överens om det – hur viktigt det är med namn av olika slag. När man namnger en plats är det viktigt att försöka sprida det så att det blir efter män och kvinnor. Ibland har vi använt sagor och alla möjliga saker att namnge efter.

I det här fallet tittade vi efter kvinnliga författare, och vi hittade bland annat Emilie Flygare-Carlén. Vi har skrivit flera motioner där vi har uppmärksammat kvinnliga författare. Det är 121 år sedan hon dog. Hon var den mest lästa författarinnan på sin tid. Hon har kallats för pionjär. Valet av ämnen och miljöer gjorde att hon var speciell. Det gör att hon kanske är särskilt lämplig att uppkalla en plats efter.

Det är glädjande att läsa i svaret att borgarrådet inte delar namnberedningens uppfattning att namnet är för svårt att uttala och att det därför inte kan användas på en plats. Det var nästan ett halvt bifall. Tanken är att stadsbyggnadsnämnden, som ska besluta om detta så småningom, ska ha hennes namn i åtanke när de ska namnge platser längre fram.

Vi är inte riktigt nöjda med det, utan jag yrkar i alla fall bifall till Socialdemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 172

Borgarrådet K e v i u s (M): Jag instämmer i motionärernas önskan om att fler gator ska uppkallas efter kvinnor. Namnberedningen hävdar att Emilie Flygare-Carlén skulle vara ett krångligt namn. Det finns en del regler. Det ska helt enkelt vara lätta namn som man använder när man namnger, men personer har inte alltid lätta namn. Personer som borde uppmärksammas ska också uppmärksammas. I mitt svar menar jag att vi bör sätta det på väntelistan och invänta att det kommer ett lämpligt ställe. Det kan vara en park eller en allmän plats. Vi ska ta hänsyn till vissa regler där just adresser där man bor ska vara så enkla som möjligt, men det går också att diskutera framöver.

§ 28 Motion om Stockholm ska ansöka om och förbereda för att bli en Fair Trade City (utl. 2012:162)

Anförande nr 173

E m i l i a B j u g g r e n (S): Det gör mig genuint ledsen att den här motionen inte tillstyrks av majoriteten. För mig är det ytterligare exempel på hur den borgerliga majoriteten i Stockholm gång på gång använder sig av en fin retorik som i praktiken slutar i ingenting. Hur många utspel har vi inte sett från olika borgerliga partier det senaste året om hur man ska ta ansvar vid upphandlingar och se till att människor inte utnyttjas i andra länder vid de upphandlingar som staden gör. Vi ska ta ansvar för hur stadens pengar används. Är det bara tomma ord för att lura väljarna, som faktiskt tycker att det är viktigt att man tar ett etiskt ansvar för hur man konsumerar och använder sina pengar?

När det kommer till kritan blir det inga uppförandekoder. Det blir inga krav på kollektivavtal vid upphandlingar. Och nu ser vi att det inte ens blir några krav på skyddande av mänskliga rättigheter och på skäliga löner för de kanske allra mest utsatta arbetarna som producerar en del av de varor som vi inhandlar.

Att Fair Trade-certifiera en stad innebär att man garanterar att de människor som producerar de varor som köps från andra delar av världen arbetar under sjysta villkor, att deras mänskliga rättigheter respekteras och att de har skäliga löner för det arbete de utför. Människor ska inte tvingas arbeta i spruckna hus som bokstavligen faller över dem medan de arbetar.

Jag tycker att det är rimligt att en stor arbetsgivare som Stockholm tar det ansvaret när vi handlar in varor från andra delar av världen och inte utnyttjar människor för att pressa priserna så mycket som det någonsin är möjligt. Vi ska ta ansvar för att de varor som köps in har producerats på ett etiskt sjyst sätt. Jag är mycket besviken på den borgerliga majoritetens tomma ord.

Jag yrkar bifall till Socialdemokraternas motion.

Anförande nr 174

A n n M a r i E n g e l (V): Kära fullmäktige! Ibland får man faktiskt skämmas kollektivt över den här staden. Den här veckan har vi kunnat följa katastrofen i Dhaka. En textilfabrik föll ihop över tusentals underbetalda textilarbeterskor. De var intvingade i den här fallfärdiga byggnaden för att uppfylla kvoten. Det handlade om att sy kläder åt oss.

Det finns väldigt mycket elände i världen som vi inte kan göra någonting åt, men vi måste ändå göra det vi kan. Det här är faktiskt en sak som vi kan göra i Stockholm. Vi kan bli en Fair Trade City. 1 000 andra städer är det. 56 svenska kommuner har utnämnt sig till Fair Trade City.

Vad säger då stadsledningskontoret? De säger att strävan efter mänskliga rättigheter och skälig betalning för utfört arbete och att motverka olika typer av diskriminering är, hör och häpna, beaktansvärt - ja, det är det – men tyvärr är det olämpligt av juridiska skäl. Då undrar jag: Vilka är de juridiska skälen? Redan år 2008 slog

Länsrätten i Östergötlands län fast att det är förenligt med kommunallagen att bli en Fair Trade City i dag. Det är 56 andra svenska kommuner som är det.

Vi har haft detta uppe många gånger tidigare i fullmäktige i olika motioner och interpellationer. Vi har också skrivit det. Vi vet att vi i Stockholm kan göra skillnad i vår offentliga upphandling. Vi kan använda den positivt för att främja arbetsrätten och få fram något rimligare villkor någonstans i världen. Jag kan inte förstå vad ni väntar på.

Bifall till motionen!

Anförande nr 175

A r b a K o k a l a r i (M): Fru ordförande! Det finns många orättvisor ute i världen. Människor behandlas illa, människor dödas för att de säger vad de tycker och människor arbetar så hårt att de riskerar att få skador eller till och med dö. Vilket är det bästa sättet att hjälpa människor ute världen? Det bästa sättet är att trycka på de regimer som förtrycker sin egen befolkning. Det bästa sättet är att vi konsumenter trycker på företag för att de ska förbättra levnadsförhållandena för sin arbetskraft i utvecklingsländerna. Det bästa sättet är också att trycka på riksdagspolitiker och andra utrikespolitiskt ansvariga som har behörighet att driva på dessa frågor. Vi kan göra mycket som individer, som konsumenter, och vi kan också göra väldigt mycket i politiken på nationell och internationell nivå.

Som svaret anger är det mycket svårt för Stockholms stad att göra detta av juridiska skäl. Konceptet Fair Trade City kräver att man ska avsätta resurser för att marknadsföra vissa butiker och företag och en viss märkning. Ni måste förstå att det är mycket svårt för Stockholms stad, som är en mycket stor aktör, att plötsligt gynna en viss märkning. Det finns många andra märkningar. Ska man missgynna dem till förmån för Fair Trade? Jag tycker inte att det är rätt. Det är upp till varje konsument att välja vilka produkter man själv vill köpa.

Därför föreslår vi att den här motionen avslås.

Anförande nr 176

A n n M a r i E n g e l (V): Det är jättebra. Vi kan göra jättemycket. Någon annan kan göra jättemycket. Riksdagen kan göra det. Konsumenterna kan göra det. Vi kan påverka regimer i alla länder. Jag undrar hur Stockholm skulle kunna göra det.

Men det finns en sak som vi kan göra, och det är att besluta att den här kommunen ska bli en Fair Trade City, och det vill ni inte. Du har fel när du säger att vi måste peka ut vissa affärer. Nej, man får inte ens ställa krav på att kommunen ska upphandla Fair Trade-produkter. De myndigheter som upphandlar ska ställa etiska och miljömässiga krav med utgångspunkt i principerna för rättvis handel. Då fungerar den här Fair Trade-märkningen. Det är detta det handlar om. Läs på vad det handlar om! Det handlar inte om att staden ska bestämma vissa affärer. Det handlar om att vi ska ha en inställning med någon sorts moralisk, etisk utgångspunkt när det gäller vilka varor staden handlar och sprider.

Anförande nr 177

A r b a K o k a l a r i (M): Du kan säga vad du vill, Ann Mari. Jag brinner också för människor som förtrycks och har det dåligt ute i världen. Jag ägnar all min tid varje dag till att försöka göra världen lite bättre. Men just i det här fallet är det lite svårt att säga ja till Fair Trade men nej till andra märkningar. Det är inte heller rätt. Tyvärr yrkar jag avslag på motionen.

Anförande nr 178

E m i l i a B j u g g r e n (S): Du säger att konsumenter kan trycka på företag. Det är exakt det som Fair Trade-märkningen av städer handlar om. Vi är stora konsumenter och kan därmed trycka på företag. Konsumentmakt handlar just om att det ska bli ekonomiskt kännbart. Det är på det viset man använder konsumentkraft, och då krävs det att det är många människor eller mycket stora aktörer. Du nämnde att Stockholm skulle vara för stort, men Stockholm är en mycket liten stad i jämförelse med London.

Jag tycker att ni borde stå för att det handlar om era ambitioner och mål. Ni tycker helt enkelt inte att det är viktigt med sjysta upphandlingar och att människor arbetar under skäligena villkor. På det sättet har jag mer respekt för de gamla moderaterna som åtminstone stod för att de struntade i skäligena villkor och löner för arbetarna.

Anförande nr 179

A r b a K o k a l a r i (M): Man kan ta billiga poäng med dåliga argument. Det är klart att vi är för sjysta upphandlingar och etiska riktlinjer. Det gäller alla stadens upphandlingar. Men det här handlar inte om det. Det här handlar om att välja en viss märkning. Det är en helt annan sak.

Anförande nr 180

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande! Politik är att vilja, och Moderaterna vill på sin fritid men inte här i kommunfullmäktige. Vi i Miljöpartiet yrkar bifall till vår reservation när det gäller Fair Trade. Det betyder egentligen rejäl handel. Tidigare var det känt som en rättvisemärkning. I dag är 56 kommuner Fair Trade-kommuner. Om vi ville skulle vi här och nu kunna säga att vi vill att Stockholms stad, som den största staden i Sverige, blir en Fair Trade-kommun. Vi skulle kunna gå ut till att våra upphandlare och säga att det ska kolla upp att det är Fair Trade. Det innebär i sig att anställda har rätt att organisera sig fackligt. De har rätt till minimilöner. Det innebär att man inte ska ha barnarbetare.

Det finns mycket mat i sortimentet. I dag försöker våra förskolor att köpa in ekologisk mat, och den är också oftast Fair Trade-godkänd. Fair Trade är oftast ekologiskt. Men det råder ett monopol på inköpen till våra förskolor. De fina kockar som lagar mat där kan inte köpa in vad de vill. Vi skulle kunna lätta på det monopolet. Det är konstigt att allianspartierna har det kvar. Vi skulle kunna säga att vi vill ha en Fair Trade-kommun i Stockholms stad. Jag tycker att det är fair att göra det.

Anförande nr 181

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Kära fullmäktige! Det finns ord, och det finns de som vill göra skillnad. Här hör man ganska makalösa saker från talarstolen. Man ska inte uppmuntra företag som har barnarbete, man ska inte uppmuntra dem som har

otillståndiga arbetsvillkor och så vidare. Nej, det tror sjutton att man inte ska göra det. Det finns internationella konventioner för detta som vi ska hålla oss till. Här handlar det om att sätta sig in i hur det här går till. Vi i majoriteten har ägnat det senaste året åt att fördjupa oss i de här frågorna som handlar om hur man uppnår en rättvis handel och hur man gör en upphandling som faktiskt betyder någonting.

Fair Trade är någonting som man kan underteckna, men man kommer inte så himla långt med bara den stämpeln. Det handlar om att hitta ett system som hjälper och gör någon skillnad. Kan ni inte delta i den processen i stället? Nu håller vi på att skicka ut en upphandlingspolicy på remiss. Där har vi gått igenom mycket noggrant vad man kan luta sig mot. Där kommer ni att kunna ha åsikter om vad man gör på riktigt för att kunna åstadkomma någonting i våra upphandlingar. Det handlar inte bara om några fina ord från organisationer som vi inte kan upprätthålla, utan det handlar om att kunna göra någonting. Jag efterlyser någon som tycker att detta är tillräckligt allvarligt för att vi ska kunna göra någonting på riktigt och ägna lite energi åt hur det faktiskt fungerar.

Det är klart att vi i Stockholms stad måste upphandla saker. Det tror jag till och med Miljöpartiet tycker. Jag tror att till och med Ewa Larsson begriper att vi måste upphandla saker. Men vi måste hitta en metod för hur man gör det. Att vi inte ska bryta mot ILO:s konventioner behöver vi inte säga i den här talarstolen. Det är en alltför löjlig nivå att hålla sig på.

Efter den här dagen där det har sagts att man ska ta ansvar för ditten och datten börjar jag känna mig lite trött på att sopa upp efter Socialdemokraternas misstag. Det började med en skylt med en ganska oroväckande text på som sossarna klämde upp på sin tid och som jag fick ta ansvar för. Nu säger man i oerhört hårda ordalag att man vill ändra på vår syn på Fair Trade. Ni hade massor av år på er att genomföra detta. Ni gjorde inte det. Nu håller vi på att göra någonting som är på riktigt. Vi gör en ny upphandlingspolicy. Kom igen i det arbetet i stället!

Anförande nr 182

A n n M a r i E n g e l (V): Det intressanta är att allting som vi föreslår ska ni göra någon gång senare, i framtiden, fast mycket bättre, Madeleine. Ni har haft ganska lång tid på er att göra detta. Man började med Fair Trade 2001. Vi hade kanske kunnat börja redan då, men det tog några år. Nu har vi lagt fram det här förslaget ett antal gånger. Det står i vår reservation, som du gärna kan läsa, att vi ska kräva att avtal hävs eller sanktion beslutas om leverantör eller underleverantör bryter mot ILO:s åtta kärnkonventioner, FN:s barnkonvention, artikel 32, med mera. Vi ska ha en diskrimineringsklausul som aktivt tillämpas. Sociala, miljömässiga och etiska krav ska ställas liksom djurskydds krav. Är du beredd att ställa de kraven i de era upphandlingar. Vi har hittills fått nej varje gång vi har ställt något av de här kraven när vi har diskuterat stadens upphandlingspolicy. Vi välkomnar givetvis om ni kommer med alla de här kraven nu. Gör ni det?

Anförande nr 183

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Allt det du räknar upp täcks av internationella konventioner. Det täcks av EU:s konvention om de mänskliga rättigheterna och FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna. Du vet väl att man ska upprätthålla dem? Men det måste gå att genomföra en upphandling. Det är skillnaden

mellan att prata och försöka göra någonting. Nu kommer vi att skicka ut en ny formulering av upphandlingspolicyn på remiss. Den handlar om samhällsansvar i stadens upphandlingar. Det är att göra någonting på riktigt och inte bara prata.

Anförande nr 184

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande! Jag vill ha ett annat tonläge i debatten. Borgarrådet Madeleine Sjöstedt får ursäkta. Ibland säger man att tomma kastruller skramlar mest. Jag tycker inte att det är ett bra tonläge.

Den här motionen handlar om Fair Trade. Under den här mandatperioden och under det förra mandatperioden har Miljöpartiet skrivit mycket om hur vi vill skärpa upphandlingarna, hur Stockholms stad ska gå före och hur vi ska ställa miljökrav, etiska krav och sociala krav. Det finns mycket att hämta in där när ni nu filar på det som ska ut på remissrunda. Vi hoppas att remissrundan blir klar före valet.

Den här motionen handlar om Fair Trade som 56 kommuner redan har skrivit under. Det handlar om att tillmötesgå och säga att vi ställer upp för den rörelsen och att vi kommer att uppmuntra våra upphandlare i staden att ha Fair Trade.

Anförande nr 185

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Det är jättefint att säga att vi ställer upp. Och sedan då? Sedan ska det genomföras. Du kan välja en massa olika saker, och det gör du inte genom Fair Trade. Du kan göra det genom att använda olika standarder. Du kan ansluta dig till olika internationella konventioner. Men Fair Trade är ingen lösning på de här problemen, utan lösningen är att vi angriper det genom stadens upphandlingspolicy. Det gör vi nu för första gången på hur många år som helst. Ni har haft makten i fyra år, och ni gjorde inte detta. Det vore nog jättebra med ett lite lägre tonläge.

Anförande nr 186

E m i l i a B j u g g r e n (S): Jag visste faktiskt inte att stadens upphandlingspolicy var som en atlantångare, men det var fint att få veta. Ni har hittills avslagit alla våra förslag som handlar om uppförandekoder, kollektivavtal och rättvis handel. Efter de här nästan sju åren har vi bara tomma löften. Du säger att detta inte är tillräckligt. Nej, det är inte tillräckligt, men det hade väl varit ett fint steg på vägen tills ni kommer med något förslag efter alla de löften som har utfästs.

Anförande nr 187

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Det borde vara utsänt nu eller kommer om någon vecka. Då hoppas jag att Socialdemokraterna kan vara glada och ansluta sig till detta i stället för att låtsas som det regnar.

Anförande nr 188

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Man kan konstatera att majoriteten är fruktansvärt splittrad i detta. Jag får nästan dela upp mitt anförande i två delar och börja med Nya moderaterna som vill göra detta så krångligt som möjligt och säga att naturligtvis vore det bättre om förtryckarregimerna slutade förtrycka sin befolkning och stora, elaka företag slutade vara elaka mot sin personal. Det tycker vi också. Det är någonting som vi alla här inne drömmer om. Men det hindrar inte att vi, medan vi är vakna, gör det näst bästa. Ert problem är att ni inte vill det. Det spelar ingen roll

hur många svepskäl ni staplar eftersom vi ser att ni inte vill detta även när ni säger att vi inte får hålla oss med principer, inte får rekommendera vissa märken eller företag.

De av er som såg Nordisk huvudstadskonferens häromveckan såg säkert att staden rekommenderade vissa taxibolag. Då var det här i Sverige, och då gällde uppenbarligen inte er heliga princip om att inte lämna rekommendationer. Det är klart att det handlar om att ni i Nya moderaterna vill detta.

Låt mig sedan gå över till de gamla moderaterna, eller Folkpartiet som ni vill kallas. Ni säger att ni inte vill detta därför att det är dåligt. Vi får väl säga att det är hederligare men inte desto mer rätt. Ni säger: Varför gjorde ni inte detta? Vi gjorde detta. Fair Trade City fördes till Sverige 2006. Jag ledde arbetet med att ta fram ett dokument för att vi skulle bli Sveriges första Fair Trade-stad. Det var klart hösten 2006. Ni avslog det direkt efter valet på samma sätt som ni på det första fullmäktigesammanträdet efter valet rev upp alla sociala och miljömässiga krav som vi hade infört vid upphandlingar för att ersätta dem med lägst pris vinner. Så var det.

Sedan har ni, som något slags liberal version av professor Balthazar, funderat i sex sju år på vad ni ska göra. Ni funderar fortfarande. Jag är helt säker på att ni kommer att fortsätta att fundera fram tills ni åker ut hösten 2014.

Anförande nr 189

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Vill du på allvar hävda att de regler som ni införde precis före valet 2006 innebar någon skillnad, Roger. Varför införde ni då inte Fair Trade under de fyra år ni hade makten.

Nu kommer detta, och det är genomlyst, på ett sätt som faktiskt går att genomföra. Det kommer att innebära någonting. Efter ett liv med internationell politik och internationella mänskliga rättigheter finns det ingenting som jag är så trött på som dessa fina ord. Änglavingarna flaxar hela tiden. Men om man vill åstadkomma en riktig förändring är det inte många som står där. Nu försöker vi göra det, och jag räknar med att Socialdemokraterna står med oss i den här processen. Jag hoppas på ett ja i den frågan.

Anförande nr 190

Borgarrådet M o g e r t (S): Du frågar mig på fullt allvar om det gör någon skillnad om man köper bananerna från ett företag som betalar en sjyst lön och tillåter fackföreningar eller om man köper dem från ett företag som besprutar bananerna och arbetarna och inte accepterar fackföreningar och brukar våld mot dem. Mitt svar är ett entydigt ja, Madeleine Sjöstedt. Det är skillnad.

Anförande nr 191

I n g e g e r d A k s e l s s o n L e D o u a r o n (MP): Under andra hälften av 90-talet var jag med på ILO-konferens. Där diskuterade man sociala klausuler. Som ni vet består ILO av arbetsgivare, arbetstagare och regeringar. Det var framför allt arbetstagarna som drev den här frågan. De klarade inte av att få igenom den. Man hänvisade hela tiden till konsumentmakten. Det måste människor själva bestämma.

Stockholm är en stor konsument. Vi kan gå före och visa att vi inte vill ha detta. Det är nämligen det absolut bästa sättet att få bort de riktigt svåra varianterna som vi ser exempel på ganska ofta.

ILO har sina begränsningar. Det är mycket bra att ha de konventionerna, men vi vet att företagen inte alltid bryr sig om dem. Där måste man ligga på. Det är det Fair Trade handlar om. Det handlar inte bara om att man ska lita på att allt fungerar, för det gör det inte. Det vet vi allihop.

Anförande nr 192

E w a L a r s s o n (MP): Ordförande! Det här är nog politik när den är som allra sämst tycker jag. Det är Alliansen som har infört en bra upphandling. Ingen har gjort någonting tidigare. Den som inte följer politiken och kan sin historia tror att det är Alliansen som har hittat på att vi ska få sjysta upphandlingsvillkor. Ni passar på att skylla på juridiken för att komma undan när ni inte vill anta Socialdemokraternas bra motion. Vi vet att det är ett slag i luften. Vi vet att de andra 56 kommunerna som redan nu har uttalat att de är Fair Trade-kommuner gör det trots juridiken. Göteborg är en av dem.

Lyssnarna, åhörarna och webb-tv-tittarna undrar kanske vad den här diplomeringen innebär. Den innebär ett samarbete med näringslivet och civilsamhället. Stockholms stad skulle förbinda sig att öka den etiska konsumtionen i staden.

Fullmäktige har behandlat den här frågan tidigare, och sedan dess har engagemanget i samhället ökat. Det är därför allianspartierna nu vill plocka poäng och säga att man hinner före valet. Vi hoppas det. Ni har ett bra underlag, och vi kommer självfallet att rösta för det.

Vi undrar över en annan sak. De förskolor som i dag har kockar som vill köpa in ekologisk mat och som vill ha Fair Trade har bara en att upphandla ifrån. Det är ett monopol för inköpen på våra kommunala förskolor. Vi hoppas att ni tar med det i er remissrunda så att det blir fritt att göra inköp från dem man tycker ger den bästa kvaliteten.

Jag och Miljöpartiet tycker att det tråkigt att ni inte i dag kunde visa att ni tycker att det är sjyst att bifall motionen.

Åhörare! Politik är politik, och det här är politik när den är som sämst.

Anförande nr 193

S t e l l a n H a m r i n (V): Fru ordförande! Jag läste inte ert svar så noga, kära vänner till höger här. Jag var nyligen på ett möte som regeringen ordnade på Rosenbad. Jag kunde inte drömma om att ni skulle motivera svaret på det här viset. Men nu har jag läst det. Man kan ju göra det snabbt här.

Jag kan ha en viss respekt för gammelmoderaternas syn att de inte tycker att de här systemen är särskilt bra. Jag tycker att det är helt fel, men det finns en viss logik i det om man tycker på ett visst sätt. Det kan jag förstå.

Men de juridiska argumenten är fullständigt förbluffande. Det står i utlåtandet att man inte får använda märken. Nej, på den konferens om regeringen anordnade sade

de att vi inte får det, men de var jättenoga med att tala om hur man skulle göra i stället. De tyckte att det var en jättebra idé att använda systemet med märken men på ett sätt som var legalt tillåtet. Sedan skriver ni att det inte är självklart att det ligger inom den kommunala kompetensen att ställa krav på hur en verksamhet bedrivs i andra delar av världen. Alla regeringsrepresentanter på det här mötet tyckte att det var fullständigt självklart att kommuner ska ställa krav på vad som händer i andra delar av världen. Det var över huvud taget ingen diskussion om det.

Det är inte heller en fråga för kommunen att bidra till opinionsbildning, skriver ni. Precis det tyckte regeringen att det var. Det var viktigt för kommunerna att bidra till opinionsbildningen. Ni skriver att arbetet med Fair Trade City skulle innebära ett styrande av utbudet på marknaden mot produkter med viss märkning. Om vi bortser från det formella med märkning var regeringen jättenoga med att man så långt det var möjligt skulle styra utbudet på marknaden mot produkter som uppfyller de krav som de här märkena ställer. När ni nu hävdar att det här är någonting som bara konsumenter ska syssla med vill jag säga att Stockholm också är en konsument och en mycket stor konsument. Även av det skälet tycker jag att man bör göra det.

Jag tycker att de här svaren är häpnadsväckande. Jag skulle gärna vilja att ni preciserar vad det är för legala instrument som ni känner till, och som inte regeringen känner till, som innebär att det här inte skulle vara formellt tillåtet.

Anförande nr 194

K a r l B e r n (FP): Jag är handlare, som en del kanske känner till. Jag stöter hela tiden på konsumenter med konsumentmakt. Då frågar man sig: Varför väljer man inte de dyraste varorna? Varför jagar man röda prislappar? Varför går man i billiga outletbutiker? Varför handlar man inte på NK? Var handlar ni själva någonstans? Föregår ni med gott exempel? Är det inte så att man röstar med fötterna?

Den upplysning som vi får genom press, radio och tv här i Sverige gör att man vet detta ganska väl. Vi pratade om den fabrik som rasade ihop och där 300 omkommit. Låt bli att köpa den typen av varor då! Gå till märkesbutikerna och köp dem där i stället! Då utsätts ni inte för detta. Köp inte den billiga maten! Varför är det nästan bara potatismos i korven tror ni? Jo, det är för att konsumenterna kräver att få låga priser. Om vi ställer om kraven som konsumenter tror jag att vi kommer mycket långt.

Anförande nr 195

A n n M a r i E n g e l (V): Som vanligt blir man lite häpen när du talar, Karl Bern. Menar du att förskolebarnen ska välja vilken mat de ska äta utifrån vad de känner till om hur den produceras? Vi talar om Stockholms stad som konsument och vårt ansvar för att upphandla. Vi talar inte om var människor går och handlar, antingen de har ont om pengar eller gott om pengar, och vad de vet om hur det ser ut i världen.

Om du tycker att det är viktigt, vilket du påstår att du gör, att man handlar rättvisemärkt och bra ska väl staden gå i spetsen för att göra det. De flesta som får varor som är inhandlade av staden har inte det valet, till exempel förskolebarnen och människor inom äldreomsorgen. Staden är den största konsumenten. Låt oss som konsumenter göra det valet, om du nu ringaktar att andra människor inte gör det. Låt åtminstone

staden göra det. Skuldbelägg inte människor för att de handlar i billiga affärer! Låt staden gå i spetsen för detta i stället.

Anförande nr 196

K a r l B e r n (FP): Ge katten i att köpa de här billiga varorna! Förskolebarnen väljer inte varorna, utan det är deras föräldrar som väljer. Får man ett konsumenttryck från föräldrarna där de säger att det ska vara rättvisemärkt kommer det att bli det.

Anförande nr 197

E m i l i a B j u g g r e n (S): Vi har sett ganska många exempel på att inte särskilt billiga märken använder sig av både barnarbetare och mycket slavliknande förhållanden på arbetsplatserna i olika delar av världen. Man kan inte titta på prislappen och veta att den som producerar varor har haft skäliga villkor eller bra lön.

Roger Mogert drog tidigare en parallell till vilka taxibolag som staden rekommenderar våra egna gäster. Där är det de som har de sjysta villkoren som har bland de mest prisvärda resorna. Man försöker undvika den som lurar en med höga priser, och inte tvärtom.

Om du tror att allting man handlar på NK har producerats med sjysta villkor tycker jag att det stärker vårt case om att vi behöver ha uppförandekoder och etiska regler i den fullmäktigesalen och i den här staden.

Anförande nr 198

K a r l B e r n (FP): Du verkar vara väl upplyst. Då får man väl upplysa andra om att även dyra märkesvaror kan vara producerade där man inte får ha fackföreningar, där man misshandlar folk eller där fabriken rasar ihop. Jag har en stor tro på att medierna i det här landet upplyser om detta. Jag tror att många människor vet vad man ska handla och inte handla. Om man får konsumenttrycket från kommunens invånare kommer detta att rätta till sig. Vi har ingenting emot detta, men det är formerna det handlar om. Konventioner i alla ära, men de löser inte alla problem.

Anförande nr 199

Å s a J e r n b e r g (MP): Vi ska inte uppmuntra barnarbete. Det finns konventioner om mänskliga rättigheter, och det är självklart att vi ska följa dem, säger borgarrådet Madeleine Sjöstedt. Frågan är ju hur vi ska göra det. Hur ska vi hitta det system som gör skillnad? Ska Stockholms stad åka till Bangladesh och kontrollera verksamheten? Jag tror inte på det systemet. Jag tror att det är ett ineffektivt system och en uppgift som är oss övermäktig. Hur ska vi göra om staden inte ska åka till Bangladesh? Kanske som Sten Nordin skriver i en debattartikel i Dagens Samhälle där det står så här: Det är det vinnande företags ansvar att kunna uppvisa att företaget lever upp till kraven.

Nej, vi kanske inte ska ha det systemet heller, för det är omöjligt enligt en upphandlingsexpert på Miljöstyrningsrådet som jag har talat med. Det är både omöjligt och naivt. Återigen brister uppföljningen. Vilket system kvarstår, som Madeleine Sjöstedt talar om? Ett system som klarar att kontrollera att mänskliga rättigheter följs på kaffeplantagen. Jag är oerhört nyfiken på det systemet och tyvärr också lite skeptisk. Men jag tror på Fair Trade som en hjälp i den här uppföljningen. Jag tror på

kraften när vi är många som sluter upp bakom ett gemensamt ställningstagande och på en gemensam kontrollfunktion. Därför yrkar jag bifall till Miljöpartiets reservation.

Anförande nr 200

Borgarrådet S j ö s t e d t (FP): Tack, Åsa! Du och jag kommer till olika slutsatser, men vi är helt ense om vägen dit. Hur uppnår vi det som vi vill uppnå? Det måste vi fundera över. Det är därför jag har sådana problem med Fair Trade eftersom jag inte tror att det löser de problem som vi har i dag. Jag ser framför mig att vi måste ha ett system som håller sig till de lagar, upphandlingsregler och så vidare som vi har, det vill säga det lagsystem som vi är bundna till. Det handlar inte om att man kan handla av sin kompis på gatan därför att han gör trevligare mat eller odlar det på sin gård och man gillar det bättre. Så kan vi inte ha det, utan vi måste följa ett regelsystem som också upprätthåller de mänskliga rättigheterna.

Vi är helt övertygade om att man löser det genom en ny upphandlingspolicy, och den är på väg fram för att vi ska få lite stadga och lite ordning och reda i det här systemet. Jag hoppas att vi kan nå varandra där.

Anförande nr 201

Å s a J e r n b e r g (MP): Vi i Miljöpartiet brukar ha en konstruktiv inställning. Det är klart att vi gärna deltar i det arbetet. Vi ser mycket stora brister i uppföljningen generellt i samhället och inte minst här i Stockholm. Där har vi väldigt mycket att jobba med. Vi är gärna med i de diskussionerna. Jag tror inte att vi kommer att hitta ett system som kontrollerar mänskliga rättigheter i Bangladesh. Jag tror att Fair Trade är en mycket bra lösning som kan hjälpa staden med det arbetet, men utöver att bifalla vår reservation är vi också öppna för att delta i sådana diskussioner.

Anförande nr 202

K a r i n R å g s j ö (V): Ordförande, ledamöter! Jag hade inte tänkt delta i den här debatten, men jag blir mycket fundersam. Ni pratar om den här upphandlingspolicyn som är på gång som om det vore någon hägring någonstans långt borta. Vi har suttit här i sju år, och varenda gång som vi har kommit med förslag om sociala klausuler har ni nobbat dem rakt av. Vi väntar på att denna fantastiska hägring ska bli verklighet. Det vore intressant att följa.

Vad talar vi om? Vi talar om Sveriges största stad, Stockholm, som har en enorm makt som konsument. Vi har en enorm makt, och den vill inte vi använda. 56 andra kommuner använder den. De ställer upp på Fair Trade. Går det inte att anta en policy och ändå hänga på Fair Trade? Ni gömmer er bakom former i stället. Så är det.

Vi har pratat om sociala villkor här i kväll. Vi pratar om länder med barnarbete. Vi pratar om länder där människor behandlas som slavar. Och här sitter ni och gömmer er bakom en formfråga. I sju år har ni nobbat varje förslag att förändra policyn och göra den rättvisemärkt. Det handlar om att lägga in krav som skulle göra Stockholm till en solidarisk stad. Det har ni sagt nej till. Vi väntar med spänning på den hägring som ska komma, det vill säga er policy. Det är trist att Stockholm inte kan sälla sig till dessa 56 kommunerna. Det är till och med uselt.

Anförande nr 203

Stellan Hamrin (V): Det är helt uppenbart att ni inte vill ha någon märkning. Men erkänn då det och skyll inte på lagen när inte ens regeringen gör det! Visa konkret här och nu på de problem som ni anser finns med lagen! Om ni inte kan det, vilket jag inte tror att ni kan, bör ni ta tillbaka det ni har sagt i det här avseendet. Det är alldeles uppenbart helt fel. Jag tycker att ni bör göra det. Man bör vara ganska noga med orden i den här församlingen.

§ 29 Motion om barns rätt till en giftfri vardag - inför miljödiplomerings för giftfria skolor (utl. 2013:4)

Ordningsfråga

Anförande nr 204

S t e f a n N i l s s o n (MP): Ordförande! Vi i Miljöpartiet tycker att detta är en mycket viktig motion. Den skulle förmodligen leda till en ganska lång debatt eftersom det är en fråga som många är engagerade i från alla partier i salen. Jag tror inte att fullmäktige vill vara kvar här till halv elva och debattera den här motionen. Vi tycker att det är värdigare att sluta nu, sju minuter i tio, och vi yrkar på bordläggning.